

Izobraževanje je temelj napredka

Odkar smo začeli z reformo, govorimo veliko več in bolj poglobljeno o produktivnosti, rentabilnosti, izkoriščanju zmogljivosti, intenzifikaciji proizvodnje itd. Ti pojmi so nam bili znani že prej. Razlika je samo v tem, da so nam pomenili prej nekaj podobnega kot je človeškemu ušesu zelo oddaljena godba. Sliši jo — in nič več.

Naštete pojme pa smo zdaj sprejeli kot stvarnost. Vemo in zavedamo se, da sta od njih odvisna precvit gospodarstva in naša bodočnost. Brez dvoma je takšna sprememba v miselnosti napredek, dovolj pa kljub temu le še ni. Ne bo preveč, če priznamo, da nimamo zadostne osnove storiti kaj več, kot pa sprejeti produktivnost, rentabilnost, intenzivnost itd. kot stvarnost in zahtevno časa. Oglejmo si dokaze, da je to res.

V novomeški občini bi po kadrovske monografiji, izdelani za industrijo, gradbeništvo, promet in proizvodno obrt, potrebovali precej boljše kvalifikacijski sestav zaposlenih kot pa je dejanski. Tako bi smelo biti med zaposlenimi v omenjenih štirih panogah 4.109 delavcev za priučitev (52,4 odst. vseh), dejansko pa jih je 5.397 (68,8 odst. od vseh); moralo bi biti 2.659 delavcev z nižjo strokovno izobrazbo (33,9 odst.) dejansko pa jih je samo 1.919 (24,4 odst. od vseh); srednjo strokovno izobrazbo bi moralo imeti 746 zaposlenih (9,5 odst. vseh), dejansko pa jo ima samo 397 delavcev (5,1 odst. od vseh); visoko in višjo strokovno izobrazbo bi moralo imeti 330 delavcev (4,2 odst.), čeprav je v omenjenih štirih strokah le 130 takšnih strokovnjakov ali 1,7 odst. od vseh!

Naštete številke povedo, da imamo v industriji, gradbeništvu in proizvodni obrti 1.289 nekvalificiranih delavcev več kot bi jih smelo biti (to je 16,4 odst.), da imamo hkrati 740 kvalificiranih delavcev premalo (24,9 odst.), da imamo 349 srednje strokovnih delavcev premalo (46,8 odst.) in da imamo končno 200 višje in visoko izobraženih strokovnjakov (60,8 odst.) premalo.

Kvalifikacijski sestav zaposlenih je torej naravnost zaskrbljujoče pomanjkljiv. Večja produktivnost, rentabilnost, intenzivnejša proizvodnja itd. so ob tem res samo prazne besede in nič več! Rešitev je samo v kar se da pospešenem izobraževanju in v resnejši štipendijski politiki. Nezainteresiranost, ki jo kažejo delovne organizacije do obojega, pa je več kot nerazumljiva.

MILOŠ JAKOPEC

PRED VI. KONGRESOM SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Razjasnjeni pogledi

Mnogo stvari se je zadnja leta nabralo pred nami. Na različnih področjih smo hitro napredovali in včasih nismo niti imeli dovolj časa, da bi do dna premislili, kje so vzroki in zakaj smo se morali tu in tam zadovoljiti s polovičnimi uspehi ali pa smo celo doživljali poraze. Občani so dostikrat terjali odgovore na vprašanja, ki si

jih sami niso znali pojasniti. Takih odgovorov vedno niso dobili, čeprav so v različnih oblikah zbiranja skušali izmenjati misli in priti stvarjem do dna. V takih pogojih so na številnih razgovorih Socialistične zveze marsikje spraševali, ali bo o teh stvareh spregovoril tudi VI. kongres SZDL Slovenije, ki je zdaj tik pred

durmi. Z velikim zaupanjem so se občani na predkongresnih razgovorih obračali na svoje delegate in jim posredovali svoja mnenja o našem dosedanjem razvoju, o uspehih

Ugledni gostje v restavraciji na Bregu

Pretekli teden v četrtek je večerjal v novomeški restavraciji »Na Bregu« podpredsednik republike Aleksandar Ranković z ženo Slavko in sinom. Tovariš Ranković je bil na zasebnem obisku na Dolenjskem.

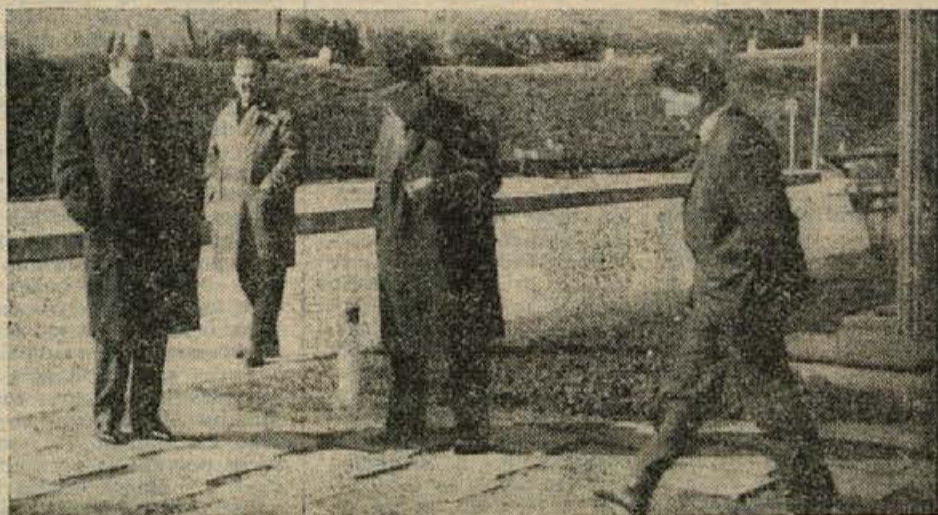
V petek dopoldne se je ustavil za kosilo tudi nemški konzul iz Zagreba Wilhelm Kuwitz z ženo in s prijatelji.

Pred VI. kongresom SZDL

V torek, 5. aprila, se bo v Ljubljani začel VI. kongres SZDL Slovenije in bo predvidoma zasedal tri dni. Prvi dan bo v veliki dvorani Gospodarskega razstavišča plenarna seja (začela se bo ob 10. uri dopoldne), ko bodo razen uvodnega poročila prebrali tudi uvodne referate za delo posameznih komisij. — Delo kongresa se bo nato v pretežni meri odvijalo v osmih komisijah:

Za organizacijsko-politični razvoj SZDL, za vprašanja komune, za vprašanja kulture, za izobraževanje in vzgojo, za znanost in znanstveno raziskovalno delo, za zdravstveno-socialna vprašanja, za gospodarsko-politična vprašanja in za zunanje-politična vprašanja. Polemične razprave v teh komisijah, v katerih bodo delali tudi delegati iz 9 občin našega področja, naj bi omogočile, da bi s široko izmenjavo mnenj našli stališča o posameznih odprtih vprašanjih.

Kongresu in našim delegatom na njem želimo plodno in ustvarjalno delo, ki naj izoblikuje konkretne sklepe za nadaljnje delo SZDL.

Tovariša Ivan Maček in Miha Marinko pričakujeta prihod predsednika Tita na Čatež, od koder sta ga 26. marca pospremila na poti proti Gorenjski (Foto: Jožica Teppey)

Ivan Maček in Miha Marinko na Čatežu

V soboto, 26. marca dopoldne, sta se v restavraciji »Na griču« ustavila predsednik skupščine SRS

tov. Ivan Maček in politični sekretar centralnega komiteja ZKS tov. Miha Marinko. Prišla sta nasproti predsedniku Titu, ki je malo pred deseto uro prispel v Slovenijo. Pridružila sta se mu in ga spremlila na poti proti Ljubljani. Predsednik republike je bil namenjen v Planico, kjer si je v nedeljo ogledal smučarske polete.

Na motelu se je predsednik Tito ustavil le za nekaj minut. V imenu občanov brežiške občine sta ga pozdravila predsednik skupščine tov. Milan Šepetavec in sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Vinko Jurkas.

Pred prihodom predsednika republike sta se Ivan Maček in Miha Marinko zadržala v kratkem pomenku z brežiškima predstavnikoma. Zanimala sta se za gospodarski razvoj

Brežic, za načrte v turizmu in perspektive občine nasploh. Srečanje je minilo v prijetnem vzdušju.

J. TEPEY

Danes seja Obs v Krškem

Danes ob 7.30 se je v Krškem začela 10. redna seja občinske skupščine, na kateri bodo razpravljali o lanskem razvoju gospodarstva v občini te ocenili možnosti za letošnji razvoj. Sklepali bodo o proračunu Obs za 1966, o predlogu odloka o upravljanju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni in o določitvi vplivnih območij v krški občini. Zanimiva bo tudi razprava o predlogu oddelka za spl. zadeve in družbene službe Obs o začasnem zadržanju sklepa o potrditvi ključnega računa sklada za zdravstveno zavarovanje komunal. skupnosti »Posavje« za lansko leto.

Kostanjevičani gredo z »Zalo« na Koroško

Zvedeli smo, da je upravni odbor Dolenjskega kulturnega festivala iz Kostanjevice na Krki sklenil dogovor za gostovanje članov PD Lojze Košak v deželi Miklove Zale. Kostanjeviški igralci, ki so pred meseci navduševali z odlično izvedbo te znane ljudske igre gledalce v raznih krajih Spod. Posavja, v Ljubljani in Zagrebu, bodo odpotovali na Koroško, v soboto, 23. aprila, in zvečer istega dneva že igrali ob 19.30 v Ločah pri Baškem jezeru. Naslednji dan si bodo ogledali več znamenitosti na Koroškem in popoldne spet nastopili z Zalo, v nedeljek, 15. aprila, pa bodo odpotovali na Dunaj, kjer si bodo ogledali mesto in več njegovih zgodovinskih kot kulturnih posebnosti. V torek popold-

ne, 26. aprila, se bodo čez avstrijski Gradec in Maribor vračali domov. Nedvomno pomeni obisk kostanjeviških amaterjev v rojstni deželi Miklove Zale veliko priznanje za dolgoletno, požrtvovalno delo igralcev pod Gorjanci na kulturnoprosvetnem področju. Prizadevnim Kostanjevičanom iskreno želimo kar največji uspeh, ko bodo ponesli lepoto naše pisane in igrane besede med koroške brate. S svojim delom so zgradili še en most prijateljstva in sodelovanja med sosednjima državama.

Danica Močnik, 14, (levo), članica AK Novo mesto, je v nedeljo v Mariboru osvojila svoj prvi naslov — prvakinja Slovenije med mlajšimi mladinkami v teku na 800 m. Njeno sestro Katjo pa vidimo na desni sliki v trenutku, ko je v nedeljo na istem tekmovanju pretrgala ciljni trak in v krosu na 1000 m zmagala z velikim naskokom pred 25 tekmovalkami (Foto: F. Mikec)

PREDKONGRESNI OBISK PRI KOOPERANTIH

»NOČEM DELATI KOT MOJ OČE!«

Tudi pomočnik zveznega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo Ljubo Petković meni, da bo kmetijstvo v novomeški občini bolj napredovalo le ob zagotovitvi boljših delovnih pogojev in z okrepljeno kooperacijo

22. marca sta novomeško občino obiskala in se zanimala za odmev na teze o razvoju kmetijstva pomočnik zveznega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo Ljubo Petković in član izvršnega odbora GO SZDL Makedonije Vasil Hadžar. Na sestanku s političnim aktivom in kmetijskimi strokovnjaki sta tudi povedala svoje vtise z obiska v kmetijskih organizacijah in nekaterih kooperantih na škocjanskem območju in ugodno ocenila prizadevanje za napredek v kmetijstvu.

Gosta Petković in Hadžar sta pri obhodu družbenih kmetijskih obratov in med obiskom pri zasebnih kmetovalcih videla in zvedela marsikaj, kar je značilno za razvoj kmetijstva v novomeški občini. Spoznala sta dobre in slabe strani tega razvoja ter ugotavljala, da je kmetij-

stvo novomeške občine postavljeno v poseben položaj glede na pogoje, ki jih ima. Sicer pa sta spoznala samo to, kar so volivci v predkongresnih razpravah tolikokrat poudarili: da je treba kmetu zagotoviti boljše delovne pogoje!

»Ko sem prišel iz vojske, nisem pomislil, da bi delal

na kmetiji. Hotel sem se zaposliti v industriji, tako (Nadaljevanje na 3. str.)

Voznik izdihnil pod cisterno

Pri Podgračenu, na mestu, kjer je 25. marca zaneslo s ceste tovornjak-hladilnik, ki ga je po avtomobilski cesti vozil Stanko Cvijanovič iz Novega Sada, je pol ure kasneje zdrsnil s ceste tudi tovornjak-cisterna tolminskega AVTO-PREVOZA, ki ga je vozil Franc Zakej iz Godoviča pri Gorici. Tolminski tovornjak se je skotalil 32 metrov daleč po strmini na travnik. Pod kabino je smrtno ranjen obledel voznik Franc Zakej. Hudo ranjenega sopotnika Marjana Pirha so odpeljali v brežiško bolnišnico. Škode na tovornjaku je za 150.000 N dinarjev.

Vreme

OD 31. MARCA DO 10. APRILA

Ves čas nestalno s pogostnimi padavinami in ohladitvami. Sneg skoraj do nižin. Okrog 5. aprila prehodno izboljšanje.

Dr. V. M.

ZBORI VOLIVCEV SE, MORDA LE BOLJ PESTRI!

Skupina za komunalna vprašanja pri GO SZDL Slovenije je pred dnevi organizirala v sodelovanju z izdajateljskim svetom OBCANA posvetovanje o vplivu občana na urejanje družbenih zadev v občini. Posvetovanje, ki je sodilo med predkongresne razprave Socialistične zveze, naj bi prispevalo k pojasnitvi vprašanj vloge in funkcij zborov volivcev v razvoju komunalne samouprave ter raznih oblik, s pomočjo katerih vplivajo občani na oblikovanje politike v občini. Menja in stališča s posvetovanja so nedvomno bogat prispevek k razpravi, tako da bo tudi kongresu lažje oblikovati stališče o nadaljnjem razvoju te institucije neposredne demokracije.

Dosedanja praksa v starih občinskih skupščinah z občani kaže, da so imeli občani navzlic določilom ustave, občinskih statutov, statutov delovnih organizacij in krajevnih skupnosti ter drugih zakonitih predpisov majhne možnosti, da so odločno sodelovali v upravljanju, pri oblikovanju občinske politike ter politike v republiki in zvezi. V kolikšnem obsegu je tako sodelovanje doseženo, je odvisno sleg ko prej od materialne osnove občine, od razvitosti družbeno političnih odnosov in vsebine ter delovnih metod političnih organizacij in samoupravnih organov.

Občani so nemalokrat ugotavljali, da so bili v bližnji preteklosti brez obširnejše razprave sprejeti pomembni zakoni, ki močno posegajo v njihovo življenje in dejavnost ter imajo tudi posledice. Ustava, statuti in drugi družbeni akti res ne določajo, da občani sprejemajo zakone — to delajo predstavniki organi, ki so jih občani izvolili iz svoje sredine — tega pa ti tudi ne zahtevajo. Za vzdrževanje demokratičnega vzdušja v občini, republiki in zvezi pa je potrebno, da se pred-

stavniško telo, ki pomembne akte sprejme, prej posvetuje z občani, jim obrazloži pomen in namen novih zakonov in njihove pripombe tudi upošteva.

Na posvetovanju je zlasti izstopalo vprašanje, kako je z zbori volivcev danes in kako bi naj bilo v prihodnje, ali so še potrebni, če so, ali jih je morda potrebno izpopolniti ali nadomestiti z novimi oblikami. Niso bila ravno osamljena mnenja nekaterih, ki so zagovarjali ukinitve zborov volivcev in so se bolj navduševali za sodobnejše oblike, kot so javne tribune, in za kar največjo uporabo sredstev informacij. Naposled je prevladalo mišljenje, naj zbor volivcev, kot ga danes poznamo, le ostane, dati pa mu je treba pravilno mesto v sodobni stvarnosti. Zato bi bilo treba razmišljati o tem, da se možnosti informiranja in sodelovanja še povečajo, in ne, da zbere občanov odpravimo! Pri tem tudi organov družbene upravljanja in delavskega samoupravljanja, ki že in še kako lahko prenašajo mnenja in sklepe občanov na višje organe, ne bi smeli pozabiti!

Pri tem tudi organov družbene upravljanja in delavskega samoupravljanja, ki že in še kako lahko prenašajo mnenja in sklepe občanov na višje organe, ne bi smeli pozabiti!

V srednjameriški državi Gvatemali spet vre. Stvari so se neposredno zapletle ob predsedniških volitvah, na katerih je zmagal opozicijski kandidat Julio Cesar Mendez Montenegro, brat lani umrlega Maria Mendeza Montenegro. Le-ta pa je umrl v nenadnih okoliščinah in je vojaška junta navsezadnje razglasila, da je napravil samomor. Vendar je šlo očitno za političen umor, saj je bil Mario viden sindikalni voditelj in med ljudstvom zelo priljubljen. Julio Cesar dolži vojaško junto, da se je z umorom njegovega brata znebila nevarnega nasprotnika. No, že to osvetljuje razmere v tej latinskoameriški državi.

Julio Cesar se do bratove smrti ni bavil poklicno s politiko, potem pa se je odločil, da bo nadaljeval bratovo delo, kandidiral na predsedniških volitvah in — zmagal. Stranka, katere kandidat je bil — revolucionarna stranka — trdi, da je dobil na volitvah 54 odstotkov glasov, kar pomeni, da je dobil absolutno večino. Vlada pa ni hotela objaviti volilnih izidov in šele po enem tednu razglasila, da je dobil Mendez Montenegro le 44 odstotkov, kar pa je še vedno več kot sta dobila nasprotna kandidata. Vladni kandidat polkovnik Aguilar je dobil po vladnih poročilih 30 odstotkov glasov in kandidat skrajne desnice polkovnik Ponciano 26 odstotkov. Toda vlada noče predati slovo legalno izvoljenemu predsedniku, češ da nima absolutne večine in da mora o tem odločiti kongres. Tega pa so izvolili na isti dan kot predsednika in ima tudi v njem Mendez Montenegro absolutno večino, kar pomeni, da bodo poslanci njega potrdili za predsednika. Toda vladna volilna komisija trdi, da revolucionarna stranka ni dobila v

kongresu 29 od 55 članov ampak manj, da volilni izidi še niso čisto jasni, da manjkajo še poročila z nekaterih volišč in tako dalje, torej bi hoteli ponarediti tudi te volilne izide. Dokončno se bo to vedelo 5. maja ko se bo zbral kongres, volilnih izidov za kongres pa vlada še ni objavila. Očitno nekaj kuhajo za kulisami, očitno se dogovarjajo s tistimi, ki ima in je imel tudi doslej v Gvatemali poglavito besedo — Washingtonom.

PRED ZAPLETI V GVATEMALI

V bližnji zgodovini Gvatemale je o tem dovolj dokazov in sedaj New York Times to odkrito priznava. — Takole je zapisal te dni: »Gvatemala je žal potreben predsednik, ki bo skušal rešiti težke socialne in gospodarske probleme dežele. Po podatkih medameriške banke za razvoj je Gvatemala v zadnjih dvanajstih letih, odkar so ZDA režirale strmo gibanje prokomunističnega predsednika Arbenza, močno nazadovala...« Priznajo torej, kdo je bil režiser gvatemalske drame leta 1954. In prav nič čudno ni tolikšno zanimanje ZDA za to deželo, saj je velikanska večina obdelovalne zemlje v rokah ameriške družbe »United Fruit«, ki ima v Gvatemali velikanske plantaže bananovca in praktično v rokah vse gvatemalsko gospodarstvo.

Leta 1954 so vrgli Arbenza in posadili na prestol polkovnika Castilla Armasa. Tega je tri leta kasneje ubil njegov oče, za krmilo države pa je prijel general Ydigoras Fuen-

tes, ki je mislil, da se je že dovolj utrdil na oblasti in razpil volitve. Toda kandidiral je tudi meščanski demokrat in predsednik pred Arbenzom — Juan José Areval, polkovnik Peralta Azurdia ni čakal na volitve, temveč je izvedel državni udar ter se polastil oblasti, ki jo drži še sedaj. Demokratični pritisk je bil tolikšen, da je naposled moral razpisati volitve, na katerih je njegov kandidat pogorel.

To je na kratko zgodovina Gvatemale zadnjih 12 let. V vsem tem času pa niso rešili niti enega izmed perečih problemov dežele, zaradi česar se je razvil gverilsko gibanje na severovzhodu dežele. Gibanje sicer ni enotno, ker je razcepjeno na prokajtsko strujo, ki jo vodi Marco Antonio Yon Sosa in mu pravijo »Kitajec«, pomembnejša je druga struja, pod vodstvom Luisa Augusta Turciossa Lime. Posebna značilnost odporniškega gibanja je v tem, da ga podpira vse kmečko prebivalstvo in da ima močno zaslonbo v nižjem oficirskem kadru. Tako se gverilci lahko pri belem dnevu sprehajajo po mestih ter oskrbujejo iz vladnih skladišč. Med volitvami ni bilo bojev, niti jih zdaj niso obnovili, ker čakajo na to, da bo legalno izvoljeni predsednik prevzel oblast.

Toda če mu jo vojaška junta ne bo dala? Kaj bo potem? Se mar obeta nova Dominikana? Mendez Montenegro pravi, da bi to pomenilo odkrito državljansko vojno, v kateri bi sodelovalo vse ljudstvo. Naposled pa je vse odvisno od tega, kako bodo v Washingtonu ocenili položaj in če se jim splača vtepati novo Dominikano, se pravi, da bi se ameriški vojak neposredno vmešali v gvatemalske zadeve.

Kocka bo kadla 5. maja, ko bodo v kongresu glasovali o predsedniku.

je bodo obravnavale kulturo, izobraževanje in vzgojo, znanost in znanstveno-raziskovalno dejavnost, zdravstveno-socialna vprašanja, gospodarsko-politične probleme in zunanje politične odnose.

Zadnje tedne smo v našem časniku obravnavali najrazličnejše zadeve, o katerih so govorili v predkongresnih razpravah. Iz teh sestavkov je bilo videti, da pri tem nikakor ne gre za to, da bi kdo povedal edino pravilno rešnico. Na predkongresnih razgovorih go občani navajali različne probleme, pa tudi svoja mnenja, kaj bi bilo treba storiti, da bi

hitreje zmagovali različne težave in dosegali boljše uspehe. Skozi vse te razprave pa se je vlekla rdeča nit misli, kaj onemogoča, da bi bili delovni ljudje resnični upravljalci svojega življenja in kaj narediti, da bi to postali.

Ta rdeča nit bo seveda prisotna tudi na kongresu. Ze sam delovni naslov kongresa nam priča, da bo njegova osrednja naloga s stališča občana samoupravljalca obrniti pogled na našo preteklo pot in pokazati, kako naprej. Bržčas bo na kongresu prevladovala kritična misel. Saj uspehi govorijo že sami po sebi in jih ni treba še po-

sebej poudarjati, pač pa je treba kritično pregle dati, kaj je bilo dobro, kaj ne velja in kaj bi moralo biti boljše.

Zakaj občani mnogo pričakujejo od kongresa? Vsak tak zbor predstavnikov v vseh koncev republike ali države, če je šlo za zvezni kongres, je pomenil mejnik v našem razvoju. Bodisi, da je dal smernice ali pa sprejel take sklepe, s katerimi so bili oboroženi delovni ljudje pri svojih vsakdanjih opravilih. Spomnimo se samo VII. kongresa Zveze komunistov, ki je sprejel program, po katerem smo uravnavali in ureja-

mo marsikaj v našem življenju. V kongres Socialistične zveze Jugoslavije leta 1960. je nakazal stvari, ki jih zadnja leta uresničujemo: sprejel je stališče, naj bi sprejeli novo ustavo, ki bi ustrezala do tedanjim stopnjam razvoja samoupravljanja, opozoril je na nujnost, da se moramo bolj posvetiti večji produktivnosti, boljši organizaciji in takemu gospodarjenju, da bodo delovni ljudje iz dneva v dan boljše živeli. Čeprav smo marsikdaj nezadovoljni s tem ali z onim, čeprav imamo mnogo kritičnih pripomb, da še ni vse tako, kot bi moralo biti in bi včasih tudi lahko bilo, je vendar treba priznati, da so se življenjski pogoji iz leta v leto le zboljševali za veliko večino občanov. VII. kongres Zveze komunistov lani je opozoril, da moramo hitreje in bolj dosledno izpolnjevati določila nove ustave in skrbeti, da bodo njeni členi postali meso in kri odnosov med ljudmi.

Veliko pričakovanje delovnih ljudi, da bo VI. kongres SZDL Slovenije začrtal in jasneje zastavil za območje naše republike marsikaj, kar nas teži in ovira, pa seveda ne bo izpolnjeno, če bi mislili, da lahko že sam kongres vpliva na nadaljnji napredek. Kongres bo sprejel stališča, razjasnil številne pogoje, povezal v predkongresnih razpravah izražene misli. Potem pa bo na nas vseh, da se bomo vneto lotili uresničevanja sprejetih zamisli. Te smo pomagali graditi na sestankih in razgovorih o predkongresnem obdobju, kongres pa jih bo prerешal in dopolnil, potem pa bodo nastopile svojo pot uspešno in življenje spreminjajoče, če bodo občani — v različnih organih samoupravljanja in vsak na svojem mestu tudi vztrajno delali po njihovih napotilih.

RAZJASNJENI POGLEDI

(Nadaljevanje s I. str.) Čitjeje v vsakdanjem življenju z najrazličnejšimi problemi. V predkongresnih pripravah, ki so trajale več kot pol leta, pa so občani že sami napravili izbor najpomembnejših zadev, o katerih bo moral spregovoriti kongres.

Nekaj posebnega bo že to, da bo kongres delal

kar v osmih komisijah. O dosedanjem razvoju ter o bodočih nalogah Socialistične zveze bo razpravljala komisija za organizacijsko-politični razvoj SZDL. Vloga občana pri določanju in uresničevanju politike v komunih bo najbrž temeljni predmet razprav v komisiji za vprašanja komune. Posebne komisi-

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ IV. PLENARNA SEJA CK ZKS. Prejšnji teden je bila IV. plenarna seja CK ZKS, ki je imela nalogo, da v okviru splošne idejno-politične usmeritve CK ZKJ razčleni posebnosti družbenih razmer v naši republiki in posebnosti idejnih gibanj v Zvezi komunistov Slovenije. Uvodno besedo je imel politični sekretar CK ZKS Miha Marinko, ki je med drugim dejal, da so sklepi III. plenuma CK ZKJ tako konkretni zato, ker bi bila sicer nevarnost, da bi ostali le dokaj neučinkovita deklaracija. Govoril je tudi o tem, da je treba odločno preprečiti prikriti težnje proti uresničevanju temeljnih smotrov reforme.

Referat je imel sekretar CK ZKS Albert Jakopič-Kajtimir. Med drugim je dejal, da bo pritisk proti silam etatizma tem uspešnejši, čim bolj bomo krepili samoupravne odnose v delovnih organizacijah. Problemov reforme ni mogoče obravnavati parcialno in kampanjsko, temveč je treba prihajati k njim sistematično, analitično in organizirano. Idejne in akcijske enotnosti komunistov ni mogoče doseči tako, da bi dušili ustvarjalno pobudo, pogumno iskanje novih ustreznih rešitev na vseh ravneh in v vseh sferah družbenega življenja.

V razpravi so poudarili, da morajo biti komunisti nosilci boja proti stihiji in praktičističnim gledanjem, ki zahtevajo rešitve, ki niso zasnovane na produktivnosti. Od notranje strukture Zveze komunistov in razvoja demokratičnih odnosov v njej je odvisna vloga, ki jo mora imeti ta organizacija kot vodilna sila v sistemu samoupravljanja.

Iz razprav posameznikov povzemamo še tele misli:

Zakaj je sorazmerno največ izstopov iz Zveze komunistov med delavci? Mnogi mladi ljudje menijo, da so odločitev še preveč zunaj samoupravnih organizacij. Hitreje je treba izboljševati kadrovsko strukturo zaposlenih, ker sicer ne bomo mogli modernizirati našega gospodarstva. Do pomanj-

ODLOČNO V DUHU REFORME

kljivosti raznih funkcionarjev ZK je treba zavzeti jasnejša stališča. Za naš razvoj je potrebno čimveč ustvarjalne kritike. Nekateri komunisti se sicer zavzemajo za načela samoupravljanja, v praksi pa jih pogosto ne upoštevajo. Itd.

Na plenarni seji so sprejeli komunikate, v katerem je med drugim rečeno, da je IV. plenum CK ZKS soglasno potrdil in osvojil temeljna izhodišča idejnopolitičnega delovanja komunistov v duhu sklepov III. plenuma CK ZKJ. Komunisti si bodo prizadevali za nadaljnje razvijanje samoupravnih odnosov in uresničitev reforme. Na plenumu so poudarili nujnost nadaljnjega razvijanja mednarodnih odnosov v duhu načel VIII. kongresa ZKJ.

■ TITO V PLANICI. Poletom na veliki skakalnici je v nedeljo prisostvoval tudi pokrovitelj tekmovanja predsednik republike Tito. Po končanem tekmovanju, na katerem

je naš skakalec Zajc izboljšal jugoslovanski planiški rekord na 119 metrov, je Tito izročil prvouvrščenim tekmovalcem priložnostna darila. Predsednik je bil zelo zadovoljen z rezultati tekmovanja.

■ POPRAVKI MED STARIMI IN NOVIMI POKOJNINAMI? Predlagani so popravki v zakonu o pokojninah, ki ima, kakor vemo, precej pomanjkljivosti. Vendar menijo, da bodo le delno uredili probleme, ki so se pokazali med uveljavljanjem novega pokojninskega sistema, in da bo treba bržčas vnesti v zakon še nove popravke.

■ NAJVEČJE SKLADIŠČE V SLOVENIJI. »Javna skladišča« v Ljubljani grade največje skladišče v republiki. V novih skladišnih prostorih bo, ko bodo zgrajeni, prostora za 1600 vagonov blaga. Tako veliko skladišče je bilo slovenskemu gospodarstvu že zdavnaj potrebno.

■ KDAJ ATOMSKA ELEKTRARNA? Na dvodnevem posvetovanju jedrskih in drugih strokovnjakov v Novem Sadu so menili, da se atomske elektrarne tehnično in gospodarsko lahko vključijo v naš elektroenergetski sistem že v prihodnjem desetletju.

■ SREDNJEROČNI PLAN KONEC APRILA V SKUPŠČINI. Osnutek družbenega plana o razvoju Jugoslavije do leta 1970 bo aprila v javni razpravi, nato pa bo konec meseca o njem razpravljali skupščinski zbori zvezne skupščine. Zdej ga proučuje posebna skupščinska komisija.

■ BORIS KRAIGHER V KOPRU. Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Boris Kraigher je te dni obiskal Koper, kjer si je ogledal tamkajšnjo luko in se pogovarjal z gospodarstveniki koprškega območja.

Prostovoljno zavarovanje

Sedaj potekajo razprave o predlogu Jugoslovanske skupnosti zavarovanja glede spremembe v sistemu zavarovanja. Po teh predlogih bi bila najvažnejša sprememba v tem, da bi obvezno zavarovanje preusmerili na prostovoljno. Obvezno zavarovanje naj bi ostalo kot stalna oblika zavarovanja samo še v javnem prometu, da bi bile tretje osebe zavarovane glede

škode in posledic v primeru nesreče. Kot začasna oblika pa bi ostalo zavarovanje osnovnih in obratnih sredstev in sredstev skupne porabe delovnih in drugih organizacij, v prehodnem razdobju treh let.

Razprave, ki o teh predlogih potekajo v pristojnih zveznih organih, poudarjajo, da je temeljna zamisel predlaganih sprememb v sistemu za-

varovanja v skladu z družbenim in gospodarskim razvojem, posebno pa s sistemom samoupravljanja, kjer je področje zavarovanja kot sistem zaostajalo. S predlaganimi spremembami bi se rešili mnogih administrativnih elementov, ki so doslej onemogočali, da bi zavarovanje postavili na ekonomsko osnovo.

Pokazalo se je tudi, da so predvidene izjeme od osnov prostovoljnega zavarovanja nujne, saj gre pri zavarovanju v javnem prometu predvsem za posredno zavarovanje tretjih oseb in šele potem za zavarovanje samih zavarovancev. V drugem primeru gre za začasni režim na zelo velikem in važnem področju, tako s stališča zavarovancev in zavarovalnih zavodov, kot s stališča družbene skupnosti. Zato je prehodni rok obveznega zavarovanja nujen za uresničenje take preusmeritve. Nekateri tudi menijo, da bi prehodno razdobje bilo lahko tudi nekoliko krajše, kot je predlagano zdaj, na primer samo eno leto.

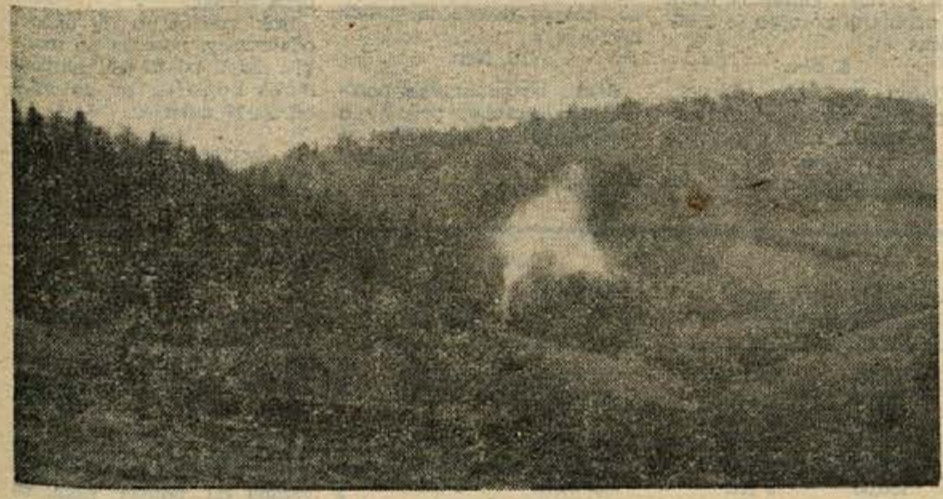
Precej kritik leti na predlog Jugoslovanske skupnosti zavarovanja glede spodbujanja delovnih in drugih organizacij, da bi svoja osnovna in obratna sredstva zavarovala. Opozarjajo namreč, da bi ne dosegli zaželenega namena — utemeljiti zavarovanje na ekonomski osnovi in na načelu prostovoljnosti —, če bi skušali to spodbujanje doseči z intervencijo sredstev skupnih rezerv družbeno-političnih skupnosti in ukinitvi-jo oprostitve davkov in dajanja drugih oiajšav v zvezi s škodami po tveganjih, s katerimi je moč zaključiti zavarovanje. Taka rešitev je ocenjena kot nadaljnje administrativno vmešavanje v sistem zavarovanja. Mimo tega tudi ni gotovo, če bi s tako rešitvijo dosegli vidnejši uspeh, glede na to, da je dejstvo take rešitve depresivno in ne preventivno. Tudi ne bi tak ukrep prizadel samo delovno organizacijo, temveč tudi družbeno-politično skupnost, saj se dejavnost oskudovane organizacije ali sploh ne bi mogla nadaljevati, ali pa ne v prejšnjem obsegu, kar bi vplivalo na zmanjšanje dohodkov družbeno-politične skupnosti in lahko izzvalo še druge težave.

Namesto tega bi spodbujanje prostovoljnega zavarovanja osnovnih in obratnih sredstev lahko veliko bolj učinkovito vključili v bančni mehanizem. M. KOBRIC

— Ivanček, tale stric pa še pogledal ni plakata!
— Najbrž ne zna brati ali pa je pozabil, da je nekoč tudi on hodil v šolo!

Kaznujmo malomarneže!
Na zadnji seji občinske skupščine v Brežicah so se odborniki pritožili nad nediscipliniranostjo nekaterih lastnikov sadnega drevja. Zahtevali so, naj občinska inšpekcijska služba poostri nadzor nad izvajanjem odloka in brez odloga kaznuje vse, ki se nočejo ravnati po predpisih. S takim ravnanjem povzročajo škodo predvsem tistim, ki redno zadržujejo sadne škodljivce.

Zaradi požarov v gozdovih trpimo zlasti spomladi veliko, včasih neprecenljivo škodo. Največkrat jih povzročijo otroci, pastirji in izletniki. Na sliki vidimo, kako je nekdo pospravljajl njivo v bližini gozda, zakuril ogenj in ga pustil goreti samega (Foto: M. Radenković)

Kmetijski nasveti

MEŠANA GNOJILA

Ker odpade večkratno trosenje in ker je enostavneje gnojiti z mešanimi gnojili, se ta tudi pri nas vse bolj uveljavljajo. Teh je čedalje več, ker imajo v sebi različne količine posameznih hranil. Na vrečah mešanih gnojil so napisani N : P : K, kar pomeni razmerje dušika, fosforja in kalija. Če je to razmerje na primer 4 : 6 : 8 : pomeni, da je v stotih kilogramih gnojila 4 kg čistega dušika, 6 kg fosforja in 8 kg kalija. V Ameriki izdeluje industrija že čez tisoč najrazličnejših mešanic, tako da se niti strokovnjaki več ne spoznajo. Pri nas ta bojazen ni potrebna. Tovar- na dušika v Rušah izdeluje:

■ **NITROFOSKAL.** Ze ime pove, da vsebuje vse tri sestavine. Če je bolj črne barve, ima v sebi apneni dušik, če je svetlejši pa amonijev nitrat. Kako hitro deluje, je odvisno predvsem od dušika. Zato se temnejši počasneje topi kot svetlejši, ki ga lahko uporabljamo tudi za dnojevanje mladim rastlinam. Trosimo ga lahko do 600 kilogramov na hektar. Nitrofoskala z oznako 4 : 14 : 11 in 4 : 18 : 12 uporabljamo največ za gnojenje žit in travnikov in to v jeseni s tem, da spomladi dognujemo z dušikovimi gnojili. Nitrofoskala 4 : 9 : 18 in 6 : 8 : 16 vsebujeta 18 oziroma 16 kilogramov kalija v 100 kg gnojila in sta gnojila za rastline, ki potrebujejo veliko kalija: krompir in druge okopavine ter za vinsko trto. Nitrofoskal brez dušika z oznako 0 : 20 : 20 je uporaben za gnojenje travnikov in pašnikov na zalogo, ki jim v dobi rasti dodajamo po potrebi dušikova gnojila.

■ **KAS** (kalijev amonijev sulfat) je mešano gnojilo z običajnim razmerjem 4 : 8 : 8. Ni dobro za kislja zemljišča. Trosimo ga lahko do 800 kilogramov na hektar.

Če nimamo na razpolago mešanih gnojil, jih lahko tudi sami zmešamo, vendar ne kar vsevprek. — Osnovno načelo je, da ne smemo mešati gnojil, ki vsebujejo apno — kalcij (na primer Tomazeva žilindra ali apneni dušik) z gnojili, ki vsebujejo amoniakalni dušik (na primer amonijev sulfat, nitromonkal), ker med njimi takoj nastane kemično spajanje, ki iz gnojila izrine dušik v zrak, ki je s tem izgubljen za rastlino.

Kljub pogostni kislosti naših tal ni bilo rečenega kaj več o apnenju tal z zmletim apnenecem, živim apnom, sadro ali laporjem zato, ker ta način ni dal takih uspehov kot so bili stroški in se redkokdaj uporablja. Pri vseh gnojilih, ki vsebujejo apno, pa so bili bralci posebej na to opozorjeni. Prav tako ni bilo več besede o tako imenovanih mikrognojilih — (borova, manganova, cinkova, bakrova), ki jih potrebujejo rastline z velikimi donosi, katerih pa pri nas še ne dosegamo. Ničesar ni bilo rečeno o bakterijskih gnojilih (nitragin, azotobakterin, mikorizin), ki so v bistvu drobnoživke, sposobne pretvarjati dušik iz zraka v obliko, dostopno rastlinam.

Na željo nekaterih bralcev bomo prihodnjic še enkrat na kratko pregledali, kako gnojiti posameznim rastlinam.

»NOČEM DELATI KOT MOJ OČE!«

(Nadaljevanje s 1. str.)
kot je napravilo že toliko in toliko kmečkih fantov,« je zatrjeval mlad kooperant v Gorenji vasi. »Kasneje sem se premislil,« je nadaljeval, »saj je ob reformi le začelo kazati, da se bo na kmetiji bolje žive- lo. Zdaj pogodbeno redim pitance za zadrugo. Seveda sem se poprej pre- pričal, ali se to splača. In splača se. Samo to bi rad povedal: nočem delati tako, kot je moj oče, z zastarelimi orodji! Hočem

pridelovati na sodobena- čin! Vem, da bi to dosegel samo, ko bi imel stroje, skratka vse potrebne pripomočke, ki jih sodobno kmetovanje terja.«
Ta fant ni edini, ki je prišel do spoznanja, da mu lahko samo stroji omogočijo boljše delovne pogoje. Ni edini, ki gospo- dari, kot pravimo, s svin- nikom v roki. Čedalje več je so zahteve kmetovalcev po boljših pogojih. Kako delo v kmetijstvu opravi- najhitreje, najbolj kvali- tetno? O tem razmišljajo vsi napredni gospodarji, teh pa, kakor sta se pre- pričala tudi tovariša Pet- ković in Hadžar, ni malo. Seveda razmišljajo pred- vsem, kako bi prišli do tako imenovane drobne kme- tijske mehanizacije. Ena pot je kreditiranje. Kmetu je treba omogočiti nakup strojev. Če se lahko dobi kredit za osebno vozilo, bi se moral tudi za kosilnico, sejalnico, traktor. Težava je tudi v tem, ker v doma- čih trgovinah takih stro- jev ni dobiti, četudi jih domača industrija izdeluje. Premožnejši bi lahko take stroje dobili iz tuj- ne, ko bi bile carine manj- še. Vendar samo v uvozu ni rešitve. Potrebno bi bilo podrezati v domačo in- dustrijo, naj ta pošlje na naš trg, kar zdaj predvsem izvažajo.

ro sliko težav, zavoljo ka- terih kmetijstvu ne gre. Povedali so, da zdaj vsi pričakujemo, da bosta re- šitev za kmetijstvo naka- zala najprej republiški in nato še zvezni kongres So- cialistične zveze.

Delo rudarjev je premalo pridobitno

Ob lanskem povečanju cen premoga se je ekonomičnost v senovskem premogovniku povečala za 5,7 odst. Zal so hkrati večji tudi proizvodni stroški, rudnik pa bo moral plačevati novo dajatev: dodatni prispevek za pokojninsko zavarovanje rudarjev. Cene premoga kljub doseda- njim povišanjem še vedno niso na ravni mednarodnih cen.

Ekonomičnost proizvodnje zmanjšuje poleg naštetih še nekateri činitelji: vedno več je drobnega premoga, ki ima nižjo ceno in vedno več kop- ljejo na obzorjih, ki imajo večji jamski pritisk. Slednji delo zelo ovira, zato nastaja vprašanje: kako nakopati do- volj premoga za plan in kako naj bo proizvodnja ekono- mična? R. K.

9. aprila bo slavila semiška ISKRA

Kolektiv tovarne kondenza- torjev v Semiču bo 9. aprila slavil 15-letnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo priredili krajši kulturni program, za- tem pa bodo odlikovani naj- boljši in najzastlužnejši člani kolektiva.

Praščev dovolj, a malo kupcev v Brežicah

Na tedenskem sejmu prašičev v Brežicah je bilo v soboto, 26. marca, 700 prašičev, in 50 v starosti nad 3 mesece. Mlajših od treh mesecev je bilo prodanih samo 310 s ceno 1000 dinarjev za 15 kg žive teže, starejših pa 15 kg žive teže. Večji pa 19.000 do 33.000 di- narjev.

Novo mesto: s ceno še navzdol

Rejci prašičev so pripelja- li na novomeško sejmišče 28. marca 581 pujskov, prodanih pa je bilo 494. Promet je bil dokaj živahen, kupcev pa ne preveč, zato so morali živi- norejci v ceni spet nekoliko popustiti. Manjši prašički so veljali 12.000 do 18.000 din. večji pa 19.000 do 33.000 di- narjev.

Popravek oglasa »Uporov« iz Šentjerneja

Popravljamo tiskarsko napako iz oglasa »Iskre« — obrata »Upor«, Šent- jernej, ki smo ga objavili prejšnji teden v našem tedniku: ... razpis velja do 10. aprila 1966 in ne do 10. marca 1966, kakor je bilo po pomoti tiskano. UREDNIŠTVO

KLUPOTEC

Kadrovska komisija mreže
Tovarne obutve PEKO, Tržič
razglašajo za svojo poslovalnico
PEKO Krško
prosto delovno mesto
**TRGOVSKEGA POMOČNIKA
OZ. POMOČNICE**
Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:
— kvalificiran delavec (delavka) v trgovini
— poln delovni čas
— delo za določen čas.
Nastop dela po dogovoru. Prijave sprejema kadrov- ski oddelek delovne organizacije do 5. aprila 1966.

Varčujmo za stanovanja!

Objavljamo Pravilnik o zbiranju namenskih sredstev gospodarskih in drugih organizacij ter družbeno političnih skupnosti za kreditiranje stanovanjske izgradnje, kakor tudi Pravilnik o varčevanju in posojilih občanov za nakup in gradnjo stanovanj Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto. Oba pravilnika sta bila sprejeta na séji izvršilnega odbora Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu 22. marca 1966.

Pravilnik o zbiranju namenskih sredstev gospodarskih in drugih organizacij ter družbeno političnih skupnosti za kreditiranje stanovanjske izgradnje

1. člen
Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: banka) zbira sredstva, ki so jih gospodarske in druge organizacije ter družbeno politične skupnosti (v nadaljnjem besedilu: deponent) namenile za stanovanjsko izgradnjo, da se tako z združenimi sredstvi zagotovi kreditiranje stanovanjske izgradnje.

2. člen
Namenska sredstva za stanovanjsko izgradnjo predstavljajo:
— del sredstev sklada skupne porabe, ki je po zveznizaciji določila za stanovanjsko izgradnjo;

— del sredstev sklada skupne porabe, ki jih je po zveznih in drugih predpisih namenjen za stanovanjsko izgradnjo;

— sredstva, ki se bodo iz drugih virov namensko izločila za stanovanjsko izgradnjo.

3. člen
Organizacija, ki namensko vložila pri banki glede na 1. odstavek 2. člena tega pravilnika našeta sredstva za stanovanjsko izgradnjo in jih veže na določen rok, pridobi pravico do kredita po pogojih tega pravilnika. Najkrajši rok deponiranja sredstev je 13 mesecev.

4. člen
Višina kredita, do katerega je upravičena organizacija po izteku deponitnega roka, je odvisna od dobe in zneska deponiranih sredstev.

Pravilnik o varčevanju in posojilih občanov za nakup in gradnjo stanovanj Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto

SPLOSNE DOLOČBE

1. člen
Za pospeševanje stanovanjske izgradnje daje banka občanom kredite po pogojih, ki jih določa ta pravilnik.

2. člen
Stanovanjska izgradnja, ki jo banka kreditira po tem pravilniku obsega nakup novih stanovanj, gradnjo in dograditev novih stanovanjskih hiš ter adaptacijo že obstoječih zgradb in pridobitev novih stanovanjskih površin.

3. člen
Pravico do kredita iz 2. člena tega pravilnika ima vsak občan, ki izpolni enega izmed naslednjih pogojev:

5. člen
Banka bo odobravalala kredite po naslednji lestvici:
— depozit z rokom najmanj 13 mesecev — odobreni kredit 50 odst. od deponiranih sredstev;
— depozit z rokom najmanj 18 mesecev — odobreni kredit 100 odst. od deponiranih sredstev;
— depozit z rokom najmanj 24 mesecev — odobreni kredit 150 odst. od deponiranih sredstev.

6. člen
Pravice in dolžnosti organizacije ter banke, ki izhajajo iz vložnih in vezanih sredstev, se določijo s pogodbo o deponiranju sredstev.

7. člen
Po izpolnitvi pogojev in pogodbi o deponiranju sredstev skleneta deponent in banka pogodbo o kreditu v okviru pogojev, ki jih določa pogodba o deponiranju sredstev.

8. člen
Sredstva, deponirana po tem pravilniku, bo banka obrestovala po 1-odstotni obrestni meri, za odobrene kredite pa zaračunavala 2-odstotno obrestno mero.

9. člen
Doba vračanja odobrenega kredita je dvakratni rok deponiranja sredstev. Odplačilo kredita se prične z dnem izkoriščenja kredita.

10. člen
Od sklenjene pogodbe lahko odstopita pogodbeni stranki le sporazumno.

— da sklene z banko pogodbo o namenskem varčevanju za stanovanjsko izgradnjo;

— da oroči pri banki hranilno vlogo za čas, kot ga predvideva ta pravilnik;

— da je v njegovem imenu izvršeno vplačilo v kreditni sklad banke.

NAMENSKO VARČEVANJE

4. člen
Občan, ki se odloči za namensko varčevanje, se s pogodbo zaveže, da bo plačeval banki redno zaporedne mesečne obroke, ki so določeni v pogodbi in tako prihranil določeno vsoto. V pogodbi določena vsota je osnova za iz-

11. člen
Organizacije, ki razpolagajo z manjšimi sredstvi za stanovanjsko izgradnjo, se namesto oročitve celotnega zneska naenkrat lahko poslužujejo sistema varčevanja z vplačili enakih in zaporednih mesečnih obrokov na način, kot je to predvideno v pravilniku za občane.

12. člen
Podjetju oz. organizaciji, ki vložila v kreditni sklad banke sredstva skupne porabe namensko za stanovanjsko izgradnjo, se takoj odobri 150-odstotni kredit za dobo 20 let po 1-odstotni meri.

13. člen
Kreditni za stanovanjsko izgradnjo so namenski in jih je mogoče uporabljati le za nakup, gradnjo in adaptacijo stanovanj za pridobitev nove stanovanjske površine.

14. člen
Zbiranje oročenih sredstev in dajanje kreditov gospodarskim in drugim organizacijam ter družbeno političnim skupnostim izvršuje osrednja poslovna enota ter podružnica.

15. člen
Ta pravilnik je sprejel izvršilni odbor banke 22. marca 1966 in velja od dneva sprejema.

**DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

račun pravic, ki si jih občan pridobi z varčevanjem.
Mesečni obrok ne more biti nižji od 100 N dinarjev, varčevalna doba pa ne more biti krajša od 13 mesecev.
Najdaljša doba varčevanja je 10 let.

5. člen
Če občan zamudi s plačilom enega ali več mesečnih obrokov, se mu varčevalna doba podaljša za toliko časa, kolikor je z obroki zaostal.

6. člen
Z višjimi in izrednimi vplačili se pridobi višja osnova za kredit, vendar le od zneskov, ki so bili vplačani najmanj 13 mesecev pred potekom pogodbenega roka in ob pogojih, ki veljajo za dogo-

vorjeno dobo varčevanja. S takimi vplačili se ne more pridobiti skrajšanje pogodbenega roka za pridobitev pravice do kredita iz pogodbenih osnov.

7. člen
Obrestna mera za vlogo občana je 1 odst. in se pripíše ob koncu vsakega leta k vloženi glavnici. Obrestna mera za odobreno posojilo je 2 odstotka.

8. člen
Občan in banka skleneta pogodbo o varčevanju, ki mora vsebovati: višino mesečne vloge, varčevalno dobo, znesek ob koncu varčevalne do-

be, višino posojila, na katerega ima varčevalec pravico, obrestno mero za vlogo in obrestno mero za posojilo.

9. člen
Po preteku pogodbeno določene varčevalne dobe in izpolnitvi vseh pogojev po pogodbi odobri banka varčevalcu posojilo v višini in za dobo, kot jo določa ta pravilnik.

10. člen
Banka bo odobravalala posojila po izpolnitvi pogojev o varčevanju za dobo 13 mesecev do 6 let po naslednji lestvici:

Mesečni obrok varčevanja	Doba varčevanja	Pripadajoči odstotek kredita	Doba vračanja posojila
100,00	13 mes.	75 odst.	4 leta
200,00	13 mes.	75 odst.	4 leta
300,00	13 mes.	75 odst.	4 leta
400,00	13 mes.	75 odst.	4 leta
500,00	13 mes.	75 odst.	4 leta
100,00	2 leti	100 odst.	6 let
200,00	2 leti	100 odst.	6 let
300,00	2 leti	100 odst.	6 let
400,00	2 leti	100 odst.	6 let
500,00	2 leti	100 odst.	6 let
100,00	3 leta	125 odst.	8 let
200,00	3 leta	125 odst.	8 let
300,00	3 leta	125 odst.	8 let
400,00	3 leta	125 odst.	8 let
500,00	3 leta	125 odst.	8 let
100,00	4 leta	150 odst.	10 let
200,00	4 leta	150 odst.	10 let
300,00	4 leta	150 odst.	10 let
400,00	4 leta	150 odst.	10 let
500,00	4 leta	150 odst.	10 let
100,00	5 let	175 odst.	12 let
200,00	5 let	175 odst.	12 let
300,00	5 let	175 odst.	12 let
400,00	5 let	175 odst.	12 let
500,00	5 let	175 odst.	12 let
100,00	6 let	200 odst.	15 let
200,00	6 let	200 odst.	15 let
300,00	6 let	200 odst.	15 let
400,00	6 let	200 odst.	15 let
500,00	6 let	200 odst.	15 let

Varčevalna doba najmanj 7 let — 225 odst. kredita od vloge;

varčevalna doba najmanj 8 let — 250 odst. kredita od vloge;

varčevalna doba najmanj 9 let — 275 odst. kredita od vloge;

varčevalna doba najmanj 10 let — 300 odst. kredita od vloge.

Doba varčevanja od sedem do deset let je urejena po naslednjih načelih:

— del posojila v višini 40 odst. od upravičenega zneska se odplača v dobi, ki je enaka varčevalni dobi;

— ostali del posojila se odplača v dobi 15 let, vendar tako, da mesečni obrok odplačila ne more biti manjši od mesečnega varčevalnega zneska, skupna doba odplačevanja pa ne daljša od 25 let. Ta del posojila se začne odplačevati, ko je odplačan prvi del posojila.

NAMENSKO OROČANJE HRANILNIH VLOG

11. člen
Občan, ki z enkratnim vplačilom naloži pri banki hranilno vlogo za določen čas, ima pravico do posojila za gradnjo stanovanj po določbah tega pravilnika. Najkrajša doba oročitve je 13 mesecev, najdaljša pa 5 let.

12. člen
Sredstva, ki jih na ta način občan vloga v banko, so lahko njegova lastna sredstva ali pa kombinirana s sredstvi, ki jih je dobil kot kredit od kolektiva.

13. člen
Banka bo odobravalala posojila na podlagi oročanih hra-

nilnih vlog po naslednji lestvici:

— za dobo oročitve 13 mesecev — 75 odst. kredita od vloge;

— za dobo oročitve 2 leti — 150 odst. kredita od vloge;

— za dobo oročitve 3 leta — 200 odst. kredita od vloge;

— za dobo oročitve 4 leta — 250 odst. kredita od vloge;

— za dobo oročitve 5 let — 300 odst. kredita od vloge.

14. člen
Občan in banka skleneta pogodbo o oročitvi hranilne vloge, ki mora vsebovati: višino oročene hranilne vloge, čas oročitve in višino posojila, na katerega ima varčevalec pravico. Rok oročitve začne teči z dnem vplačila.

15. člen
Doba vračanja na tej osnovi odobrenih posojil je:
— 30 odst. odobrenega kredita v dobi, ki je enaka dobi oročitve,

— 70 odst. odobrenega kredita v dobi 25 let s tem, da skupna doba vračila ne more biti daljša od 30 let, mesečni obrok pa ne manjši od 200 N dinarjev. Ta del kredita se začne odplačevati po odplačilu prvega dela kredita.

16. člen
Občan, ki ima pri banki namensko oročeno hranilno vlogo z rokom preko 13 mesecev, lahko to oročeno hranilno vlogo spremeni v namensko v smislu 12. člena tega pravilnika in takoj po izteku 13 mesecev od dneva oročitve dobi posojilo, kot določa 13. člen tega pravilnika. V vseh takih primerih banka spremeni prej dogovorjeno obrestno mero na 1. odst. za ves čas oročitve.

VPLAČILO UDELEZBE V KREDITNI SKLAD BANKE

17. člen
Občan, za katerega vplača njegova delovna organizacija določen znesek v kreditni sklad banke, ima takoj po vplačilu pravico do posojila v višini 150 odst. od vplačnega zneska.

Rok vračila po tej osnovi odobrenega posojila ne more biti daljši od 25 let, mesečni obrok odplačila pa ne nižji od 200 N dinarjev.

SKUPNE DOLOČBE

18. člen
Banka sklene z občanom pogodbo po tem pravilniku pred prvim vplačilom.

19. člen
Občan lahko odstopi od varčevalne pogodbe, lahko pa tudi sporazumno z banko prenese pravice in obveznosti po pogodbi na drugo osebo. Sredstva, ki jih občan namensko vložila za stanovanjsko izgradnjo, so pri banki vezana do poteka roka, za katerega je bila sklenjena pogodba.

Če občan pisмено odstopi od pogodbe po preteku enega leta od začetka varčevanja, mu banka plačana sredstva vrne takoj. V primeru, da občan v dobi varčevanja umre, se pogodba prenese na dediča.

20. člen
Privarčevano vsoto lahko dvigne občan v gotovini takoj po izteku pogodbeno dobe, kakor sledi:

— vsa sredstva, ki so bila vložena 13 mesecev, takoj po izteku roka, določenega s pogodbo;

— vsa sredstva, ki so bila vložena manj kot 13 mesecev, pa postopoma po 13 mesecih, ko so bila vplačana;

— sredstva delovnih organizacij, namensko oročena po 17. členu tega pravilnika, se koristijo namensko z odobrenim kreditom.

21. člen
Na podlagi varčevalne pogodbe se lahko odobreni kredit uporabi samo v namene, ki so določeni v pogodbi s tem, da se kredit namensko črpa pri banki.

Občan, ki mu je bil kredit odobren, mora predložiti ob sklenitvi kreditne pogodbe banki:

— pogodbo o nakupu novega stanovanja oz. pogodbo o gradnji z gradbenih podjetjem, oziroma dovoljenje za gradnjo v lastni režiji;

— gradbeno dovoljenje;

— načrt s predračunom gradbenih del.

Pri črpanju kredita mora predložiti račune za gradbeni material in za druge stroške za gradnjo.

22. člen
Ko občan izpolni obveznosti, določene v pogodbi o varčevanju, ga banka pisмено obvesti in pozove:

— da je obveznost iz pogodbe izpolnjena;

— da so mu vložena sredstva dana na razpolago za črpanje v smislu določil 4. člena tega pravilnika;

— da ima pravico najeti posojilo v smislu določil tega pravilnika in pogodbe, sklenjene z banko;

— da mora skleniti kreditno pogodbo najkasneje v 6 mesecih po dvižu vložnih sredstev;

— da izroči banki zemljiško knjižno listino za vknjižbo vrstnega reda na prvo mesto v korist banke;

— da zavaruje objekt, ki je predmet varčevalne pogodbe in da vinkulira polico v korist banke.

(Nadaljevanje na 5. strani)

V listu razvijajmo zdravo in plodno polemiko!

Na vprašanja odgovarja Slavko Kržan, predsednik občinskega odbora SZDL Trebnje in delegat za VI. kongres SZDL Slovenije

— Čedalje manj družbenih potreb se financira iz proračuna in čedalje večji je vpliv proizvajalcev in ustvarjalcev sredstev. Kako se to odraža v političnem življenju v občini?

— Tri javne tribune, štirje razgovori, 34 zborov občanov, 10 zborov lastnikov gozdov, 5 zborov zavarovancev kmetov in 18 razgovorov predstavnikov KZ s kooperanti z 2.500 udeleženci v letošnjem letu v občini Trebnje govori o zelo razgibanem družbenem življenju, kakršnega že zdavnaj ni bilo. Ne samo število, pomembno je predvsem to, ker je vsebina teh shodov bogatejša, osredotočena na manj stvari, ki

jih lahko temeljiteje obdelamo in skušamo poiskati čim boljše rešitve. Če se naenkrat lotimo preveč stvari, jih navadno ne izpeljemo in vedno znova premlevamo iste stvari, kar je za ljudi samo odbijajoče.

— Ali so ljudje dovolj obveščeni in ali lahko učinkovito vplivajo na urejanje družbenih zadev v občini?

— S stanjem se nismo povsem zadovoljni, ker so večkrat občani samo obveščeni o sklepkih, ki so že sprejeti. Premalo smo izkoristili javne tribune kot najbolj uspešno obliko stikov s člani Socialistične zveze. Premalo tri-

bun smo organizirali predvsem v odročnejših krajih. Več bi se morali poslužiti tudi anket in prisluhniti ljudem, kaj mislijo. K boljšemu informiranju bi lahko še več prispeval Dolenjski list s tem, da bi ljudje z vodilnih položajev pisali več v njem, kjer bi razlagali stališča, ki jih zastopajo. Posebno na polemiko pozivam še enkrat, čeprav sem sam že lani pisal o tem, žal pa ni bilo odziva. Samo v naši občini bere list polovica občanov, saj je čez 2.000 naročnikov. Premalo se poslužujemo tudi radia in televizije, pri čemer bi morali več narediti novinarji, ki se pri nas neradi ustavljajo, češ da smo premajhni.

— Na zborih volivcev včasih ni zaželeno udeležbe. Kaj mislite zakaj?

— Zbore naj bi sklicevali samo tedaj, kadar občani o čem odločajo. Ljudi pa je treba obveščevati z učinkovitejšimi sredstvi, ki sem jih že omenil. Zbore volivcev je treba kvalitetno pripraviti in sprejete odločitve tudi izpeljati. Da bi občani vedeli, za kaj gre, je najbolje že na vabilih na kratko opisati in obrazložiti vsebino zbora. Da bi bilo politično življenje živahnije, je treba v vodstva družbeno političnih organizacij vključevati tudi tiste, ki se temu izmikajo, ker drugače preveč obremenjujemo vedno iste ljudi.

— Kakšno je vaše osnovno načelo pri političnem delu?

— Čisti račun — dobri prijatelji, pravi star pregovor!

M. LEGAN

Predpisi v praksi

Zamujanje na delo in odtegljaji od delovnega časa

Delovne organizacije imajo odloke organa upravljanja, da se delavcem, ki zamudijo delo, odtrga delovnega časa, kar pomeni, da se jim ta odtrgani čas ne prizna pri obračunu osebnih dohodkov. Ti odloki pa so v nasprotju s predpisi.

Po predpisih ima delovna organizacija pravico ugotoviti razpored, začetek in konec delovnega časa, in to predpiše s svojim statutom. Če delavec ne upošteva določenega delovnega časa in prihaja na delo z zamudo ali če zapusti delovno mesto pred iztekom delovnega časa, krši s tem delovno disciplino in delovna skupnost proti njemu lahko uporabi enega izmed ukrepov, ki so predvideni v 87. členu temeljnega zakona o delovnih od-

nosih, vendar mora upoštevati, da zakon ne prizna denarnih kazni, kot jih je predvideval prejšnji zakon o delovnih odnosih. Zato delovna skupnost proti kršilcu delovne discipline lahko izreče opomin, javni opomin, zadnji javni opomin ali izključitev iz delovne skupnosti, kar je odvisno od teže prekrška delovne discipline. Odloki organov upravljanja, ki predvidevajo, da se delavcu, ki je zamudil delo, odtrga več časa, kot je dejansko zamudil, niso v skladu s predpisom in delavska skupnost do takega ukrepa ni upravičena, saj delavec nima pravice do osebnega dohodka samo za tisti čas, ko ni delal. To pomeni, da mu delovna skupnost lahko odtrga samo tisti čas, ki ga je zares zamudil s prihodom ali odhodom z dela-

Letni dopust v dveh delih

Delavec ima po predpisih pravico, da izrabí svoj letni dopust v nepretrganem trajanju. Samo na zahtevo delavca ali z njegovo privolitvijo mu delovna skupnost lahko odobri letni dopust v dveh delih. Delovna skupnost ni

dolžna delavcu omogočiti tak dopust. Le delavec, ki ima zaradi posebnih pogojev dela pravico do letnega dopusta nad trideset delovnih dni, delovna skupnost izjemoma mora priskrbeti, da izrabí svoj dopust v dveh delih.

Varčujmo

23. člen
Zbiranje sredstev občanov za stanovanjsko gradnjo opravljajo vse bančne enote, medtem ko dajejo kredite ti-

ste bančne enote, ki jih za to pooblasti banka.

24. člen
Ta pravilnik je sprejel izvršilni odbor banke na seji

22. marca 1966 in velja od dneva sprejema.

**DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

Izračun odobritve kredita po 10. členu pravilnika - I.

Mesečni obrok	Doba varčevanja	Privarčevani znesek	Odstotek odobritve posojila	Višina posojila	Skupaj lastna sredstva in posojila	Doba vračanja posojila	Mesečno odplačilo
100	13 mes.	1.300	75	975	2.275	4	21
200	13 mes.	2.600	75	1.950	4.550	4	42
300	13 mes.	3.900	75	2.925	6.825	4	64
400	13 mes.	5.200	75	3.900	9.100	4	85
500	13 mes.	6.500	75	4.875	11.375	4	106
100	2 leti	2.400	100	2.400	4.800	6	36
200	2 leti	4.800	100	4.800	9.600	6	71
300	2 leti	7.200	100	7.200	14.400	6	107
400	2 leti	9.600	100	9.600	19.200	6	142
500	2 leti	10.000	100	10.000	20.000	6	148
100	3 leta	3.600	125	4.500	8.100	8	51
200	3 leta	7.200	125	9.000	16.200	8	102
300	3 leta	10.800	125	13.500	24.300	8	153
400	3 leta	14.400	125	17.000	31.400	8	193
500	3 leta	18.000	125	22.500	40.500	8	255
100	4 leta	4.800	150	7.200	12.000	10	66
200	4 leta	9.600	150	14.400	24.000	10	133
300	4 leta	14.400	150	21.600	36.000	10	199
400	4 leta	19.200	150	28.800	48.000	10	266
500	4 leta	24.000	150	36.000	60.000	10	332
100	5 let	6.000	175	10.500	16.500	12	82
200	5 let	12.000	175	21.000	33.000	12	165
300	5 let	18.000	175	31.500	49.500	12	247
400	5 let	24.000	175	42.000	66.000	12	330
500	5 let	30.000	175	52.500	82.500	12	412
100	6 let	7.200	200	14.400	21.600	15	93
200	6 let	14.400	200	28.800	43.200	15	186
300	6 let	21.600	200	43.200	64.800	15	279
400	6 let	28.800	200	57.600	86.400	15	371
500	6 let	36.000	200	72.000	108.000	15	465

Izračun odobritve kredita po 10. členu pravilnika - II.

Mesečni obrok	Doba varčevanja	Privarčevani znesek	Odstotek odobritve posojila	40 odstotkov posojila			60 odstotkov posojila		
				Znesek posojila	Doba vračanja	Mesečni obrok	Znesek posojila	Doba vračanja	Mesečni obrok
100	7 let	8.400	225	18.900	7	97	11.340	9	115
200	7 let	16.800	225	36.800	7	189	22.080	9	224
300	7 let	25.200	225	56.700	7	291	34.020	9	346
100	8 let	9.600	250	24.000	8	109	14.400	13	105
200	8 let	19.200	250	48.000	8	217	28.800	13	211
300	8 let	28.800	250	72.000	8	326	43.200	13	316
100	9 let	10.800	275	29.700	9	121	17.820	15	115
200	9 let	21.600	275	59.400	9	241	35.640	15	230
100	10 let	12.000	300	36.000	10	133	21.600	15	139
200	10 let	24.000	300	72.000	10	266	43.200	15	279

RAZGOVOR Z DELEGATOM ZA VI. KONGRES SZDL

S STANOVANJE NE KAŽE NAJBOLJŠE!

Delegat za VI. kongres SZDL Slovenije, Ivan Hočvar, direktor SGP PIONIR Novo mesto, v pomenku o novostih pri gradnji stanovanj

— Kaj lahko poveš o gradnji stanovanj v 1966?

— Naše podjetje ima pripravljen program gradnje stanovanj v obdobju 1966-67 na področju Ljubljane, Novoga mesta in Spod. Posavja. Imamo na voljo kompletne načrte za gradnjo po novem postopku »beton siporexa«, ki je preizkušen v zadnjih štirih letih. Pripravljeni smo tudi na gradnjo vrstnih hiš in individualnih stanovanj.

Brežiški borci sprejemajo odgovorne dolžnosti

Delegati na združitveni konferenci borčevskih organizacij v Brežicah so sprejeli vrsto spodbudnih sklepov. Vsi člani se bodo vključili v reformna prizadevanja, aktivno bodo delali v vseh oblikah samouprave in bolj kot kdajkoli sodelovali pri vzgoji mlade generacije. Letos bodo sprejeli številne dolžnosti pri organizaciji proslav v počastitev 25-letnice vstaje. Združena organizacija bo skrbela za pravice invalidov in strelca, da bo strokovno izobraževanje oficirjev in podoficirjev obogatila z novo vsebino. Komisija za sklepe bo nadaljnje naloge organizacije še podrobneje dopolnila.

Novosti pri deviznih računih državljanov

Pri odpiranju deviznega računa in tudi pozneje pri nadaljnjih vplačilih državljanom — takšen je predlog — v prihodnje ne bo treba dokazovati porekla valute oziroma od kod so devize dobili. Lastniki deviznih sredstev bodo lahko odpirali račune in shranjevali sredstva ne le pri narodni banki kot doslej, ampak tudi pri poslovnih bankah. Nakup in prodaja deviz med državljani — razen med najbližjimi sorodniki — verjetno tudi v prihodnje ne bo dovoljena.

slkih hiš. Načrti za stavbe obeh vrst so pri nas pripravljene, delovna organizacija ali pa zasebni naročnik si lahko po načrtih izbere stavbo, kakršno si želi. Dogovorimo se lahko, da bomo stavbo zgradili v celoti (do 5. faze) ali pa samo do 3. faze. To je odvisno od zasebnega naročnika.

— Nova stanovanjska zakonodaja je prinesla precej sprememb v financiranju gradnje stanovanj. Za zdaj ne vedo ljudje o tem še nič zanesljivega; bi lahko morda Ti rekel kaj več?

— Mi bomo kot gradbeno podjetje, ki se prav gotovo zelo zanima za gradnjo stanovanj, dobili sredstva, ki jih potrebujemo od področnih bank. Z njimi se pogajamo za kredite za gradnjo stanovanj za trg, torej za tista stanovanja, ki jih mi zgradimo in nato izgotovljena prodamo delovnim organizacijam. S tako dobljenimi krediti bomo poskušali premostiti obdobje 1966-67, ko podjetja nimajo sredstva za gradnjo stanovanj. Vsem zasebnim naročnikom, ki bi radi gradili stanovanjske hišice ali pa vrstne hiše, pa nudimo

možnost, da potrebna sredstva privarčujejo z našim posredovanjem pri kateri izmed področnih bank. Interesent se mora odločiti, da bo z mesečnimi prihranki po 300, po 400 ali 500 pa tudi več novih dinarjev privarčeval v banki določen znesek in da tega zneska najmanj 13 mesecev ne bo načeljal. Banka mu nato z našim posredovanjem nudi kredit, ki je odvisen od višine privarčevane zneska in od obdobja, za katero ga je vložil pri banki.

— Kakšni pa so obeti za gradnjo stanovanj letos, ko bo najtežje?

— Veliko je odvisno prav od delovnih organizacij. Na voljo so jim sredstva v skladu skupne porabe in del izločenih sredstev za kritje razlik v stanarinah, računamo pa lahko še s sredstvi stanovanjskih podjetij, ki so namenjena za financiranje gradnje stanovanj. To je vse, kar je na voljo letos, iz tega pa lahko dajejo banke letos kredite za gradnjo stanovanj za trg. Najboljše letos ne kaže, prav zato pa bi morala vsa podjetja razpoložljiva sredstva čimprej oročiti pri bankah!

MILOŠ JAKOPEČ

Razpisna komisija pri

GRADBENO OPEKARSKEM PODJETJU V MIRNI NA DOLENJSKEM

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. GRADBENI TEHNIK

za visoke gradnje (z najmanj dveletno prakso ali več, zaželeno pooblastilo)

2. GRADBENI DELOVODJA

z delovodsko šolo (z vsaj dveletno prakso — ali pa KV zidar z najmanj petletno prakso).

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Žena naj rodi le takrat, kadar si otroka želi!

Razmere na ginekološko-porodniškem oddelku novomeške bolnišnice se izboljšujejo, kar zadeva prostor — Zdravniki pa so hkrati z vso javnostjo zaskrbljeni zavoljo tolikih umetnih splavov, h katerim se zatekajo žene ob nezaželenih nosečnostih — V pogovoru s predstojnikom ginekološko-porodniškega oddelka dr. Ljubom Kretičem smo dobili več zanimivih podatkov — Mnenja novomeških ginekologov in direktorja zdravstvenega centra so enotna: »Splav je za ženo škodljiv in ponižujoč! Priporočamo mnogo boljše in bolj humano sredstvo za načrtovanje rojstev.«

Ko se je lani iz nekdanje ženske bolnišnice odselil kirurški oddelek, so stavbo namenili samo porodništvu in ginekologiji. Preureditev prostorov bi veljala okoli 120 milijonov dinarjev, in ker po reformi ni bilo mogoče dobiti posojila, se je bolnišnica preureditvenih del lotila v lastni režiji. Kljub temu, da v celotnem pritličju, še odmevajo kladiva delavcev, je gi-

ke 519 v lanskem letu. Pri bližino toliko prekinjenih nosečnosti je bilo v novomeški bolnišnici tudi v prejšnjih dveh letih. Na 100 živorojenih otrok v novomeški občini pride 45 umetnih splavov, v črnoljski občini 54, na področju Metlike 52 in v občini Trebnje 41.

Ali naj žena rodi spočete ga otroka ali ne, pa je vprašanje, pomembno za širšo javnost, kajti nezaželene nosečnosti so v lanskem letu veljale več kot 15 milijonov dinarjev. To so samo stroški v bolnišnici. Koliko je šlo še za nadomestila za čas bolnin pri zaposlenih, koliko so bila prizadeta podjetja zaradi izostankov od dela itd. Če bi vse to sešteli, bi dobili več deset milijonsko število. Dokazano je tudi to, da je delovna storilnost žene po splavu za dalj časa zmanjšana za okoli 40 do 50 odst.

Iščejo poti in načinov proti naraščanju umetnih splavov

»Vsa ta pereča vprašanja bomo rešili lahko samo z načrtnim, večletnim vztrajnim delom, pri čemer pa odpade velik del nalog na vse zdravniške splošne prakse« nam je podčrtal v pogovoru direktor zdravstvenega centra v Novem mestu dr. Albin Pečaver.

ginekološko-porodniški oddelek v prvem nadstropju stavbe le pridobil nekaj sob.

Lani so na oddelek sprejele 4.000 žena in prvič po dolgih letih je ležala vsaka na svoji postelji. Razmere na oddelku še daleč niso urejene, vendar je bilo storjeno vsaj najnujnejše za nemoteno delo, ker število bolnic iz leta v leto narašča. Zakaj?

Poglejmo nekaj vzrokov: odstotek žena, ki rodijo v porodnišnici, se hkrati s standardom prebivalstva večja. Lani je rodilo v novomeški bolnišnici 86 odst. žena iz občin Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnomelj, leta 1959 šele 76 odst. žena.

Eden izmed vzrokov, da ima ginekološko-porodniški oddelek premalo prostora, je tudi v razširjenosti ambulant na podeželju. Ginekologi v Trebnjem, Črnomlju in Novem mestu odkrivajo bolezni ter svoje pacientke pošiljajo na zdravljenje v bolnišnico.

Tretji čimtelj, ki otežuje delo na tem oddelku, so prekinjene nezaželenih nosečnosti. Okoli 820 ženam je bil lani odvzet plod iz telesa; od tega je bilo 519 dovoljenih splavov v skladu s predpisi o umetni prekinitvi nosečnosti, nekaj več kot 300 pa je vpisanih za naravne. Vendar je tudi med temi ženami marsikatera na ta ali oni način sama poizkušala preprečiti rojstvo otroka.

Leta 1955 samo 5 umetnih splavov

Umetnih splavov še pred 10 leti v naši bolnišnici skoroda nismo poznali. Leta 1955 je bilo samo 5 splavov, leta 1956 — 17, leta 1957 — 95, nato nagel skok do števil-

se večkrat sliši da imajo v svetu, zlasti v Ameriki, odlična kontracepcijska sredstva in da naša niso najboljša. Je to res?

— Trdim, da je pri nas enaka izbira sredstev proti zanositvi in da so prav tako kvalitetna kot ameriška, le da imajo drugačna imena.

Žene so premalo poučene

■ Nihče ne ve, kaj ga v življenju čaka, zato so zdravniki nemalokrat pričevali čudnemu razvoju do-

KAKO BI ZDRAVNIKI ZAJEZILI PRETEČO NEVARNOST?

Stanje poznamo! Stotine žena si uničuje zdravje, izpostavlja nevarnosti svoje življenje — po nepotrebnem. Nezaželenim nosečnostim se da odpravi s pomočjo več sredstev, ki jih nasvetuje zdravnik. Vse, kar bi morala žena storiti, je le to, da pride v ambulantno. Tam jo bomo brezplačno kontracepcijska sredstva in tudi vsa navodila. Vsaka zdrava žena bi imela torej lahko otroka, takrat, kadar si ga sama želi.

Toda kako žene prepričati, da bi prišle k zdravniku po pomoč? Kako zajeziti škodljivi naraščajoči val umetnih splavov? V razgovoru z novomeškimi ginekologi in di-

godkov. Dekle, ki je ne kajkrat prekinilo nosečnost, se poroči, in ko ne more imeti otrok, hodi od zdravnika do zdravnika, da bi ji pomagal. Prepoznaj! Zakon gre po zlu zaradi nepremišljenosti v mladosti ali pa zaradi nepoučenosti mladih deklet.

— Zdravstvena vzgoja je torej zelo pomemben del prizadevanj za očiščenje zdravja žena. Kako je ta veja zdravstvene dejavnosti razvita na Dolenjskem?

— Žene o sebi mnogo premalo vedo. Z zdravstveno vzgojo bi morali začeti v šolah. Opažamo, da srednješolke, posebno dijakinje učiteljice, prav nič ne vedo o zadevah, ki bi jih moralo poznati vsako doraščajoče dekle. Z zdravstveno vzgojo bi se morala bolj ukvarjati tudi patronažna služba, posebno v hribovitih in oddaljenih krajih. Dejstvo pa je, da je prav v oddaljenih krajih, izven naseljenih središč, patronažna služba šibka.

DR. JULIJ SAJE:

»Potrebni so energičnejši ukrepi«

— Doktor bo moralna plat moških ostala na sedanji ravni, ne bo manj, temveč več splavov! Mnogi moški so namreč prepričani, da je splav edino učinkovito sredstvo za preprečitev nosečnosti. Po mojem mnenju pa bi morali začeti z energičnejšimi ukrepi.

Verjetno bo zaleglo, če bi tudi pri nas zahtevali od moških, naj darujejo svojo kri za ženo ali dekle, če nočejo,

podeželskih žena o zaščitnih sredstvih proti zanositvi pa tole: patronažne sestre imajo precej možnosti za uspešno delo na tem področju, toda doslej se niso izkazale.

DR. MINKA MALEŽIČ:

»Smo tudi moralno odgovorni«

— Ginekologi, ki delamo splave, smo tudi moralno odgovorni za borbo proti njim. Toda mi lahko vplivamo na žene le v razgovorih z vsako posameznico, ko jo skušamo pridobiti za kontracepcijo. Pri pritegnitvi žena v ambulante pa bi moral sodelovati širši krog ljudi: tako sociologi kot drugi strokovnjaki.

DR. ŽELJKO ŠRIBAR:

»Pomembna je vzgoja v puberteti«

— Problem širjenja splavov ni pereč le na našem področju, temveč v vsej državi in tudi v svetu. Mislim pa, da bi lahko z genitalno in spolno vzgojo, s katero bi morali začeti pri mladem človeku vsaj v puberteti, preprečili marsikatero zlo. Vsak napredek v razširitvi kontracepcije namesto splavov je brez spolne vzgoje težko doseči. Prepričan sem tudi, da se bo število umetnih splavov nekoliko zmanjšalo, ko bodo na razpolago idealna zaščitna sredstva proti nezaželenim nosečnostim. Teh zaenkrat še nimamo.

DR. SLAVKO ŠPRINGER:

»Najprej ustvarimo pogoje«

— Načrtovanje družine je problem, s katerim se ukvarjajo po vsem svetu. Lani so na konferenci v Londonu o tem razpravljali zdravniki iz raznih držav ter zastopali razna mnenja. Jugoslovani smo se zavzemali za kontracepcijo kot najbolj primerno sredstvo pri načrtovanju družine. Kontracepcija je po našem mnenju mnogo boljšja in mnogo bolj humana kot prekinitev nosečnosti, četudi je le ta strokovno opravljena.

Doseči to, da bi žene bolj množično uporabljale zaščitno sredstvo proti zanositvi pa je mogoče le z dobro organizirano zdravstveno prosveto. V večjih mestih imajo posebne kontracepcijske posvetovalnice — pri nas na Dolenjskem se ni nobene in to službo opravljajo kar mi-

mogrede v ginekološko-porodniških ambulantah. Drugje imajo se posvetovalnice za mlade zakonce, šole za starše, poznajo tudi druge oblike zdravstvenega izobraževanja. Vsega tega pri nas skoraj še ne poznamo ali pa nimamo. Za kompleksno organizacijo zdravstvene prosvete, ki je eden izmed pogojev za zmanjšanje števila splavov, pa so potrebna materialna sredstva. Pri preventivnih izdatkih dostikrat vse preveč varčujemo, kar gotovo ni smotno in ne vodi k napredku.

DR. ALBIN PEČAVER:

»Nismo pretiravali«

— Število umetnih splavov je res zaskrbljujoče, čeprav naša komisija za odobritev splavov v primerjavi s komisijami drugje ni izdala prekomernega števila pristankov. Tudi odstotek dovoljenih splavov je pri nas nekoliko v sorazmerju s podatki o splavih na drugih področjih Slovenije. Pretiravati torej ni bilo.

Položaj, kakršen je, je rezultat sprememb na vseh področjih življenja v naši naglo razvijajoči se družbi. Izredno majhno število umetnih splavov po vojni pa gre bolj pripisati temu, da je bilo taktično več neregistriranih odprav plodu. Zdej se te stvari umirjajo in dokončni problem načrtovanja rojstev se nam kaže v pravi luči.

Rešili ga bomo lahko le z načrtnim delom od zdravstvene vzgoje preko dobro urejenih dispanzerske službe do urejenih razmer v bolnišnici, vsekakor pa pod strokovnim vodstvom usposobljenih ginekologov. Posebno mesto pri reševanju tega problema ima zdravnik splošne prakse, ki je tudi doslej imel precejšnjo vlogo pri načrtovanju rojstev. Napaka pa je bila v tem, ker je bilo med nami in ginekologi premalo sodelovanja. Tudi že obstoječi začetki skupnega dela so v bližnjih pretrgani zaradi pomanjkanja kontracepcijskih sredstev in prepuščenosti te službe posameznim zdravstvenim zavodom.

Pri nas bomo družine lahko načrtovali, vendar šele tedaj, ko bomo uvedli boljšo organizacijo zaščite žene v sveto. V večjih mestih imajo posebne kontracepcijske posvetovalnice — pri nas na Dolenjskem se ni nobene in to službo opravljajo kar mi-

RIA BACER

»Žene o sebi vse premalo vedo! Z zdravstveno in spolno vzgojo bi morali začeti pri nas povsod že v osnovnih šolah. Dekleta stopajo neprilavljena v življenje in prenekatera je prav zavoljo tega do starosti nesrečna...« je med drugim v pogovoru omenil dr. Ljubom Kretič, predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka novomeške bolnišnice.

rektorjem zdravstvenega centra dr. Albinom Pečavarjem smo zvedeli za njihovo mnenje.

DR. LJUBO KRETIČ:

»Izkoristiti vsako priložnost«

— Od kampanjske akcije ne moremo pričakovati opaznega in takojšnjega upadanja splavov. Tudi s predavanji ne bi bilo posebnih uspehov, več dosežemo v individualnih razgovorih. Menim, da bi moral vsak zdravstveni delavec, ki ima opravka z ženami, vedno z vso zavzetostjo opravljati svoj poklic ter izkoristiti vsako priložnost za pojasnjevanje prednosti kontra-

da bi rodila. Poleg tega pa naj bi bili prisotni v ambulanti tedaj, ko se obravnava odobritev splava pred komisijo. Kolikor pa bi imeli materialne možnosti za poslovanje posebne kontracepcijske ambulante, bi lahko v sodelovanju s socialno in patronažno službo ugotavljali še socialno stanje vsake prosilke za umetni splav. Vsem, ki bi zmogle stroške, bi jih zaračunali. Vemo tudi to, da je umetnih splavov še dosti več, kot jih imamo zabeleženo, ker hodijo žene iz naših krajev odpravljat plod v Zagreb, Sarajevo, Karlovac in drugam. Glede poučenosti

Nedokončani dnevnik

Zdravstveni delavci iz vseh naših republik so se pred kratkim sestali v Beogradu in ponovno razpravljali o problemih kontracepcije, splavov in posvetovalnic za žene. Povedali so, da dobivajo splavi značaj epidemije in ogrožanja zdravja mnogih žena.

Številke so še bolj zgovorne. Samo v SR Srbiji so zabeležili v minulem letu več kot 150.000 splavov, to je za nad 20 odstotkov več kot v dosedanjih letih. V Zagrebu vsaka tretja nosečnica hote splavi, le v Sloveniji je bilo v lanskem letu za 83 splavov manj kot dosedanja leta.

Ne gre pa zgolj za zdravje, visoke stroške družbe, izostanke z delovnih mest... Gre tudi za pomanjkljivo spolno in etično vzgojo...

Iz poljskega mesečnika SODALIS smo izpod resarja H. Schwaba izbrali sestavek z naslovom Nedokončani dnevnik. Preberite ga, morda je takšnih sestavkov premalo. Napisanih in objavljenih...

5. OKTOBER

Danes se je pričelo moje življenje. Moja stara ne vesta še prav nič o tem. Manjša sem od jabolčne peške, a sem že — jaz. Popolnoma brez oblik sem še, toda postala bom — deklica. Imela bom svetle laske, modre očke in ljubila bom rože.

19. OKTOBER

Malce sem že zrastle, a sem še vedno tako majhna. Veste, da mamica stori vse zame. Zabavno pa je, da

Kdo pravi, da sem živčen?

Kdo pravi, da sem živčen? To ni res. Miren sem in urejen kot kislja kumara. Za primer: lahko primem z roko skodelico kave — to stegnem pa ne polijem nitj kapljice kave — to napravim čisto preprosto, ker se mi roka sploh ne trese, zato ker jo podpiram z laktjo druge roke. Kar se spanca tiče, spim kot klada — razen kadar se vso noč premetavam po postelji. Nedavno tega sem prebral knjigo, ki opisuje tempo današnjega življenja. V knjigi piše, da so ljudje vsak dan bolj razdražljivi, nestrpni in grobi v medsebojnem občevanju. Knjiga je izšla pod naslovom: »Najboljši način, kako si ohranite živce« podnaslov: »Pustite živcem, da skrbje sami zase«, in navsezadnje še podnaslov podnaslova: »Ne razburjajte se, ker se vznemirjate«.

Največja neprijetnost je v tem, kar sem nedavno tega zaznal: čim bolj poskušam biti miren in urejen, tembolj se razburjam in nevdružno vznemirjam. Preizkusil sem vse, kar so mi priporočili zdravniki. In zdaj sem se odločil, da bom zdravnikom ob prvi priložnosti povedal svoje misljenje in jim posodil pamet — kratko in jedrnatu jim bom rekel: »Prenapetost ni vzrok naše prenapetosti, temveč napor znebiti se napetosti in sprostiti mišice in živce.« To, vidite, bom očital zdravnikom!

Nikar ne mislite, da sem v skrbeh zaradi svojih živcev. Ne! Res pa ne vem, kaj naj počnem s svojimi prijatelji, ki mi stalno ponavljajo: »Poslušaj! Bolje bo, če malo popaziš na svoje živce!«

Pri tem nenehno govore o nekdanjih skupnih sošolcih, ki jih je nenadoma pobralo, prav zaradi živcev... Svetujejo mi, naj čisto preneham delati, sicer bom dobil čir na želodcu.

Poslušal sem jih. Celo o tem, da mi žila nekam smešno bije, sem nehal premišljevat. Včeraj sem se pri britju tako strašno urezal, toliko da si nisem prerezal grla. Ko so me prijatelji zagledali, so vzkliznili:

»Človek božji! Zakaj le nisi po moško zamahnil, če si se že hotel zaklati?«
Zlobneži! Z njihovih obrazov sem razbral, da jim je žal, ker se nisem zaklal.

»Poslušaj,« so mi svetovali, »sedi lepo doma, beri časopise, poslušaj lahko glasbo in ne odgovarjaj na telefonske klice. Pij sadne sokove in videl boš, da ti bo bolje!«

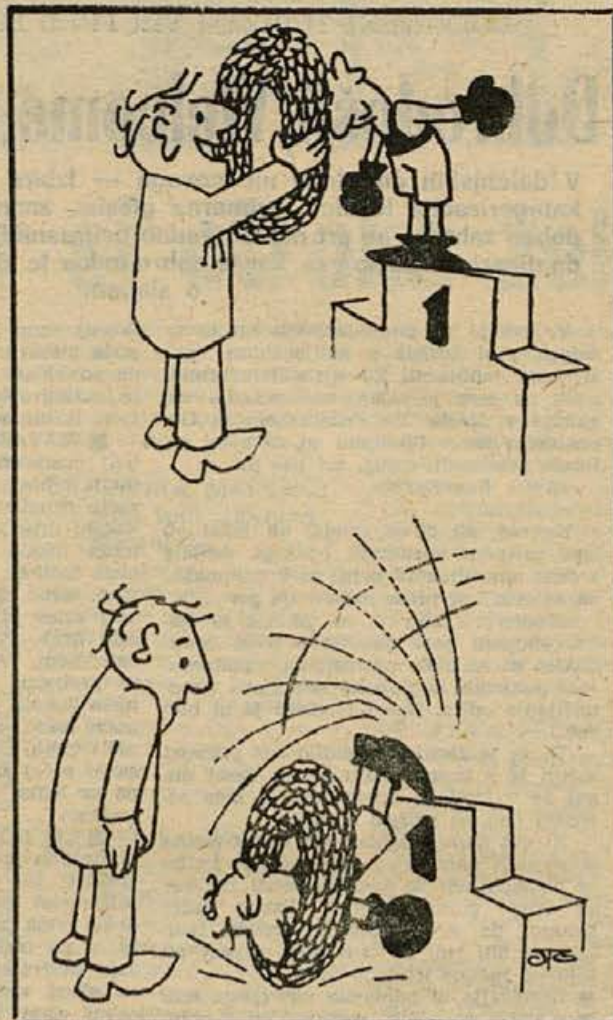
Poslušal sem tudi njihov nasvet, saj so vendar prijatelji, za božjo voljo!

Naslednjega jutra sem do pol devetih prebral vse časopise. Potem sem začel znova: bral sem oglase, družabne novice in notice. Pogledal sem na uro in videl, da je komaj devet. Zdaj vsj začnajo z delom, sem pomislil. Vstal sem in se začel sprehajati po sobi, gor in dol, gor in dol. Pobral sem pepelnike z miz in jih spraznil, naravnal sem slike na zidovih in skrivaj pogledoval skozi okno. Prav zares nisem vajen kratkomalo lenariti.

Potem je zazvonil telefon. Stopil sem, da bi dvignil slušalko, toda vzdrl sem se, krepko stisnil zobe in začel šteti, kolikokrat je telefon zazvonil: šestkrat, sedemkrat, osemkrat... Začela me je mučiti misel, da je nemara kdo zbolel, ali pa da se je vžgala hiša... Telefon je nehal zvoniti v hipu, ko sem dvignil slušalko...

Nadaljeval sem sprehod po sobi, zaletavoč se v pohištvo in si z vsem srcem želel, da bi spet zazvonil telefon. »Sprosti mišice! Sprosti živce!« sem zatulil in koliko sem mogel sem planil iz sobe. Stekel sem mimo vratarja, mu zavpil: »Sprosti mišice, sprosti živce!« in od dirjal vzdolž ulice...

Ko sem odprl oči sem slišal, kako zdravnik pravi moji ženi: »Ne vznemirjajte se gospa, vaš mož je imel noro srečo! Ti trije, štirje šivi na čelu se mu bodo kaj hitro zarasli, toda priporočam mu, naj sprosti živce, naj sprosti mišice!«

ZMAGOVALEC V PERESNOLAHKI KATEGORIJI

»Človek je prvi,« so rekli ljudožerci. Zato so si predmete popotnika, ki je bil zašel k njim, razdelili šele po kosilu.

REVOLVERJI ZA JAPONKE

Na zidu pri vhodu v policijsko postajo v majhnem japonskem mestu Tojunaka v provinci Osaka se je nedavno pojavil oglas: »Revolverje posojamo samo ženskam!«

Ko so radovedneži povprašali sefa policijske postaje, kako to, da posoja revolverje prav policija, in sicer samo ženam, ko pa je v tej deželi uporaba strelnega orožja prepovedana že sto let in se zaradi tega celo atentatorji poslužujejo samo noža ali pušic, so prejeli ta odgovor: »Ne gre za pravo strelno orožje, ampak za otroške revolverje, ki brizgajo tekočino, te pa z obleke ne more odstraniti niti kemično čiščenje. Revolverji so namenjeni ženskam, da bi z njimi lahko zaznamovale razbojnike in seksualne blazneže, ki jih napadajo.«

Doslej si takega revolverja v policijski postaji v Tojunaki ni sposodila niti ena ženska. Toda uspeh kljub temu ni izostal: odkar se je na policijski postaji pojavila ta čudna objava, niso zabeležili niti enega napada na ženske v tem mestu.

ZDRAVNIKI NISO VSEVEDNI

Ze leta 1884 so italijanski vojaški zdravniki razglasili Achilla Abulija zaradi slabega srca za nesposobnega za vojaško službo in mu prerokovali le še nekaj let življenja.

Achille Abuli ima danes 101 leto in je še vedno zelo živahen, celo dela lahko. Zanimivo je, da se nikoli v življenju ni pritoževal zaradi srčnih težav.

P. Haselbach:

RISALNI ŽEBLJIČKI

Zdrvela je mimo mene na kolesu kot čudovit privid. Imela je rdeč pulover, božanske pšenične lase in velike modre oči. Mimogrede mi je vrgla pogled, se komaj opazno nasmehnila in kot privid spet izginila. Ko sem se ozrl, je rdeči pulover skupaj z božanskimi pšeničnimi lasmi že izgineval na obzorju.

Tedaj sem stanoval v predmestju in se vozil v tovarno, kjer sem delal kot inženir, s kolesom. Čudovito dekle! Ali jo bom še kdaj videl?

Zvečer nisem mogel takoj zaspati. Mislil sem na deklo, ki mi jo je pripeljala na pot usoda. Mor-da je nikoli več ne bom videl. Saj je vseeno. Gotovo je že zaročena, ali celo poročena. Razen tega to ne bi bila ljubezen na prvi pogled, kot se pravi, ampak ljubezen na desetinko sekunde. Poto-laž, se, stari, in pozabi nanjo!

Delati začnemo ob sedmih zjutraj. Včeraj sem jo srečal deset minut pred sedmo. Danes sem že ob četrta na sedem stal na križišču in čakal. Čakal sem na rdeči pulover, na pšenične lase in komaj zaznavni nasmehek.

Točno deset minut pred sedmo je spet zdrvela mimo. Spet pogled modrih oči izpod dolgih trepalnic, spet komaj zaznaven nasmehek — in v sekundi je bilo vsega konce.

Naslednji dan je deževalo. Ničesar nisem dočkal razen tega, da sem prišel v pisarno prepozno in mokrih nog. Čevlji mi namreč puščajo. Dekle je šlo gotovo z avtobusom.

Drugo jutro se je spet smehljalo sonce. Bil sem na svojem mestu. Sonce in — ona!

»Dobro jutro!« sem pozdravil, ko se je peljala mimo mene.

Rahlo mi je pokimala, me pogledala in izginila.

Tako je bilo ves teden. Sele naslednji četrtek mi je odzdravila: »Dobro jutro!«

Cele noči sem premišljeval, kako naj se seznanim z njo, kako naj začnem razgovor. Prišlo mi je na misel, da bi se odpeljal za njo, da bi vedel, kje dela. A ni bilo časa. Peljala se je mimo deset minut pred sedmo, ob sedmih pa sem moral biti v pisarni. Potuhtal sem nekaj boljsega.

Ko sem jo naslednje jutro videl prihajati, sem kratko malo izpustil zrak iz zadnje gume in jo z roko zaustavil:

»Oprostite,« sem začel. »Guma mi je izpustila. Ali imate mogoče pumpo?«

Dekle se je zasmejalo in pokazalo vrsto brezhibnih belih zob.

»Tako?« žal, nimam pumpe. Tamle v travi teži ena. Da ni slučajno vaša?«

Jo! Pumpo sem tako

nespretno vrgel v travo ob cesti, da se je daleč naokoli svetila v jutranjem soncu. Trik ni uspel, dekle se je odpeljalo in še osmešil sem se.

Drugo jutro se je peljala mimo in me veselo vprašala.

»No, kako pa kaj vaša pumpa?«

Ponoči sem dolgo razmišljal in se odločil za — atentat. Da, atentat na kolo.

Ko sem naslednje jutro videl, da se blizu najinemu križišču, sem potegnil iz žepa skatlico risalnih žebeljčkov in jih raztresel po cesti. Trepetal sem, da ne bi pred njo pripeljal kdo drug. Na srečo ni bilo nikogar. Zavozila je na žebeljček, zasikalo je in dekle je skočilo s kolesa.

»Na, zdaj pa imam. In ravno danes moram biti točno v pisarni. Šef mi bo diktiral. Da se mi je moralo to pripetiti!«

Sicer imam moško kolo, a prav rad vam ga posodim.«

»Kaj pa vi?«

»Ah, prava reč. Lahko tudi malo zamudim. Zvečer bi vam pripeljal vaše kolo.«

Pogledala je na uro in prikimala:

»Ne gre drugače, najlepša hvala.«

Napisala je na listek svoj naslov in rekla:

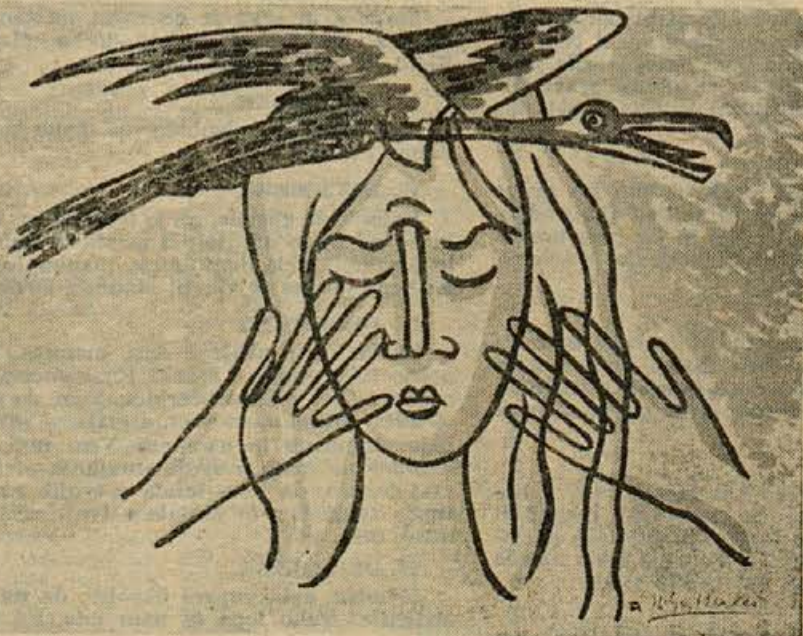
»Torej ob sedmih...«

Ko sva se pol leta kasnej poročila, mi je Karin nežno objela glavo in dejala:

»Veš, tisto z žebeljčki ni bilo slabo. Samo spet si pozabil na sonce. Že od daleč sem videla, kako se lesketajo na asfaltu. Namenoma sem zavozila nanje...«

»Namenoma?« sem začeljal.

»Seveda namenoma. Kaj pa je to čudnega? Kako naj bi ti drugače dala svoj naslov?«

MIHA MALES: SKRBI

Konfekcija »JUTRANJKA«

Sevnica

SPREJME 10. 4. 1966

20 KVALIFICIRANIH ŠIVILJ

POGOJI:

1. sprejeli bomo predvsem mlajše kvalificirane delavke
2. za vse sprejete delavke bo prirejen 14-dnevni tečaj v Sevnici
3. prednost pri sprejetju imajo tiste delavke, katerih bivališče se nahaja v centru Brezic ali v bližnji okolici (delo v dveh izmenah).

Ponudbe pošljite na upravo podjetja.

KULTURA JE POTISNjena NA ROB

V črnomaljski občini obstaja 8 prosvetnih društev, toda nobeno se ne more pohvaliti z živahno dejavnostjo — V mnogih vaseh, kjer so imeli pred leti eno ali celo dve dramski skupini in pevski zbor, danes ne zasledimo več nobene dejavnosti — Na javni tribuni o kulturi, ki jo je v Črnomlju organizirala Socialistična zveza so ugotovili, da je bila v zadnjih letih kultura potisnjena ob rob tako pri oblikovanju politike kot v materialni osnovi

Od okoli 100 vabljenih se je javne tribune o kulturi v občini Črnomelj udeležilo le 40 ljudi, kljub temu pa lahko smatramo pobudo občinskega odbora SZDL za uspešno, ker so bile izmenjane misli vsekakor začetek v iskanju novih poti in ponovne ustvarjalnosti.

Materialna osnova za kulturno dejavnost v občini je pretekli dve leti upadala; nič čudnega, če je bila temu prišerna tudi dejavnost. Zaradi pomanjkanja sredstev prodira ekonomsko načelo tudi na področje kulture, posledice tega pa so velike razlike med občani v razvitejših in onim v manj razvitih občinah in krajih. Tako je v mnogih vaseh zamrlo delovanje nekaj aktivnih dramskih skupin in pevskih zborov, ponekod je prenehal delovati celo kino. Mnoge teh dejavnosti so propadle, ker nimajo osnovnih pogojev za obstoj, kajti dotacije občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij so morali porabiti v večini primerov za opremo prostorov in ne za dejavnost.

Tudi v Črnomlju kultura usiha

V Črnomlju, od koder bi se moral širiti vzgojni vpliv na celotno kulturno prosvetno dejavnost v občini, je kultura v zadnjih letih prav tako usihala. Nekaj vzrokov za tako stanje je vsekakor v šibki materialni osnovi (odraz ekonomske moči občine), del krivde pa leži na usmerjenosti kulturne politike: občinske skupščine, svetu za kulturo in občinskem svetu zveze kulturno prosvetnih organizacij. V zadnjih letih je občinska skupščina le enkrat razpravljala o kulturni problematiki, razen tega pa so tudi v družbenem planu poglav-

Skrb za kadre ni ravno velika

Pred nedavnim so ugotavljali, kako v kolektivnih črnomaljske občine poteka kadrovska socialna služba. In kaj so ugotovili? Nikjer kadrovske socialne službe ne smatrajo enakovredne drugim strokovnim službam; v treh kolektivih predstavlja ta služba samostojen oddelek v okviru splošnega sektorja. V 9 delovnih organizacijah vodi kadrovske službe direktor, sicer pa je 15 ljudi zaposlenih pri tem delu, med njimi jih 5 nima ustrezne izobrazbe. Vsak zaposleni kadrovik ima opravka s 154 delavci.

ja, ki govore o kulturi, silno skopa. Vse to je prav gotovo vplivalo na delovni polet prosvetnih društev, skupin in posameznikov, zato je mnogim povsem pošla volja do dela.

Ljudje se vedno bolj zapirajo vase, ostajajo doma ob televizorjih in radijskih sprejemnikih.

Danes spet občinska seja

Na današnji seji občinske skupščine v Črnomlju bodo odborniki obeh zborov obravnavali zaključni račun proračuna občine ter sprejemanje statutov v delovnih organizacijah. Razpravljali bodo o odloku o dodelitvi zasebnih gozdov v gospodarjenje gozdnemu gospodarstvu in odloku, ki določa količino lesa za domačo uporabo. Na seji bodo poročali tudi o urbanistični dokumentaciji ter o stanovanjski in komunalni problematiki.

Kaj bo z onimi, ki ne ujamejo koraka?

Zaključne račune delovnih organizacij iz leta 1965, poročilo inšpekcije dela in kadrovske analizo je 24. marca obravnaval v Črnomlju zbor delovnih skupnosti v prisotnosti ljudskih poslancev Viktorja Zupančiča in Lada Mišiče

Poslovni uspehi gospodarskih organizacij so bili lani precej ugodni, vendar niso samo posledica večjega obsega proizvodnje, temveč ponekod zlasti porasta cen, zato je odveč vsako zadovoljstvo, so poudarili na seji. Gospodarske organizacije imajo na skladih 710 milijonov dinarjev, k čemer sta največ pripomogla semiška Iskra in Bet Črnomelj.

Po planu je bil celoten dohodek dosežen lani s 107 odstotki, predvsem pa zaradi trgovine, medtem ko tovarna kondenzatorjev Semič, obrat Beti v Črnomlju, go-

In vendar so možnosti

Ko so na javni tribuni razčlenili stanje na vseh področjih kulturne dejavnosti, pa so mnogi diskutanti ugotovili, da bi ne glede na problem financiranja le lahko prišlo do sprememb v kulturnem mrtvilo in do nekaterih izboljšav.

Menili so, naj bi svet kulturno prosvetnih organizacij tesneje sodeloval s sindikalno organizacijo in Socialistično zvezo, ker bi lahko s koordiniranim delom mnogo več dosegli. Precej razprav je bilo tudi o mnogokrat slabem filmskem sporedu, s katerim občani niso zadovoljni. Predlagali so ustanovitev komisije, ki bo v prihodnje izbirala filme za spored v Črnomlju in Semiču.

Mnogi predlogi, kako v danih možnostih poživiti kulturno dejavnost na vasi in v Črnomlju so bili nedvomno koristni. Sprejeli so jih kot priporočilo prosvetnim društvom za nadaljnje, uspešnejše delo.

stinsko podjetje in obrtno komunalno podjetje plana niso dosegli.

Dosežen izvoz v višini 1.155.535 dolarjev predstavlja uspeh za celotno gospodarstvo v občini, saj je dokaz, da so izvozni kolektivi dosegli v storilnosti in kvaliteta tako raven, ki jim že omogoča uveljavitev na svetovnem trgu.

Pričakovali so, da bo mogoče na osnovi razprave, za katero je bilo vsekakor dovolj snovi in ker so bili prisotni tudi direktorji in predsedniki delavskih svetov gospodarskih organizacij, mogoče spre-

Izobrazba zaposlenih je porazna

S popisom v 17 delovnih organizacijah na področju občine Črnomelj so dobili zanimive, a porazne podatke o strukturi in izobrazbi kadrov.

Med 1000 zaposlenimi kar 570 delavcev nima niti dokončane osnovne šole! Razen tega je 364 priučenih delavcev zaposlenih na delovnih mestih, za katera je potrebna poklicna šola; 45 priučenih delavcev zaseda delovna mesta, za katera bi morali imeti srednjo strokovno šolo in 10 priučenih delavcev opravlja poklice, za katerega bi morali imeti višjo ali visoko izobrazbo.

Številke povedo, da dela vsak peti delavec na neustreznem delovnem

mestu, v upravi pa je od 100 zaposlenih 73 ljudi s preizkušeno strokovno izobrazbo.

Prostih delovnih mest je zelo malo ali nič; kljub temu poudarjamo, da manjka v občini 243 ljudi s poklicno šolo, 96 strokovnjakov s srednjo izobrazbo in 36 ljudi z višjo ali visoko strokovno izobrazbo. Res je, da strokovnjakov in šolanih ljudi manjka, vendar njihova delovna mesta zasedajo drugi s pomanjkljivo ali sploh neustrezno izobrazbo. Medtem ko od vseh zaposlenih 48,6 odstotkov nima zadostne kvalifikacije, pa je izobrazbena struktura vodilnih kadrov še mnogo slabša. Od 49

vodilnih uslužbencev jih kar 35 nima ustreznega izobrazbe.

Ker bi potrebovali v občini Črnomelj 15 let za pravilno zasedbo delovnih mest, če bi izobraževanje potekalo s sedanjim tempom, je treba v osnovah spremeniti kadrovske politike. Takega mnenja so bili odborniki zbora delovnih skupnosti, ko so na zadnji seji obravnavali kadrovske problematiko. Povedali so, da je spričo potrebnega razvoja sedanja izobrazbena struktura kadrov nezdružljiva, zato so priporočili delovnim kolektivom in njihovim samoupravnim organom, naj o tem razmislijo in — ukrepajo!

NOGA, KI STANE DESET MILIJONOV

Zaradi naraščanja števila nesreč pri delu so potrebni ukrepi — Eden izmed njih je tudi ostrejša kaznovalna politika — Vse bolj bodo začeli iskati krivca nesreče

V črnomaljski občini se je lani zgodilo 582 nesreč pri delu, od tega 134 v Beltu, 31 v podjetju Lič, 100 v Zori itd. Poročilo delovnega inšpektor-

ja o nesrečah pri delu so obravnavali tudi na minuli seji občinske skupščine. Ugotovili so, da so potrebni energični ukrepi za preprečitev nesreč, zlasti še, ker je minilo že skoro leto dni od izida temeljnega zakona o varnosti pri delu, kljub temu se v kolektivih ni skoro nič spremenilo.

Doslej so se v podjetjih največkrat zadovoljili z ugotovitvijo, da je do nesreče prišlo. Navadno so za krivca spoznali ponesrečenca, češ da je bil prenehal previden, niso pa raziskovali ali je bila zagotovljena varnost pri delu in po čigavi krivdi ni bila.

Kakor je na seji povedal predstavnik javnega tožilstva, so bili do zdaj tudi slino redki primeri, da so nesreče prijavljali tožilstvu, ki bi lahko poiskalo krivca in ga kaznovalo. Poudaril je, da se v bodoče obeta ostrejša kaznovalna politika, s katero nameravajo vplivati na zmanjšanje števila delovnih nesreč. V večjih kolektivih bodo morali poskrbeti za strokov-

njake — varnostne tehnike, odgovorne za svoje delo. V preteklosti dostikrat ni bilo mogoče najti krivca tudi zato, ker so bili na delovnem mestu varnostnega tehnika zaposleni ljudje brez ustreznih kvalifikacij in so se ob primeru nesreče izgovarjali na pomanjkljivo izobrazbo.

Po izjavah tožila so nesreče pri delu v letih v Sloveniji 20 milijard dinarjev; od tega odpade nemajhen del na črnomaljsko občino, kjer je število nesreč precej visoko. Vsaka nesreča pri delu stane namreč družbo težke denarje. Predstavniki Gozdnega gospodarstva je povedal primer, ko je lani nek njihov delavec pri nesreči izgubil nogo. Ta nezgoda je stala nič manj kot 10 milijonov dinarjev!

Odborniki občinske skupščine so sprejeli priporočilo delovnim organizacijam in njihovim samoupravnim organom, naj analizirajo vzroke delovnih nesreč, predvsem pa, naj poskrbe za boljšo varnost pri delu v skladu z novimi predpisi.

jetni več tehničnih ugotovitev in priporočil. Razprava o gospodarjenju v delovnih organizacijah pa je bila mlačna in v glavnem ni načela bistva problemov, ki se kažejo ob reformi. Kateri izmed proizvajalnih kolektivov so ujeli korak z novim gospodarskim sistemom in kaj bo z onimi, ki tega niso storili, na seji niso ugotavljali.

Na predlog sveta za industrijo in obrt so priporočili kolektivom kovinske industrije Beltu, Liču in Kovinarju, naj izdelajo srednjeročni plan nadaljnjega razvoja ter proučijo tudi možnost morebitne združitve.

Prav tako je zbor delovnih skupnosti priporočil vsem delovnim kolektivom in organom samoupravljanja, naj se poglobijo v analizo delovnih nesreč in porazno stanje v strukturi kadrov. Da pa ne bi v podjetjih ostalo le pri razpravah na sejah, bodo morali tudi obvestiti skupščino o podvzetih ukrepih.

Nekateri bodo zamudili vlak

Medtem ko je občinska statutarna komisija v Črnomlju prejela doslej v pregled 24 statutov delovnih organizacij, med katerimi so vse šole, pa 13 delovnih kolektivov statutov še ni izdelalo in bodo kot kaže, zamudili rok — 8. april.

Ker so bili vsi kolektivni večkrat opozorjeni, naj se odgovorne naloge pri sestavi statutov pravočasno lotijo, dobili pa so tudi potrebno pomoč, bo statutarna komisija ugotavljala vzroke, zakaj delo ponekod ni bilo opravljeno.

ČRNMALJSKI DROBIR

■ DECEMBRA 1965 JE BILo ugotovljeno, da je v občini Črnomelj 17.024 prebivalcev in da ima že vsako 15 gospodinjstvo lasten avtomobil. Še pred 10 leti v vsej občini ni bilo 15 avtomobilov...

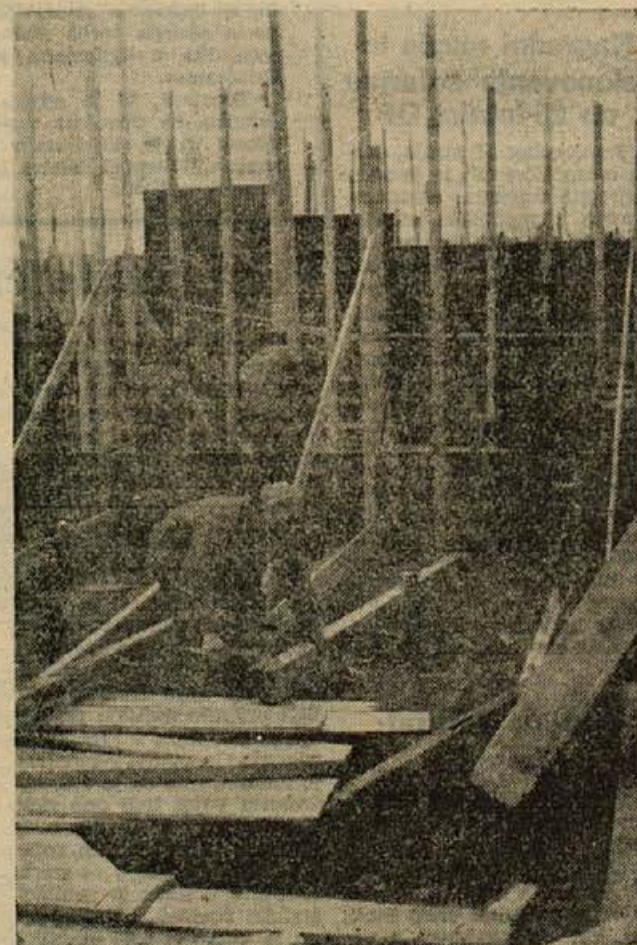
■ NAJBOLJ RAZSIRJENA otroška igra, ki jo zasledimo po vsem Črnomlju, je postal hokej. Otroci so privlekli na dan krivačke svojih dedov in

babic, namesto pucka pa je dobra tudi prazna skatla »mesnega doručka«. Navdušenih hokejistov to ne moti in golmani se s prav nič manjšo vnemo ne mečejo po tleh kot slavni ruski vratar na svetovnem prvenstvu. Kako so s to igro zadovoljne mame, si seveda lahko mislimo!

■ V GOSTIŠČU GRADU JE MNOGO bolj prijazno, kar so odprli za strežbo tudi kjer je vsaj toplo. V tem lokalu so natakarji in točajke zelo prijazni, saj goste celo opozorijo, da se z mrzle restavracije lahko presele v sosednji toplejši prostor.

■ DA IMAJO BELOKRANJSKI KOLEKTIVI težave v proizvodnji in pri izboljšanju tehnoloških postopkov ni prav nič čudnega. Izračunali so, da je le vsak 260. zaposleni občan v tehničnih službah (v občini Novo mesto vsak 110, republiško povprečje je 100), razen tega pa še 50 odstotkov zaposlenih pri teh delih nima zadostne izobrazbe.

■ ČRNMALJSKI TRG je postal znan zaradi cenenih jajc. Ker so jih prodajali po 35 in tudi po 30 din, se je kmalu razvedelo in nakupovati so prišle tudi gospodinje od drugod.

Iznad temeljev nove osemletke v Loki pri Črnomlju so se začele dvigovati betonske stene. Na gradbišču je zelo živahno in kakor so nam povedali, bo šlo delo po slej še hitreje od rok (Foto: Ria Bačer)

PLANINSKO DRUŠTVO ČRNMELJ
razpisuje prosti delovni mesta za:

1. oskrbnika postojanke v domu na Mirni gori
2. kuharico

Pogoji: 1. kvalificiran delavec gostinske stroke, 2. kvalificirana ali priučena kuharica.
Stanovanje je zagotovljeno. Zaželen je zakonski par z motornim vozilom. Osební dohodek po dogovoru. Ponudbe pošljite na naslov: Planinsko društvo — Črnomelj.

NOVICE
črnomaljske komune

Mnogo je že narejenega, vendar še premalo

1822 članov ZZB, 332 članov ZVVI in 229 članov ZROP, združenih na letni občinski konferenci v Metliki v organizacijo z enotnim vodstvom — Borčevska problematika v metliški občini izstopa, ker je 27 odstotkov vsega prebivalstva sodelovalo v NOB

V soboto, 26. marca, se je v metliški kino dvorani zbralo na letni konferenci 67 delegatov krajevnih organizacij Zveze združenj borcev, Zveze vojaških vojnih invalidov in Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev s področja celotne občine. Glavni odbor ZZB je zastopal poslanec Lado Mišič, navzoč pa je bil tudi republikanski poslanec socialno zdravstvenega zbora dr. Albin Pečaver.

O enoletnem delovanju borčevskih organizacij je poročal dosedanj predsednik Frank Molek. Omenil je, da je v občini 27 odst. vseh prebivalcev udeležencev NOB, zato ni čudno, če o priznavalnih, priznanju delovne dobe, pokojninskem zavarovanju borcev-kmetov, razpravlja na vseh sestankih, zlasti pa so o tem veliko govorili na minulih konferencah ZZB. Občinski odbor ZZB je imel v preteklem obdobju štiri komisije, ki so se ukvarjale z reševanjem borčevskih vprašanj. Vsekakor je imela največ dela komisija za priznanje posebne delovne dobe, saj je v preteklem letu obravnavala 627 prošelj. Od tega je bilo 615 prošilcem ugodeno, 12 prošelj pa so zavrnili, ker so bile pomanjkljive ali celo neupravičene.

Marsikaj se je že spremenilo

Socialno in zdravstveno stanje je pri članih invalidske organizacije še bolj pereče kot pri članih ZZB, ker je povprečna starost invalidov nad 55 let. Z nekaterimi zveznimi in republikanskimi predpisi se je položaj borcev, zlasti kmetov, v zadnjem letu močno izboljšal. Konec leta 1965 je prejelo v občini 162 oseb stalne občinske priznavalnine od 5000 do 15.000 din. Res niso visoke, a pomenijo vendarle občutno družbeno pomoč. Ker pa je vloženih še precej prošelj za dodelitev novih priznavalnih, za katere ni zagotovljenih sredstev, bo morala komisija verjetno ponovo pregledati

dokumentacijo prošilcev. Priznavalnine bodo zmanjšali ali celo odvzeli tistim članom ZZB, katerim se je materialni položaj izboljšal ter jih dodelili potrebnejšim.

Dokaj ugodnejši je položaj onih udeležencev NOB, ki so že 15 let zaposleni, vendar so bili v metliški občini pozno ustvarjeni pogoji za zaposlovanje, zato le 38 zaposlenih borcev prejema zvezni in 65 udeležencev NOB republikški dodatek.

Manjka še 18 stanovanj

Občinski odbor ZZB si prizadeva reševati tudi stanovanjsko problematiko borcev, toda 18 nezaposlenih borcev še živi v neprimernih stanovanjih ali pa stanovanja sploh nimajo. Mimo tega imajo še 120 prošelj za dodelitev posojila, potrebnega za dozidavo ali popravilo stanovanjskih hiš. Lani je občinska skupščina dodelila 3 stanovanja nezaposlenim borcem, 4 stanovanja so prispevale gospodarske organizacije, 41 prošilcem pa so s pomočjo republikških kreditov omogočili najetje posojila za gradnjo. Tudi letos je občinska skupščina predvidela v te namene 5 milijonov dinarjev in ker je spet obljubljena republikška pomoč, bodo nekaj najnujnejših stanovanjskih problemov borcev spet rešili.

Zbranih je 380 življenjepisov

Zgodovinska in spomeniška dejavnost je bila lani precej razgibana. Občinski odbor ZZB se je lotil akcije za izdajo zbornika padlih borcev in žrtev NOB. Doslej je zbranih že 380 življenjepisov in tudi mnogo fotografij, vendar terja izdaja takega zbornika znatna sredstva, zato ne vedo, če bo lahko že letos izšel. Ena izmed nalog spomeniške dejavnosti je tudi ureditev grobišč in pokopališč. Lani je bil odkrit spomenik v Podzemlju, začeli pa so urejati še grobišča s spomenikom na Radovčici. Jesenski dež je dela zavrl, zato je odkritje ra-

dovski spomenika predvideno šele letos maja.

Čutijo se prizadete

Na konferenci so večkrat poudarili, da sredstev za reševanje borčevske problematike primanjkuje, hkrati pa priznali občinski skupščini razumevanje za dosedanje pomoč, saj je v okviru možnosti vedno namenjala dokajšnja sredstva za izboljšanje življenjskih razmer borcev. Omenili pa so tudi to, da so zahteve nekaterih članov borčevskih organizacij upravičene, medtem ko skušajo nekateri članstvo izkoriščati z neupravičenimi ali pretiranimi zahtevami.

Razprava je bila živahna. V glavnem so razčlenjevali podatke iz predsednikovega poročila, razen tega pa so borci iz vrst obrtnikov želeli, naj bi družba tudi njim priznala nekatere olajšave, na podoben način kot borcem-kmetom. Udeleženci NOB iz obrtniških vrst menijo, da so v primerjavi s sotovariši v neenakopravnem položaju.

Izvoljen je bil tudi nov 17-članski odbor, ki bo poslej vodil delo vseh treh borčevskih organizacij.

V Metliki enotni — ni izjem!

Ker v občinskem proračunu ni dovolj sredstev, so delovne organizacije v podjetjih in zavodih podpisale pogodbe za sofinanciranje šolstva II. stopnje in za izgradnjo gradaškega vodovoda

Občinska skupščina v Metliki bi morala zagotoviti za sofinanciranje srednjega strokovnega šolstva nekaj več kot 15 milijonov dinarjev, vendar tega ni mogla, sicer bi nekatere druge dejavnosti povsem propadle. Kolektivni delovnih organizacij pa so se ob občinskih težavah res izkazali. Prav vsi, tudi šole, zdravstveni zavodi, državna uprava in celo dom onemoglih, so razen gospo-

Z glavne ceste lahko že od daleč opazite vrhu klančka pri Trnovcu tole podrto hišo. V njej nihče ne prebiva, vendar ima še lastnika. Takih, zapuščenih hiš, je v Beli krajini še precej. Kot nalašč za tiste, ki mislijo na weekend!

Trnovec in Lokvica sta zadovoljna

Vaščani iz Trnovca, manjše vasi blizu Metlike, so se že več let pritoževali nad slabim električnim tokom, ob katerem zvečer niso mogli

brati, niti ne poslušati radijskih sprejemnikov. Akcije za napeljava industrijskega toka so se uspešno lotili in jo tudi izvedli. Zbrali so denar za material, kopali jame za drogove, vlekli električne žice itd.

Lokvičani niso hoteli zaostajati za svojimi sosedi, zato so kmalu tudi oni na podoben način kot Trnovčani hoteli priti do industrijskega toka.

V obeh vaseh so bila pretekli teden prizadevanja poplačana z uspehom. Zsvetila je prava luč, saj pravijo, da je zdaj tudi zvečer svetlo kot podnevi. Na marsikateri hiši se bo v kratkem pojavila tudi televizijska antena in v vaseh bodo zabrneli kmetijski stroji.

Spremembe v občinski upravi

V upravi občinske skupščine Metlika je prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb, ker so trije dolgoletni in vestni uslužbenci odšli v pokoj. Pred nedavnim so prenehali z aktivnim delom Jule Malešič, referent za invalidske in borčevske zadeve, Frank Molek, šef odseka

Slovo od Jožeta Marna

Pred dnevi so v Metliki pokopali znanega domačina, upokojenega sodnega uradnika Jožeta Marna. Pokojnik si je že od nekdaj prizadeval za napredek rojstnega mesta. Že pred vojno je aktivno deloval v vseh naprednih društvi, pri mestni godbi, gasilcih in pevskem društvu, po vojni pa je z začetim delom vztrajno nadaljeval. Zanj leta je bil posebno delaven kot blagajnik in tajnik društva upokojenec.

Številni domačini, kakor tudi znanci in prijatelji od drugod, so pospremili Jožeta Marna na njegovi zadnji poti. V imenu upokojenec in mestne godbe se je od pokojnega poslovil tovariš Drobnič, Božidar Flajšman pa je spregovoril v slovo v imenu metliških pevcev.

Metlika je nepričakovano izgubila enega najbolj znanih in najbolj delavnih meščanov, o katerem smo obširneje pisali lansko jesen, ko je še zdrav slavil 70-letnico.

Aprila več zdravstvenih predavanj

Občinski odbor Rdečega križa v Metliki je v sodelovanju z zdravstveno službo pripravil program zdravstvenih predavanj, ki bodo aprila v vseh večjih vaseh in tudi v nekaterih delovnih kolektivih. Predavatelji — zdravniki, bodo seznanjali poslušalce s pravilno prehrano šolskih otrok, z nego dojenčkov ter s nekaterimi boleznimi, ki se vse česče pojavljajo.

BELOKRANJSKI MUZEJ V METLIKI

Je odprt

vsak dan od 8. do 12. ure in v nedeljo od 9. do 12. ure.

Uprava muzeja

IZBIRAM SI POKLIC

Prosta učna mesta v občini Novo mesto

Letos je še kar dovolj prostih učnih mest za fante, bolj slabo pa kaže za dekleta. Oglejmo si, za katere poklice so prosta učna mesta in kakšne so želje mladine za te poklice:

Poklic:	Prosta učna mesta:		Želje mladine:	
	m	ž	m	ž
avtomobilnik	4	—	40	—
ključavničar	12	—	6	—
kovinostrugar	1	—	5	—
klepar	2	—	1	—
kovač	1	—	—	—
mizar	11	—	8	—
kolar	1	—	—	—
tesar	15	—	—	—
parketar	1	—	—	—
zidar	10	—	2	—
pleskar	3	—	1	—
pečar	2	—	—	—
gostinstvo	2	5	13	9
irgovina	7	2	8	40
krojač, šivilja	1	2	1	24
električar	1	—	18	—
pletilja	—	1	—	1
vrtnar	1	—	—	—
mesar	1	—	1	—
klobasičar	1	—	—	—

Kot kaže, se bo mladina morala zanimati tudi za tiste poklice, za katere se do sedaj ni. Rekli smo namreč že, da je pri izbiri poklica potrebno upoštevati tudi potrebe družbe. To velja

posebno za poklice v gradbeništvu. Mogoče odbijajo nekatere ti poklici zato, ker jih ne poznajo. Delo tesarja in zidarja se je že precej mehaniziralo, tako da ti poklici ne zahtevajo več velikih telesnih naporov. Razen tega so pogoji za izučevanje teh poklicev pri novomeškem gradbenem podjetju PIONIR odlični: hrana in stanovanje zastoj, dobivajo pa še nagrado v času praktičnega dela in v času obiskovanja šole.

Vsa prosta učna mesta imamo zbrana na zavodu za zaposlovanje delavcev, kjer lahko dobite vse podrobne informacije. Učno pogodbo skleneta delodajalec in starši ali skrbnik učenca. Pogodbo podpisujejo na občinski skupščini, odseku za delo. Za sklenitev učne pogodbe je potrebno priložiti šolsko spričevalo in zdravniško spričevalo. Obrazec pogodbe se dobi v knjigarni.

Poglejmo še, kako naj se imenuje tisti, ki sklene učno pogodbo. Navadno ga nazivamo vajenec, v zadnjem času pa se vse bolj uporablja naziv učenec v gospodarstvu. To je popolnoma pravilno, saj se učenci poklicnih šol in učenci z učnimi pogodbami izobražujejo v isti ustanovi po istem učnem programu, oboji so na praksi v delovnih organizacijah, le da eni dobivajo ves čas šolanja nagrado. Vsi se učijo in naj se tudi imenujejo učenci.

A. KOČE

Zelenice urejajo

Pred dnevi so začeli delavci metliškega Komunalnega podjetja urejati mestne nasade in zelenice. Na novo so zasadili z rožami dve okrogli gredi pred spomenikom na Glavnem trgu. Mesto bo torej lepo urejeno, vendar bo moral nekdo za red in čistoto v nasadih skrbeti, sicer bodo otroci vse polomili in potrgali.

Gostovali bodo Semičani

3. aprila bodo v Metliki gostovali člani dramske sekcije PGD iz Semiča, ki bodo uprizorili Cankarjevo dramo Kralj na Betajnovi. Vstopnice imajo v predprodaji v trafiki.

Da bo jeseni dovolj zalog

Solarji metliške osemletke kakor vsako leto, že ves marec obdelujejo šolski vrt, da bi bila jeseni šolska mlečna kuhinja založena. Pouk gospodinjstva se spomladi mnogokrat odvija kar na šolskem vrtu, kjer se uče kmetovanja v malem, hkrati pa je to delo v korist vsem učencem osemletke. Šolske malice so s pomočjo lastnih zalog cenejše.

metliški tednik

„TERMICA“

podjetje za izolacije
LJUBLJANA, Kamniška 25

sprejme

takoj za nedoločen čas

30 visoko kvalificiranih ali kvalificiranih kleparjev izučeni in priučeni izolaterjev

Vsa razglašena delovna mesta so za izvajanje del na terenu z možnostjo dela tudi v inozemstvu na področju Zahodne Evrope.

NASTOP DELA TAKOJ!

Osebnih dohodke po pravilniku podjetja. Osebnih in pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja v 15 dneh od dneva objave razglasa.

Letos asfalt iz Brežic v Dobovo

Za modernizacijo cest bodo v brežiški občini porabili okoli 1 milijon novih dinarjev — Te dni asfaltirajo odsek od Budiča do Motela na Čatežu, nato pa pride na vrsto priključek od avtomobilske ceste h gradu Mokrice — Maja bo asfaltiran tudi začetni odsek ceste Brežice-Bizeljsko

Na račun cest so volivci nekaj let nazaj izrekli toliko želja in hkrati kritike, da vse skupaj skoraj že izzveneva v dolgočasni, obrabljeni refren. Zelje občanov so bile upravičene, na občini so jih skrbno zapisovali, predstavniki skupščine pa so jih skušali utemeljiti in iz obsežnega sklopa izločiti vsaj najnujnejše.

Tudi kadar so govorili o razvoju turizma, so se občani nehoti ustavili pri cestah. Brez dobrih cest si dandanes turizma ni mogoče zamišljati. Sodobni turisti prihajajo z avtomobili in se izogibajo slabih cest, četudi bi jih pripeljale do zanimivih prirodnih lepote.

Tokrat gre zares! Besede se uresničujejo v dejanjih in prve metre cest v brežiški občini že asfaltirajo. Prednost ima turizem. Pred tednom dni so dokončali odsek ceste od Prahove gostilne v Krški vasi proti Malencam, da se bodo obiskovalci Krke lahko po asfaltu pripeljali na

prostorno parkirišče. Za ta dela je občinska skupščina predvidela 25.000 N dinarjev.

Na vrsti je cesta do Budiča proti restavraciji »Na griču« na Čatežu. Delo bo v nekaj dneh opravljeno, če ga ne bo zavrlo muhasto vreme. Za ta odsek bodo porabili 36.000 D dinarjev.

Cestno podjetje bo po dokončanju del na Čatežu preselilo vso mehanizacijo na priključek, ki se od avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb odcepi h gradu Mokrice. Asfaltiranje te ceste bo veljalo 139.000 N dinarjev. Delovni kolektiv gostišča v Mokricah že dolgo goji željo po modernizaciji dohoda na grad, saj so gostje vedno znoja opozarjali na zaprašeno oz. blatno cesto, ki je marsikoga spravila v slabo voljo.

Asfaltni trak bo še to leto povezal Brežice z Dobovo, naprej proti Zagrebu pa je cesta že asfaltirana. Tudi 7 kilometrov ceste Brežice-Bizeljsko

bodo modernizirali. Na vrsti bo začetni odsek od Brežic proti Dobravi. Da pa se na Bizeljskem ne bodo več pritoževali zaradi prahu, bodo letos prelili z asfaltom kilometer ceste, ki vodi skozi naselje. Za cesto Brežice-Bizeljsko bo republiški sklad prispeval 1.400.000 N dinarjev, občina pa bo s svojimi sredstvi zagotovila utrditev ceste s potrebno podlago. Po programu naj bi bilo asfaltiranje bizeljske ceste dokončano že maja.

J. TEPPEY

Aprila zasedanje gostincev

Občinska gasilska zveza iz Brežic pripravlja gradivo za redno letno skupščino, ki bo v nedeljo, 24. aprila. Delovni obračun bo precej bogat. Gasilska organizacija ima za seboj plodno obdobje in njegovi člani so še posebej ponosni na nenehno skrb za izobraževanje kadrov. Zvrstilo se je veliko tečajev, v katerih so dobili gasilci precej teoretičnega in praktičnega znanja.

Promet ne zaostaja za lanskim

Začetek leta odraža v poslovalnicah trgovskega podjetja KRKA v brežiški občini zadovoljiv promet in v prvih treh mesecih je ta presegel lansko vsoto tudi po odstetju prometnega davka.

Podjetje bo preuredilo skladišče železnine, kjer delajo delavci v zelo neugodnih razmerah. V Župelevcu je KRKA pripravljena investirati del sredstev za novo trgovino, če bodo postavili tam dom družbenih organizacij. Trgovina in skladišča bi bila v priključju, v prvem nadstropju pa družbeni prostori.

Spet 15 odlikovancev

Na skupščini združenja borcev NOV v Brežicah so 25. marca odlikovali 15 zaslužnih članov. Za delo v Združenju rezervnih oficirjev in podoficirjev je prejel Marjan Božič red za vojne zasluge s srebrnim vencem, Vinko Čančar pa medaljo za vojne zasluge.

Za udeležbo v NOB in delo v Združenju borcev NOV je bilo odlikovanih 5 tovarišev: Anton Rožane z redom zasluge za narod, Franc Butara, Anton Miklavžin in Ivan Cvirn z medaljo za hrabrost, Dušan Jovanovič pa z medaljo zasluge za narod. — Na predlog delovnih organizacij so bili odlikovani: inž. Vlado Jenko, Stane Kerin, Franc Kolenc, Bogo Oberč in Rozalija Zorčič z redom dela s srebrnim vencem, Rajko Šuler in Martin Zupančič z medaljo zasluge za narod, Blaž Lipar in Matija Starkl pa z medaljo dela. Vsem odlikovancem priskrbe čestitke!

Predsednik občinske skupščine v Brežicah Milan Šepetavec izroča Marjanu Božiču red za vojne zasluge s srebrnim mečem (Foto: Ivan Račić)

V svoje visokospoštovane vrste so sprejeli krvavo zeleno brucad tudi brežiški krokarji. Na brucovanju, ki ga je 12. marca priredil klub posavskih študentov v Brežicah, je vladalo tole premudro zeleno carstvo (od leve proti desni): tožnik brucadi — minister Dobrotljivec, zeleni Car (pravkar prebira za bruce važne poduke) in zagovornik brucadi — minister Božek.

Dinar tudi za prosti čas in letni oddih

Zdrava rekreacija — zdrav človek na delovnem mestu. — V Brežicah so ugovorili, da bo treba marsikje spremeniti merila, po katerih delijo sredstva za te namene

Se dobra dva meseca, pa se bodo začeli letni dopusti. Delovni ljudje že planirajo, kako bodo preživeli oddih: nekateri pri delu doma na posestvu, drugi spet v počitniškem domu, tretji na potovanju ipd. Mnoge bo spremljala organizirana skrb sindikalne podružnice, ki bo skušala omogočiti prijetne počitnice slehernemu članu kolektiva. Kjer sindikata ni občutiti, bodo delavci prepuščeni sami sebi, če niso na delavskem svetu še nič reševali teh zadev.

Pod vplivom reforme letos v kolektivih radi pozabljajo na to, kako potrebna je ljudem rekreacija. Take vrste enostranost nehoti spelje celo sindikalne podružnice, da ne vidijo rezerv v zdravem oddihu in smotro uporabljem prostem času.

O delovnem človeku in rekreaciji so 22. marca razpravljali na razširjeni seji obč. sindikalnega sveta v Brežicah. Na razpolago so imeli obširno gradivo o tem, kako

preživljajo ljudje prosti čas, kako izkoristijo letne dopuste in katere organizacije jim pri tem pomagajo. Seja je membna zlasti zaradi

tega, ker je pokazala, kako bo marsikje v podjetjih mogoče sprejeti merila, po katerih delijo sredstva za te namene.

Razvijati domači turizem!

V torek, 22. marca, je bila v Brežicah razširjena seja občinskega sindikalnega sveta z eno točko dnevnega reda: delovni človek, delovni pogoji in rekreacija. Seje so se udeležili tudi predstavniki taborniške organizacije, DPM, Planinskega društva, zastopniki podjetij in kot gost član republiškega sindikata Jože Globačnik. Namen posveta je bil ugotoviti, kakšne so možnosti oddiha in sprejeti enotno stališče o delitvi denarja, ki je še do sedaj za popuste K-15.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Ivan Živič je menil, da veliko govorimo o delovnem človeku, vendar vse preprosto v resnici pozabljamo, da so prav v tem skrite največje rezerve. Predstavniki bolnišnice v Brežicah je dejal, da so pri njih že naredili pravilnik, ki med drugim določa, da dobi član kolektiva in njegovi ožji sorodniki, če niso sami zaposleni, za enkratni dopust nad 10 dni 15.000 do 16.000 starih dinarjev na leto. Na posvetu so mnogi izrazili bojazan, da bodo naši ljudje manj odhajali na dopuste, ker so ukinitveni popusti in podraženi prevozi.

Občinska turistična zveza je dala pobudo, da bi pričeli urejevati področje ob Krki do Malenc. Uredili bi pristope do vode, sanitarije in parkirne prostore ter uredili manjše rekreacijsko sredi-

šče. Turisti iz Zagreba in domači gostje dajejo že sedaj temu področju v poletnih mesecih pravi turistični utrip. Razvijati moramo tudi domači turizem, ker se sedaj preveč peljamo samo za tujimi gosti, so trdili govorniki na posvetu. Mislijo je treba tudi na oddih v planinah in ne samo na morju. S skrajšanim delovnim časom, na katerega pa se podjetja prepočasno pripravljajo, se bodo možnosti za oddih delovnih ljudi še povečale.

Posavje: dokončni dogovor o programu

V ponedeljek, 21. marca, so se na medobčinskem posvetu predstavnikov svetov ZKPOS Brežic, Krškega in Sevnice dokončno pogovorili o zaključnih prireditvah posavskega kulturnega jubileja. Zaključna prireditev bo v Brežicah 19. maja, v Sevnici 21. maja in v Krškem 23. maja. Vsaka občina bo prispevala po 40 minut programa. Nastopajoča društva in šole bodo dobile diplome, režiserji in zborovodje pa embleme z grbi vseh treh občin in z napisom Posavskega kulturnega jubileja. 11. aprila bo v Sevnici naslednji delovni sestanek pripravljalnega odbora.

SKOPICE: SAMOPRISPEVEK IV. OKOLIŠA 3 ODTOTKE

V Skopicah je bil pred kratkim zelo dobro obiskan zbor občanov. O delu občinske skupščine lani in finančnem načrtu občine za leto 1966 je poročal republiški poslanec Mirko Kambič. Občane je najbolj zanimal prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov, ki se bo za nekatere kmetovalce povečal za 100 odstotkov. Na zboru so občani razpravljali o popravilu vaških poti, podvozov pri avtomobilski cesti in izglasovali samoprispevek za prebivalstvo IV. proizvodnega okoliša, ki bo letos 3 odst. od katastrskega dohodka. Voliv-

ci so želeli, da bi jih poslanec še večkrat obiskal.

Moški pevski zbor je za konec zimske sezone pripravil lep spored pod vodstvom pevovodje Franceta Baškoviča. Prireditve se je udeležilo lepo število obiskovalcev iz domače vasi in okolice.

Solarji in drugi prebivalci v Skopicah so se lepo odzvali pomoči za lačne v Indiji. V akciji, ki jo je izvedla vaška organizacija RK, so nabrali 47.262 starih dinarjev. Denar so že poslali občinskemu odboru RK v Brežice.

S. M.

Zgodnja pomlad in nenaden mraz trti na srečo nista škodovala, pravi bizeljski vinogradnik Finžgar. Pričakuje dobro letino in manj kislo vino, kot je bilo lansko jesen (Foto: Jožica Teppey)

NOVO V BREŽICAH

V GIMNAZIJU je bil v soboto zaključen tečaj prve pomoči, ki ga je organiziral občinski odbor Rdečega križa. Tečaj je trajal 80 ur in ga je obiskovalo 25 slušateljev. Z nudenjem prve pomoči je seznanjala dijakinja doktorica Ljubinka Aleksandričeva, o nevarnostih atomske bombe in zaščiti pred njenim smrtonosnim žarjenjem pa je predaval upokojeni major JLA Janko Krnita.

V IZLOZBI TURISTICNE POSLOVALNICE smo te dni opazili več novosti. Poleg časopisov so razstavljene razglednice vseh vrst, navadna pisma, avionska pisma, poštne vrednotnice in celo zbornik POSAVJE I, ki ga prodajajo samo po 100 din izvod. Turistični delavci s tem opozarjajo mimoidoče, kaj vse lahko spotoma kupijo v tej poslovalnici. Ob nedeljah dopoldne je odprta tri ure in ima na zalogi nedeljsko DELO, Nedeljski dnevnik, Dolenjski list, Tedensko tribuno in več časnikov in drugih republik.

NA POBUDO SAP-TURISTA pregleduje komisija gostinske obrate in higiensko ureditev v njih. Tistih lokalov, ki imajo neprimerno in zanemarjene sanitarije, tujcem ne bodo priporočali. Če sodimo po nekaterih obratih v središču mesta, potem jih bo komisija precej izločila.

V TRGOVINI KMETIJSKE ZADRUGE gredo dobro v denar kumare s vrtnarije na Čatežu. Najprej so jih prodajali po 6 Ndin kilogram, zdaj pa so jim znižali ceno že na 5,40 din. Bralce seznanjamo še z cenami drugih vrtnin in sadja: špinača 2 N din kg, por 1,20 din kg, ohrovt 2,50 din kg, endivija 3 din kg, čebula 1,40 din kilogram, jajca 40 din kos. Kilogram banan velja 5 din, kg jabolč 2,80 in 4,50 din in kg ananasa 6,90 din.

V soboto je bil tudi trg dobro založen, le da so šivila tam nekoliko dražja, zato pa tudi bolj sveža.

Podrimo tovarniške plotove!

Zakaj se je lani izjalovila akcija, v kateri bi bilo treba zbrati za skupne potrebe v občini od delovnih organizacij okoli 160 milijonov starih dinarjev? — Zbranih je bilo le 15 milijonov ali vsega 1 odstotek čistega dohodka — Letos ne kaže s proračunom nič boljše, zato bo pomoč kolektivov toliko bolj potrebna!

Vsi proračunski potrošniki v krški občini so glede denarja, ki jim je na voljo iz občinskega proračuna, zelo na slabem. Vsi bodo dobili letos manj kot znaša republiško povprečje. Osebnih dohodkov prosvetarjev so bili lani po reformi povišani le za 10 odstotkov, letos pa bodo ostali enaki, ker ni na voljo denarja. Za potrebe socialnega varstva bo lahko namenila občinska skupščina le 60 milijonov dinarjev, socialne podpore pa nihajo v zneskih od 3.000 do 10.000 Sdin (povprečje je 5.500 Sdin), kar je pravcata sramota. V občini je cela kopica nerešenih borčevskih vprašanj. Za komunalni razvoj v proračunu sploh ni sredstev, pravtako jih ni za probleme otroškega varstva, za razširjeno varstvo v šolah itd.

Lani trkala na vrata delovnih organizacij in jih prosila, naj prispevajo del svojega denarja za skupne potrebe. Zadržeta je bila akcija za gradnjo krškega mostu in šole v Brestanici, torej za dva zelo pomembna objekta. Lani bi se moralo zbrati za oboje 160 milijonov starih dinarjev, dejansko pa so kolektivi prispevali le 15 milijonov starih dinarjev ali vsega 1 odstotek ustvarjenega čistega dohodka. STS Krško je bila lani skoraj izključena iz medobčinskega sklada za finansiranje II. stopenjskega šolstva. Vzrok? Delovne organizacije niso plačale ustreznega dela sredstev za kadre v ta sklad.

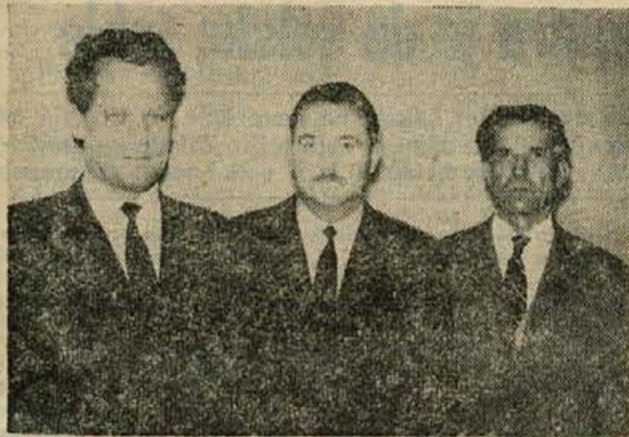
Letos prav gotovo ni pričakovati sprememb v proračunskem sistemu, občinski proračun zatorej ne bo imel sredstev za zadostno financiranje

ranje družbenih dejavnosti. Z gradnjo krškega mostu in šole v Brestanici je treba nadaljevati in oba objekta letos dograditi ter izročiti namestu. Srednje strokovno šolstvo je v zagati, denar potrebujejo otroške varstvene ustanove (te, ki že obstajajo, pa tudi nove je treba ustanovljati!) in tudi za najnujnejša komunalna dela ga ni.

Rešitev iz teh težav je samo v *lastnih močeh*, v mehanizaciji občine! Letos je treba bolj kot kdajkoli dozdaj podirati plotove, s katerimi so se ogradili nekateri kolektivi! Ne pozabljajmo, da je vsak delavec, ki dela v proizvodnji, hkrati tudi potrošnik občin dobrin: da uporablja mestne ulice, javno razsvetljavo, parke in nasade, da hodijo njegovi otroci v šolo, da prejemajo njegovi sorodniki socialno podporo itd. itd.! Pa tudi tega ne pozabimo, da bo krški most, ki ga še gradimo, potrebovalo predvsem gospodarstvo!

Senovski rudarji so stari povprečno 36 let

Z rudarji, ki so stari več kot 50 let, bo kot vse kaže v senovskem premogovniku vedno slabše. V rudniku je zanje na voljo vedno manj primernih delovnih mest. Težko delo v jami jih je izčrpalo, zdaj pa so sposobni samo za opravljanje lažjih vzdrževalnih del. Teh delovnih mest je premalo, še ta, ki so, pa zmanjšujejo storilnost v premogovniku. Za upokožitev takšnih starih rudarji ne pridejo v upoštevanje, ker uporabljajo invalidske komisije zelo ostra merila. Kam torej z njimi? Povprečna starost sedaj zaposlenih rudarjev pa je 36 let. R. K.

V soboto popoldne je predsednik Obs Krško tov. Franc Dragan izročil odlikovanja predsednika republike Josipa Broza Tita tudi trem zaslužnim tovarišem iz krške občine: ljudski poslanec Milan Ravbar je dobil red dela z zlatim vencem, predsednik obč. odbora ZB Franc Tomazič red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, Alojz Večko, upokojenec s Senovega, pa red republike z bronastim vencem. — Čestitamo!

»BOGATI« OBČINI PRIMANJKUJE DENARJA

Proračunski „Na pomoč“ v Krškem

Predsednik občinske skupščine Krško inž. Franc Dragan o proračunskih težavah — Povzetek iz razprave na nedavnem plenumu občinskega odbora Socialistične zveze, ki je razpravljala o šolstvu in o kulturi

Pri sestavljanju letošnjega občinskega proračuna smo nategnili dohodke kolikor se je le dalo. Število udeležencev v upravi smo že zmanjšali, stroške uprave pa pravtako, kolikor je bilo v naši moči. Marsikaj je pri tem bolj odvisno od sistema kot pa od nas. Potegovali smo se za dopolnilna sredstva od republike in odprli nove obrate (LABOD, LISCA), ki naj bi pripomogli k večjemu dotoku proračunskih sredstev. Ko smo delili zbrana proračunska sredstva, smo bili kar najbolj objektivni, sredstev pa je kljub vsemu premalo.

Glavni vzrok proračunskih težav v naši občini so materialne možnosti, ki so manjše od potreb, ker oboje ni uskladen. Toda krška občina slovi za bogato, proračun pa ima kljub temu zelo reven! Lani smo ustvarili 14 milijard 641 milijonov S din narodnega dohodka oz. 550 tisoč S din narodnega dohodka na prebivalca. Letos bomo porabili 33.500 S din proračunskih sredstev na prebivalca. Proračunska potrošnja v Sloveniji naha v zneskih od 30.000 do 150.000

S din na prebivalca. Po ustvarjenem narodnem dohodku smo v Sloveniji malo nad sredino, po proračunski potrošnji na prebivalca pa smo med najslabšimi!

Takšno, za nas nemogoče stanje, je posledica proračunskega sistema, ki ne upošteva naših posebnosti. Kje so torej vzroki, da dobimo ob tolikšem narodnem dohodku tako malo v občinski proračun?

Glavni vir proračuna so prispevki iz OD. V naši občini pa imamo visoko mehanizirano proizvodnjo in malo zaposlenih. Iz OD se zato v proračun steče precej manj kot v drugih občinah. Drugi vir so prispevki iz kmetijstva. Zemljišča so pri nas slaba, prispevki iz kmetijstva pa predstavljajo samo 1 desetino proračunskih sredstev. Tretji vir je prometni davek. Tega se zbere največ v občinah, ki imajo razvite terciarne dejavnosti kot so trgovina, gostinstvo in obrt. V naši občini so te dejavnosti slabo razvite, saj jih ni samo utegnili razvijati hkrati z velikimi, sodobnimi proizvodnimi obrati, ki so terjali nempalo

sredstev in naporov. Zavoljo tega se steče v proračun malo dohodkov od prometnega davka, naši občani pa kupujejo marsikaj v sosednjih občinah, kamor se odlična naša kupna moč.

Večja gospodarska razvitost terja večjo proračunsko potrošnjo, zato smo se v naši občini ob dejanskem stanju znašli v takšni zagati. Družbene službe imamo razvite v sorazmerju z gospodarstvom, sredstev pa veliko manj kot bi jih morali imeti. V sosednji, brežiški občini n. pr., ustvarijo 6 milijard din narodnega dohodka, v krški pa ga ustvarimo več kot 14 milijard, toda v brežiškem proračunu se zbere brez dopolnilnih sredstev 999 milijonov S din, v našem pa samo 750 milijonov S din, 144 milijonov S din dopolnilnih sredstev pa dobimo od republike.

Ko govorimo o naših proračunskih težavah, pogostokrat slišimo: »Lahko vam, saj imate Celulozo!« Res je, da imamo tovarno papirja, toda ta nam ne more nič pomagati! Ob zadnji investiciji je morala najeti zelo neugodne kratkoročne kredite in zdaj komajda zmaguje odplačila. Naša Celuloza nam še 3 leta ne bo mogla pomagati! Zanesemo se lahko samo na tisto, kar bodo k revnemu proračunu priskrbeli kolektivi!

Senovčani so rešeni težav pri nakupu zelenjave in sadja, odkar imajo na Senovem posebno prodajalno za to blago. Kljub temu pa Senovo ni brez tržnice, o čemer priča tudi gornji posnetek. Na prodajnih mizah ob glavni ulici razstavljajo v pomladanskih dneh razni prodajalci semena, ki pridejo prav vrtničarjem. Kupcev ni posebno veliko, blaga pa je kar dovolj. Merijo ga po domače: na žlice in razne litre, lončke itd. (Foto: Miloš Jakopc)

RAZMIŠLJANJE PRED TURISTIČNO SEZONO

V Krškem naj zavladata red in čistoča

V olepšani kraj bomo dobili več turistov

Turistično društvo v Krškem je poslalo vsem gospodarskim organizacijam in ustanovam dopis, v katerem predlaga, da pomagajo v akciji z namenom, da bi mestu naposled le zavladata mir in čistoča. Hkrati dopis naproša delovne organizacije, da uredijo poslovne prostore zunaj in znotraj ter seznanijo z akcijo vse zaposlene.

Društvo predlaga, da bomo rali v pripravih na letošnjo turistično sezono urediti zunanost vseh podjetij, stanovanjskih in javnih zgradb in drugih objektov, ki se niso urejeni. Prav tako poziva prebivalce Krškega, da uredijo okolico svojih domov, zlasti pa dvorišča, vrtove, zelene površine in drugo, medtem ko

naj na okna postavijo vaze s cvetjem.

Tako urejeno in olepšano mesto bo nedvomno za vsakega gosta bolj privlačno in zanimivo, pričakujemo pa lahko, da bo imelo Krško prav zavoljo tega v gosteh več turistov. Kaj to pomeni, pove najbolje gospodarski račun.

Tudi umetno jezero oziroma ribnik, ki ga gradi društvo ob Zdolski cesti, bo namenjen turizmu, hkrati pa bo rekreacijski objekt za delovne ljudi iz kraja samega. Ob skrajševanju delovnega časa bo pač treba iskati razne oblike za razvedrilo in oddih, in ribnik nam lahko pri tem precej pomaga. p. n.

KRŠKE NOVICE

■ SOCIALNI PODPIRANCI se pritožujejo, da je nekaj narobe pri izplačilih socialnih podpor. Posamezniki (na območju leskoveške pošte) so že po dohodu pismonoše, ki jim je prinesel socialno podporo, ugotovili, da so pri izplačilu oškodovani za 500 ali za 1000 Sdin. Na območju pošte Blanca se je

primerilo, da je podpiranka prejela namesto 145,00 Ndin samo 1.450 Sdin (prejeti pa bi morala 14.500 Sdin!) Kaj je po sredi?

■ 3,4 MILIJARDE BRUTOPRODUKTA na enega zaposlenega je prišlo na nedavnem zboru volivcev na Vidmu. Obravnava so gospodarstvo in ugotovili, da je ustvarilo lani v občini 30 milijard brutoprodukta. Ker je bilo na zboru samo 44 občanov, je torej prišlo na enega okoli 3,4 milijarde Sdin. Pravijo, da so se počutili zelo bogate!

■ 2186 TON SO IZVOZILI v Tovarni papirja in celuloze v Krškem. V januarju in v februarju so prodali na tuje 1442 ton papirja in 744 ton celuloze. Izvoženo blago je bilo vredno 270.527 dolarjev; s tem so količinski plan presežili za 10,4 odst., vrednostnega pa za 7,2 odst.

■ REGRES ZA ENOLONČNICO so spet uvedli v Tovarni celuloze in papirja. Od 15. marca dalje plača tovarna delavcem polovico cene za en topli obrok. Tržna cena je 200 Sdin. Enolončnico pripravlja Hotel Sremič. Delavci so z njo zadovoljni in upajo, da bo tako tudi v bodoče. v. n.

Krški papirničarji so predlagali kandidate

V sedmih volivnih enotah tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem so imeli 24. marca 16 zborov volivcev. Tolklo jih je bilo zavoljo izmenskega dela v tovarni. Ob izredno dobri udeležbi so za člane pomlajenega delavskega sveta predlagali 30 kandidatov (21 bo izvoljenih), za člane delavskih svetov v delovnih enotah pa nad 50 kandidatov (izvoljenih bo 45). Volitve bodo 7. aprila. Tovarniškim volivcem so na zborih poročali o delu samoupravnih organov člane delavskega sveta, o delu občinske skupščine pa občinski odborniki tega kolektiva. Razpravo bodo prodružili še politične organizacije in organi upravljanja v tovarni ter pretehtali javno mnenje v kolektivu. v. n.

DROBNE S SENOVEGA

■ AKCIJA ZA POMOČ INDIJI se je začela tudi na Senovem. Pionirji senovske osemletke so se pridno lotili dela in že povsod zbirajo prispevke za pomoč, ki naj odvrne zlo lakote od Indije. Akcija bo končana 15. aprila.

■ STATUT BODO SPREMENILI in dopolnili v senovskem rudniku. Posebna komisija je že izdelala predlog, o katerem je razpravljala najprej upravni odbor DS, zdaj pa kolektiv. Razprava v kolektivu bo trajala 10 dni, o vseh dodatnih predlogih pa bo dokončno odločal DS.

■ KOMISIJA ZA SKRAJŠANI DELOVNIK pri rudni-

ku bo kmalu končala delo. Kot je videti, bo program za prehod na 7-urni delovnik sprejet do zakonitega roka. Kolektiv doslej še ni razpravljala o tem programu.

■ TRI SEKCIJE V SZDL SENOVO. Najbolj delovna je med trem; sekcijami v krajevni organizaciji Socialistične zveze na Senovem sekcija za gospodarska in komunalna vprašanja. Doslej je velikokrat razpravljala o razvoju kraja, o bodočnosti rudnika, o preskrbi, o šolstvu in o stanovanjskih težavah, o vsem pa je sproti poročala odboru krajevne organizacije SZDL na Senovem. R. K.

Na zborih največ razprave o gozdovih

V sevniški občini so zbori volivcev končani — Udeleženci so pretresali proračun, program krajevnih skupnosti in povsod tudi zakon o gozdovih — Žal primanjkuje letos denarja celo za nekatere zelo nujne izdatke

V nedeljo, 27. marca, so bili v sevniški občini še zadnji zbori volivcev. Sklicali so jih v Loki, v Šmarju, na Razborju, na Bučki, na Studencu, na Primožu, v Zabukovju in Podvrhu. Razprave volivcev so letos zelo številne in združene z mnogimi predlogi. Dnevni red je bil posebej zanimiv za kmetovalce in gozdne posestnike. Na zborih so na široko obravna-

vali zakon o gozdovih, celo lesa na panju, sečnjo za domače potrebe kmečkih gospodarstev in gošpodinjstev ter pravice odločanja v samoupravnih organih gozdne organizacije, ki naj bi odslej gošpodarile tudi z zasebnimi gozdovi.

Zbori volivcev so pretresali proračun občine za leto 1966, ki ga je skupščina že sprejela. Potrdili so izdatke in dohodke lanskega proračuna. Volivci so v razpravah poudarjali, da je sredstev premalo in da jih zmanjkuje celo za nekatere nujne izdatke.

Obširne so bile tudi razprave o delovnih programih krajevnih skupnosti za leto dni vnaprej. Kaže, da je posvet s predstavniki skupščine le rodil uspeh, saj so ponekod že vključili v program komunalnih del tudi druge dejavnosti, kot na primer: skrb za otroško varstvo, kulturno prosvetno dejavnost, ureditev zdravstvenih problemov in podobno.

Obširne so bile tudi razprave o delovnih programih krajevnih skupnosti za leto dni vnaprej. Kaže, da je posvet s predstavniki skupščine le rodil uspeh, saj so ponekod že vključili v program komunalnih del tudi druge dejavnosti, kot na primer: skrb za otroško varstvo, kulturno prosvetno dejavnost, ureditev zdravstvenih problemov in podobno.

Tržišče: v treh krajih zbori volivcev

20. marca so bili zbori volivcev v Tržišču, na Telčah in v Gabrijelah. Delegat za VI. kongres SZDL Zan Murn zbira podatke o stanju na podeželju.

V TRŽIŠČU SO VOLIVCI spregovorili o novem zakonu o gozdovih, delu občinske skupščine in krajevnih skupnosti. Potrdili so delovni program krajevnih skupnosti za leto 1966. Med drugim je predvideno, da bo zaselek Mostec začel urejevati vodovod. Volivci so odkrito povedali, da bi imela kmetijska zadruga več od operacije kot ima od arondacije. Obdelovalna zemljišča so še vedno razdrobljena, kar ne omogo-

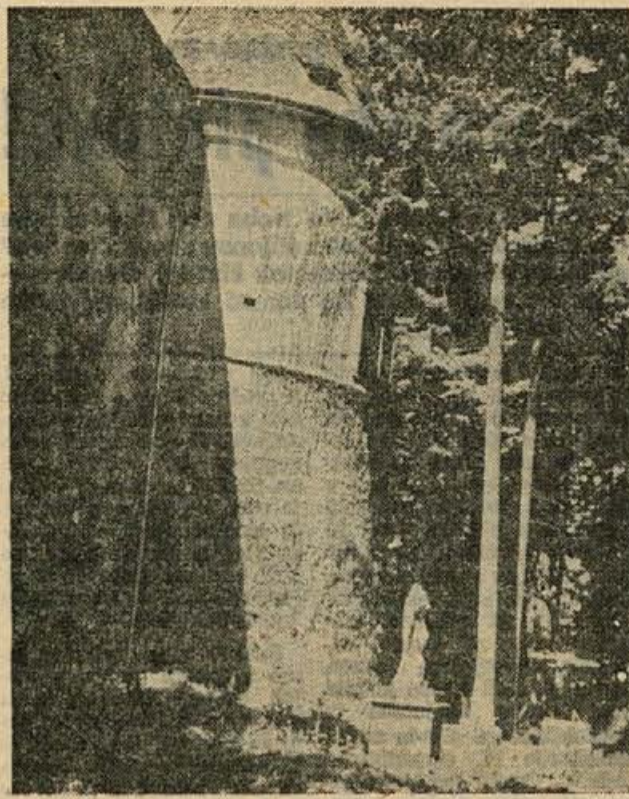
ča sodobne obdelave. Kmetovalci so bili mišljenja, da bi take površine kmetom vrnil v obdelavo. V ta namen so želeli, da bi se o tem bolj pogovorili na sestanku, ki naj bi ga sklicala kmetijska zadruga. Tu bi se morali predvsem pogovoriti o nadaljnjem medsebojnem sodelovanju. Sklenili so tudi, da bodo čimprej uredili vodovod. Uporabniki morajo kmalu nabaviti vodovodne števec, ker bo to omogočilo pravilno plačevanje in varčevanje s pitno vodo. Do zdaj so neredno plačevali vodarino.

NA TELČAH SO GOVORILI predvsem o potrebi po novi šoli, o če-

mer razpravljajo že vsa leta po vojni, in o povečanju telškega pokopališča.

V GABRIJELAH SO ZAHTEVALI odkrito besedo kmetijske zadruge glede arondacije obdelovalne zemlje. Pomenkovali so se tudi o popravilih vaških poti in o zajetjih pitne vode.

Volivci so v vseh treh krajih želeli, da bi se gozdni obrat Sevnica osamosvojil, ker bi tako lahko vložili več sredstev v obnovo gozdov. V prihodnje naj bi se zborov volivcev udeleževali tudi predstavniki kmetijske zadruge, ki bi odgovarjali občanom na vprašanja.

V sevniškem gradu še vedno stanujejo stranke. Občinska skupščina si prizadeva, da bi jim čimprej priskrbelo druga stanovanja. Grad bodo potem začeli preurejati za turistične namene. Tudi restavratorji se bodo lahko nemoteno lotili dela, saj skrivajo grajske sobane pod ometom še bogato stensko slikarstvo (Foto: J. Teppey)

Sevniška šola obeta varstvo za ves dan

Osnovna šola v Sevnici popisuje otroke zaposlenih staršev. Te podatke zbira zaradi tega, ker namerava v kratkem poskrbeti za celodnevno bivanje otrok v ustanovi. Starši si to že dolgo želijo, saj med delovnim časom otroci doma nimajo pravega varstva, to pa ima večkrat slabe vzgojne posledice. Z velikim upanjem pričakujejo, da bo šola podaljšala nadzor nad svojimi učenci tudi po končanem pouku.

Ukinjena prisilna uprava

V komunalnem podjetju v Sevnici je občinska skupščina ukinila prisilno upravo, ki je trajala od lanskega marca. Podjetje je premostilo težave, v katerih se je znašlo lani in je zdaj sposobno normalno gospodariti. V kratkem bodo razpisali volitve v samoupravne organe in delovno mesto direktorja. V poslovnem letu 1965 je podjetje pokrilo izgubo iz preteklega leta in okrepilo svoje sklade. Usmerilo se je le na tiste dejavnosti, ki zagotavljajo rentabilnost.

Samo pol metra je do šolske table

Z obiska v Telčah, kjer že dvajset let čakajo na novo šolo — Učitelji se morajo zadovoljiti s podstrešnimi sobicami in zelo težko čakajo na gradnjo novega šolskega poslopja, v katerem bi dobili tudi sodobnejša stanovanja

Vsako, ki je že kdaj obiskal Telče, se je gotovo srečal s tamošnjo šolo, z njenimi učenci in učitelji. Mladi rod že dve desetletji sprejema znanje in vzgojo v dveh skromnih sobicah kmečke hiše, ki jim nadomestuje šolo. Šola je pred vojno stala tam, med okupacijo pa so jo uničili plameni. Ljudje potrpežljivo čakajo na zidavo novega poslopja, vendar njihov kraj še ni prišel na vrsto. Zelo po novi šoli so upravičene in jih bo treba v kratkem uresničiti, saj tako bornih šol ni nikjer več v Sloveniji.

Solski okoliš Telče sega v deset vasi, ki pa ne izumirajo kot nekateri drugi hriboviti kraji. Vsako leto znova učitelji ugotavljajo, da število učencev raste.

Pred 15 leti jih je bilo 82, zdaj jih imamo 123, je pojasnila upraviteljica tov. Vevra Grmova. Na Telčah živi vrsto let in zato dobro pozna razmere.

»Kako pa razvrstite toliko učencev v dve učilnici?«

»Nova šola je nerazvita osemletka s kombiniranim poukom. Po dva razreda poučujemo hkrati, utrjevanja snovi pa sploh ne poznamo. Učenci delajo vse tiho in inšpektor je zelo začuden, ko otroci še pred tablo potihem računajo. Na to smo prisiljeni, saj sicer vzoredni pouk ni možen.«

»Kako pa se učitelji počutijo v teh krajih?«

»Niso zadovoljni, ker živijo v nemogočih stanovanjskih razmerah na raznih podstrešjih. Nujno bi potrebovali vsaj eno družinsko in dve samski stanovanji. To bi morali reševati hkrati z zidavo šole.«

»Kakšni so učni uspehi pri vas?«

»Slabi, saj le 47 odst. vpisanih otrok konča šolanje v osmih razredih,« je pojasnila tov. Grmova.

Šola na Telčah je res treba videti in za hip doživeti težke razmere učencev in učiteljev. Z besedami je težko povedati, kako utesnjeni so, saj je prva klop v učilnici komaj pol metra odmaknjena od table. Prostora sta temna in ves dan gori v njih električna žarnica, ker so okna majhna in prihaja skozi le malo svetlobe. Tla so vegeta, za peč tudi ni prostora. V eni klopi se stiskajo po trije šolarčki, a kljub temu so nasmejani, saj ne poznajo boljšega.

JOZICA TEPPEY

Celulozni les iz CSR in Avstrije

Pretekli teden je prispela v tovarno papirja in celuloze v Krškem ovožena pošiljka celuloznega lesa: iz Avstrije 1600, iz Češkoslovaške pa 4000 prostornih metrov smrekovine. Tovarna je sklenila pogodbe za dobavo lesa iz tujine že lani, ker si želi zagotoviti nemoteno proizvodnjo.

PAVK

Premišljen začetek — nič oklevanja

Zastavljeni so prvi koraki in nova Kopitarna neopazno raste — Za modernizacijo je kolektiv letos namenil 1.703.000 Ndin — Novi delovni postopki zagotavljajo cenejšo proizvodnjo

Dve leti so v Kopitarni trajale priprave za postopno izgradnjo moderne tovarne. Načrti so bili premišljeni in kolektiv se je naslonil le na lastne moči. Prav zaradi tega so zamisli tudi uresničljive in ni jim treba oklevati, čeprav so se marsikje drugje

po reformi odpovedali podobnim programom.

Nova Kopitarna neopazno raste. Zdaj gradijo obrat za primarno predelavo kopit. Kmalu bodo dokončani tudi načrti za novo sušilnico. Postopek sušenja bo sodobnejši in podjetje bo na leto prihranilo približno 200.000 Ndin. Tudi nova tehnologija v obratu za primarno predelavo kopit bo podjetju omogočila cenejšo proizvodnjo. Izračunali so, da bodo na leto prihranili 150.000 Ndin.

V letu 1966 bodo torej uredili sušilnico, obrat za primarno predelavo kopit in prekrili obrat za izdelavo pet. Vse to bo omogočilo delavcem boljše delovne pogoje. Delali bodo v zračnih in svetlih delavnicah in ne bodo več

utesnjeni.

Kmalu bodo dokončani načrti za glavni obrat finalnih kopit in načrti za nujno potrebne garderobe in sanitarije. Podjetje sproti naroča tudi opremo, ki jo mora nabavljati v tujini. Za obnovo obrata kopit planirajo letos 800.000 Ndin in za strojno opremo 810.000 Ndin, kar predstavlja polovico predvidenih investicij. Modernizacija tovarne nameravajo dokončati v letu 1967. Kolektivu bo potem veliko lažje, saj se nikomur ne bo več treba ubadati z zastarelimi stroji in zastarelim delovnim postopkom.

Dobro obiskano gostišče »Na križišču«

V gostilni »Na križišču« v Šmarju pri Sevnici imajo največ gostov opoldne, ob 14. uri in zvečer. Angela Urbanc je rekla, da je gostišče odprto od 5.30 do 23. ure, kar ustreza delavcem Jugotantina in Kopitarne. Lokal so pred tremi leti obnovili in zunaj uredili parkirišče. V februarju so izrili 3.291.000 starih dinarjev, lanskega julija in avgusta pa 3.500.000 dinarjev. Dvakrat na mesec je v gostilni tudi ples. Gostinsko podjetje Sevnica namerava gostišče še preurediti.

LOKA: TRGOVINE, VODOVOD, AKCIJE IN TURIZEM

OBNOVITVENA DELA v občinski hiši za novo trgovino v Loki dobro napredujejo. Kaže, da bo trgovina precej prostorna. Menijo, da bodo lokal odprli v maju, najkasneje pa v juniju.

V NOVOEM GASILSKEM DOMU na Bregu, ki bo imel v prihodnje novo trgovino, dela lepo potekalo. Tudi tukajšnja trgovina nameravajo izročiti namenu maja ali junija. Potrošniki z zanimanjem pričakujejo, kdaj bo Breg dobil sodobne trgovinske prostore.

OSNOVNA ORGANIZACIJA RK v Loki vodi zbirko za pomoč lačnim v Indiji. Prebivalstvo s razumevanjem pomaga. Kaže, da se bo do konca marca nabral lep znesek.

NA LOVRENCU POD VEL. KOZJEM, priljubljeni planinski postojanki, ki jo upravlja Dežan, je pred kratkim zasvetila elektrika. Iz koč na že odmevala zvoki radia. S tem je Lovrenc precej pridobil in bo to kočo letos prav gotovo obiskalo še več ljudi kot

lani, ko je imela nad 1.000 gostov, tudi tujevc.

LOSKA KRAJEVNA SKUPNOST je pred dnevi sklenila, da bo uredila načrt loškega vodovoda. Zamudnikom ne bodo poslali opominov za neplačane vodarine.

S. Sk.

Pomanjkanje pravnikov v Sevnici

Služba pravne pomoči je v Sevnici ves povojni čas izredno pomanjkljiva. V občini ni nobenega odvetnika, pa tudi sicer primanjkuje pravnikov. Do leta 1965. je bil celo sodnik samo eden. Zdaj imajo dva, toda kljub temu ne zmoreta vsega dela. Problemov je vsako leto več, zlasti s področja delovnih razmerij.

Najbrž bo najumestnejša rešitev s štipendiranjem, vendar do zdaj štipendij za pravnike ni zaslediti. Pa bi le kazalo začeti na tak način pridobivati kadre za tako potrebne službe!

Večji prispevki za večje pravice

Na nekatera vprašanja s področja zdravstvenega zavarovanja kmetov odgovarja direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu tovariš Zvozne Šušteršič

Najmanjši je prispevek 20.000 dinarjev in je obvezen za vse kmečke zavarovance — Odpisov ne bo — Za borce je zdravljenje brezplačno — Rizična skupnost za zdaj brez pristašev

V zadnjem času smo razglasili, da prehaja zdravstveno zavarovanje kmetov na samofinanciranje. Kaj je pravzaprav to in zakaj se uvaja? Koliko bo s tem pridobilo zdravstveno zavarovanje kmetov?

Odmera — pravica republiškega zakona!

Načelo samofinanciranja je predvidel temeljni zakon o zdravstvenem zavarovanju, zato tu ne gre za kakšno nezakonito novost. Bistvo samofinanciranja je razvidno že iz samega pomena te besede, kar pomeni, da se zavarovanje plačuje izključno s sredstvi, ki jih prispevajo zavarovanci sami. Ker gre tu za zdravstveno zavarovanje kmetov, je jasno, da bodo ta sredstva

prispevali kmetje. Kmečkim zavarovancem je seveda dana zakonita pravica, da s temi sredstvi gospodarijo, se pravi, da preko svoje skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja vplivajo na kar najbolj smotno porabo sredstev. Potrebno se zdi pripomniti, da so v tem samoupravnem organu samo kmetje oziroma kmečki zavarovanci, medtem ko so imeli v prejšnji skupščini predstavnike vsi, ki so prispevali sredstva za to zavarovanje. Nova skupščina kmetov bo tako nedvomno vplivala na smotno porabo sredstev in onemogočala razsipništvo. Nima pa še pravice, da bi sama odmerjala stopnje prispevkov in to šteje za nezauzanje njej. Pravico do odmere te stopnje daje zvezni zakon samo republiki.

Merilo naj bo zemlja!

Na prvi seji skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja kmetov v Novem mestu smo slišali pomisleke, češ da je stopnja prispevka (16. odst. od katastrskega dohodka in 11.000 starih din v pav-

šalu) previsoka in da vsi ne bodo mogli plačati obveznosti. V razpravi so, kot se spomnimo, člani skupščine predvsem ugovarjali proti temu, da prispevek v absolutnem znesku ne sme biti manjši od 20.000 din. Kako moremo kljub temu računati na zadovoljiv dotok sredstev, ko vemo, da na dolenjskih kmetih živi veliko ostarelih in manj premožnih?

Do letos so bili dolžni za zdravstveno zavarovanje prispevati vsi, ki so plačevali davek od zemlje, 50 odst. stroškov za njihovo brezplačno zdravljenje pa je kriila občina iz letnega proračuna. Zdaj je vse breme preneseno na zavarovance same. Prispevek od katastrskega dohodka je povečan od prejšnjih 9,2 odst. na 16 odst. in za 11.000 dinarjev pavšalnega prispevka na eno gospodarstvo. Res je, da bi bil prispevek lahko znatno manjši, ko bi ga odmerjali upoštevaje samo zemljo, ne pa tistega, ki zemljo obdeluje. Če niso, da je takih, ki imajo zemljo, pa so zaposleni, v vseh petih občinah na območju naše komunalne skupnosti približno 30 odst.

V zvezi s tem je seveda še marsikaj nerazčiščenega. Tako na primer, ali je kmet tudi tisti, ki ima premalo zemlje, ali mu zemlja premalo daje in mora razen tega še dniniti. To poudarjamo zato, ker bodo taki lastniki res težko plačevali prispevek. To pa le upoštevala že republika, ki je odločila najmanjši prispevek — pogoj za kmečko zavarovanje — 20.000 starih

Najlažje je reči: »Nimamo prostora!«

Delegatka za VI. kongres SZDL Slovenije, Kristina Plut, v pomenku o zaposlovanju invalidnih oseb

— Zaposlovanje invalidov se zlasti zdaj po reformi najbrž ne odvija gladko?

— Res je, kar pritrđiti moram! Delovnih mest za invalide v naših podjetjih skorodari, če pa kakšno le najdemo, je postopek zvezan z velikimi težavami. V podjetjih poudarjajo, da potrebujejo predvsem produktivne ljudi... Te pravice jim ne more nihče odrekati in jim je tudi ne odrekati!

Resnica pa je takšna: invalid, ki je razporejen na primerno delovno mesto, lahko naredi prav toliko kot zdrav proizvajalec. Zavoljo tega in invalidov ne bi smeli podcenjevati!

— V katerem grmu je torej zajec, če smem uporabiti staro prisposodbo?

— Največ je kriva organizacija dela, kakršna je pri nas v veljavi. Dobra organizacija dela v podjetju je pogoj, ki bo zagotovil invalidu zaposlitev na ustreznem delovnem mestu, mu nudil notranje zadovoljstvo ob zavesti da dela, da sodeluje v delovnem procesu in da ni političen nekam ob stran. Do-

bra organizacija dela pa bo zagotovila podjetju, četudi dela v njem nekaj invalidov, normalno proizvodnjo in rentabilnost. Razen dobre organizacije dela, ki je na skrbi tehničnega vodstva, je potrebno še nekaj: dobro organizirana kadrovska-socialna služba.

Organizacija dela mora biti tako popolna, da lahko

ObS Novo mesto: proračun sprejet

Odborniki ObS Novo mesto so na seji 29. marca sprejeli med drugim tudi proračun občine za 1966. Razen tega so potrdili ureditveni načrt središča Novega mesta, sprejeli program dela skupščine za 1966, poslušali poročilo komisije za pripravo statuta delovnih organizacij ter rešili več gospodarskopравниh in upravnopravnih zadev. Podrobneje bomo poročali o seji v prihodnji številki.

brez posebnih težav najde delovna mesta, ki so primerena za zaposlitev invalidov ali pa jih priredi v ta namen. Kadrovska-socialna služba v podjetju pa bi morala takšno pobude posredovati tehničnemu vodstvu in nato voditi posebno skrb nad zaposlenimi invalidi. Oboje: organizacija dela kot kadrovska-socialna služba je pri nas dokaj nerazvito in zato se tako radi zatekamo k neutemeljenemu in asocialnemu izgovoru: »Reforma zahteva od nas zdrave proizvajalce!«

— Kakšno ugotovitev bi lahko izluščila iz najinega pomenka?

— V našem zavodu imamo z zaposlovanjem invalidov veliko težav, ker je pretežni del občanov pri nas že zaposlen, zdaj pa se ponujajo na delo več ali manj kakorkoli prizadeti ljudje. To velja zlasti za moške. Problem je tako resen, da bi kazalo o njem spregovoriti nekoliko širše, pa tudi zakon o zaposlovanju invalidnih oseb bi kazalo izpopolniti v prid invalidov. Prav bi bilo, ko bi o tem spregovoril tudi kongres SZDL!

MILOŠ IAKOPEC

Če dogovorjene cene ne ustrezajo

Oškodovan naj bo tudi tisti, ki določa neustrezne cene!

Lanskoletne dogovorjene cene za krompir so bile nižje od proizvodnih stroškov. Kakor po navadi so najprej oddali krompir samo najbolj disciplinirani kooperanti in tisti kmetovalci, ki so bili v denarni stiski. Zatem je prodaja krompirja zastala; kupili so ga lahko samo še posamezniki, ki na dogovorjene cene niso bili vezani in so ga lahko bolje plačali. Cena krompirju se je tako zlagoma povečala. Naposled so lahko tudi zadrževali plačevale. Kmetijska zadruga v Žužemberku je odkupila kljub slabši letini precej krompirja,

lahko pa bi ga še več, ko ga prenekateri kmetovalci ne bi spravili v kleti in čakali na boljše spomladanske cene.

Na trgu je krompirja zmanjkalo, zato ga je država uvozila iz Poljske. Ko se je pojavil na trgu uvoženi krompir, so hoteli tudi kmetovalci prodati preostale zaloge, to pa je bilo precej težko. Zadrževali so ga v zadnjem času lahko proda odkupljeni krompir samo preko agencij. Ker te tudi pristavijo svoj lonček, je dejanska cena krompirju nižja od popravljene dogovorjene cene v jeseni. Pouk: škoda za skup-

nost, katere organi so oblikovali neustrezne dogovorjene cene ob začetku odkupa, saj je morala seveda trošiti tudi devize in škoda za kmetovalca, ker ni pristal na popravljene cene in je oškodovan zavoljo kmeta pri uskladiščenju, razen tega pa je dosegel spomladni nižjo prodajno ceno.

Vprašati se je treba, ali bo pridelovalcem krompirja letošnje jesen dana ustrezna zagarančirana cena in ali bodo organi, ki cene določajo, v prihodnje odgovarjali za neustrezne odločitve! M. S.

Za prvo pomoč - nad 170 izšolanih tečajnikov

Komisija za zdravstveno prosveto pri občinskem odboru RK v Novem mestu je že več let med najbolj prizadevnimi na Dolenjskem. Obilico dela je pokazala zlasti v zimskem obdobju. Tako je lani novembra v sodelovanju z Delavsko univerzo pripravila program predavanj in tečajev prve pomoči za podjetja in krajevne organizacije RK ter šole. Ustrezna dejavnost se je začela 28. decembra, končuje pa se v teh dneh.

Po podatkih komisije se je zvrstilo kar lepo število predavanj in tečajev. Bilo je 9 tečajev prve pomoči, udeležilo pa se jih je 142 tečajnikov iz podjetij NOVOLES, KREMEN, podmladka RK iz Dolenjskih Toplic in Novega

mesta, SGP Pionir in krajevnega odbora RK v Stopičah. V NOVOTEKSU in pri GORJANCIH so imeli 80-urni tečaj prve pomoči, ki ga je obiskovalo 26 ljudi. Dobro obiskana so bila tudi predavanja, kjer so bili ljudem prikazani tudi zdravstveni filmi. Predavanj je bilo 9, dva večera pa so vrteli zdravstvene filme. Skupen obisk je nadvse zadovoljiv - kar 700 udeležencev! Marljivo predavatelj, zlasti zdravnik dr. Špiler, dr. Janžekovič, dr. Smrečnik in drugi, zlasti še predsednik komisije dr. Morla, so predavali v Šmarjeti, Mirni peči, Stopiču, Skocjanu, Malem Slatniku, Ajdovcu, Šmihelu pri Žužemberku, Žužemberku, Dvoru in Hljinah. Komisija je z delom

nedvomno zadovoljna, saj se je v tej sezoni izšolalo kar 170 tečajnikov za prvo pomoč.

M. TRATAR

Varčuj in vlagaj pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI prej

Pravilniki o delovnem razmerju

Občinski sindikalni svet Novo mesto je pretekli teden priredil razgovor s predstavniki 10 delovnih organizacij. V prisotnosti predstavnika republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije dr. Ivana Kristana so se zelo stvarno pomenkovali o pravilnikih o delovnih razmerjih. Andrej Dular iz IMV je navzočim obrazložil takšen pravilnik Industrije motornih vozil. Ostali so nato pojasnjevali, kakšna so določila njihovih pravilnikov in jih primerjali z določili pravilnika IMV.

LUDVIK KEBE

SREDNJE STROKOVNO ŠOLSTVO

Februar je minil, kaj pa pogodbe?

Namesto 92 je doslej podpisanih v novomeški občini le 14 pogodb za financiranje srednjega strokovnega šolstva - Zakaj odlašamo in spravljamo srednje strokovne šole v nezavidljiv položaj? - Kaj če bo treba šole zapreti?

12. januarja letos je ObS Novo mesto odposlalo 92 delovnih organizacijam v občini Novo mesto priporočilo in po 1 izvod pogodbe, s katero naj bi posamezne delovne

organizacije prispevale del svojih sredstev za izobraževanje v medobčinski sklad za financiranje srednjega strokovnega šolstva. Razprava o velikem pomenu tega šolstva,

ki ostaja brez sredstev, je tekla tudi na seji novomeške skupščine, o tem je bilo veliko napisanega v časopisih, dosedanjí odziv gospodarstva pa ni najboljši. Do konca februarja je bilo podpisanih le 14 pogodb, kar pomeni, da velika večina delovnih organizacij o tem pomembnem vprašanju sploh še ni razpravljala!

Izgovori o tem, da je treba počakati na zaključne račune, niso primerani, saj gre za sorazmerno majhna sredstva! Ne pozabimo, da pouk v srednjih strokovnih šolah teče, da te šole potrebujejo denar za nemoteni pouk! Če ne bo financiranje pravočasno rešeno in sredstva zagotovljena, bodo posamezne šole morale prenehati s poukom. Strokovnjakov s srednje strokovno izobrazbo pa potrebujemo prav v naši občini precej, zato bo pametno, če se bomo kar najhitreje odločili in podpisali pogodbo!

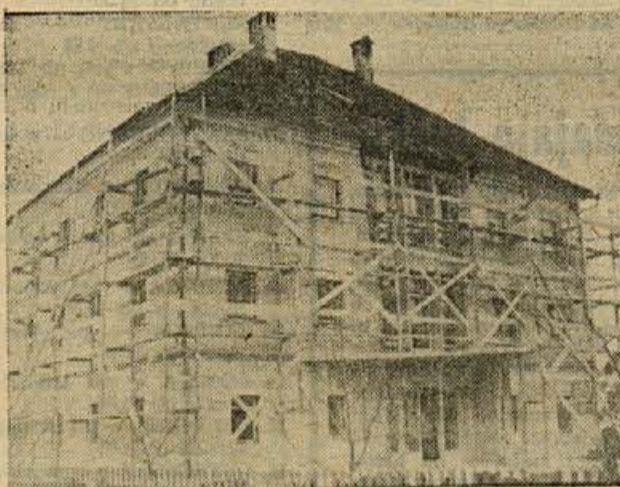
Domiada letos v Novem mestu

Mladina domskih skupnosti Slovenije prireja vsako leto v raznih krajih naše ožje domovine kulturno-prosvetna in športna tekmovanja, združena s posvetovanji o vzgoji in sodelovanju mladine v domovih. Tako so bile te prireditve, DOMIADA, do zdaj v Murški Soboti, Celju in Kopru, letos pa bo gostitelj Dijaški dom Majde Silc v Šmihelu pri Novem mestu. V soboto in nedeljo, 7. in 8. maja bodo športna tekmovanja v odbojki, košarki, namiznem tenisu ter šahu za moške in ženske; v nedeljo

bo v Domu kulture v Novem mestu akademija, nato pa v dijaškem domu v Šmihelu ples in razdelitev diplom. Za dan zmage, 9. maja, bo mladina odšla v partizanski Rog, kjer bo na Bazi 20 partizanskih miting. Na DOMIADI pričakujejo udeležbo mladine iz Murške Sobotne, Celja, Kranja, Nove Gorice, Tolmina, Koprna, Ljubljane, Kočevja, Ribnice in Črnomlja.

Zelimo, da bi Novo mesto in Dolenjska sprejela mlade goste čim lepše!

M. TRATAR

Če bo lepo vreme, bodo delavci gradbenega podjetja Bežigrad iz Ljubljane v kratkem dokončali obnovitvena dela v starem župnišču v Sentesernej. V tej stavbi, kjer je bila do leta 1963 šola, bo odslej uprava Iskrinega obrata. V spodnjih prostorih bodo uredili tovarniško menzo. — Ko bodo odstranili zidarske odre, bo to ena najlepših stavb v Sentesernej (Foto: Polde Miklič)

„Šola za dekleta pri bolniških posteljah“

Šola za zdravstvene delavce v Novem mestu bo poslala v poletju 1967 na delovna mesta diplomantke prve generacije — Poklic bolničarja in bolničarke bo popolnoma odpravljen

Ustanovno listino za to šolo so podpisali v letu 1965. Od tedaj je šola za zdravstvene delavce (sedma v Sloveniji) na spisku rednih srednjih šol v Novem mestu.

Ustanovitev take šole je narekovala občutno pomanjkanje kadra v zdravstvenih ustanovah na območju celotne Dolenjske, zato je bila nedvomno mnogo lažje izvedljiva. V zdravstvenih domovih, ambulantah in bolnišnicah so imeli premalo kvalificiranega osebja, da bi lahko opravljali storitve zadovoljivo in v skladu s potrebami občanov. Kvalitetno delo je bilo še bolj zahtevano ob reorganizaciji zdravstvenega omrežja, ko je izšlo v ospredje tudi plačevanje zdravstvenih storitev. Nova novomeška bolnišnica je odprla veliko možnost zaposlitve za vse tiste, ki jih veseli delo v zdravstveni službi. Najbrž je treba v tem, izredno ugodnem pogojem iskati razlog za tolikšno zanimanje za ustrezno šolo, ki odpira vrata v zaposlitev v zdravstvu. Zanimivo je, da so se do zdaj vpisala in obiskujejo šolo predvsem dekleta. Le po naključju je zdaj šola ženska ustanova. Najbolje si to razložimo tako, če pravimo, da imajo ženske večje veselje do bolnikov kot moški. Po trenutnem stanju torej ne gre sklepati, da je omenjena šola zdaj za ženske, oziroma za pridobivanje ženskih poklicev, ker lahko do iste izobrazbe in istega poklica

pridejo tudi fantje. Letos so v treh oddelkih vpisane 103 dijakinje. V jeseni bo šola dobila spet 35 novih, morda za spremembo tudi kaj dijakov. Šolsko leto 1966/67 naj bi torej bila mala prelomnica....

Prostori, prostori, prostori... Ker je šola za zdravstvene delavce ustanovljena izključno zavoljo potrebe na kadrih v krajšem času, bi jo lahko imeli za priložnostno oziroma obdobjno ustanovo. Predvidevajo, da bo v desetih do dvanajstih letih vzgojila dovolj strokovnega kadra za Dolenjsko, se pravi kadra, za katerega vzgojo so šole ustanovili. Potem bi morala v zaton. Da se to ne bi zgodilo, bodo morali njeno delavnost preusmeriti. Kakšne kadre naj bi vzgajala po dvanajstih letih, bo povedala prihodnost. Prezgodaj je, da bi o usodi šole po preteku dolgega desetletja ugibali že zdaj. Bolj važno vprašanje, ki ga bi morali rešiti, je vprašanje verifikacije šole. Pa smo tam, pri tistem kočljivem vprašanju, na katerega odgovor ni lahko dobiti. Kdaj bo šola verificirana, priznana? Splošne pogoje poznamo: imeti mora svoje prostore za teoretični in tudi praktični pouk, svoj predavateljski kader in podobno. Šola za zdravstvene delavce trenutno takih pogojev ne izpolnjuje. Najtežje gre s prostori. Naseljena je nad gimnazijsko telovadnico. Tam, kjer je bilo svojčas učiteljske, dokler je bilo samostojen

zavod. Predavatelj je 37 — za teoretični in praktični pouk, toda stalnih malo. Jedro predavateljskega kadra tvorijo zunanji — honorarci. Vendar so prostori glavna ovira, da šola ne vpiše več slušateljev. Pa tudi praktični pouk v dopoldanskih urah, le-ta zajema polovico učnih ur v šoli, je zdaj še tako organiziran, da ni prostora za več oddelkov, kot jih ima šola trenutno.

Bo jesen 1966 kaj bolj vesela? Povprašali smo Jožeta Škufca, profesorja in ravnatelja šole za zdravstvene delavce, ali se morda kaj kmalu obetajo boljše časi. »Vpamo, da bomo že v naslednjem šolskem letu, se pravi na jesen 1966, v novih prostorih. Vselili se bomo v stavbo, ki jo grade poleg nekdanje vajeenske šole za ekonomsko srednjo šolo. V njej bodo prostorne učilnice in imeli bomo kabinete za teoretični in praktični pouk.« Je rekel poln optimizma ravnatelj Škufca. »Ali šola res velja za eno najtežjih srednjih šol v Novem mestu?«

»Vse strokovne šole so zahtevnejše kot splošne srednje šole, kar je povsem razumljivo, saj se dijaki in dijakinje pripravljajo neposredno za pouk. Razen tega imajo strokovne šole obvezno prakso, kakršne gimnazija in njej podobne šole druge stopnje ne poznajo. Naša dekleta, se pravi dijakinje šole za zdravstvene delavce, imajo prakso vsak dan dopoldne, popoldne pa še reden teoretični pouk. To je za mlade ljudi naporno delo, ni pa odveč. Praksa je obvezna po predmetniku, ki je podoben vsem drugim šolam te vrste v Sloveniji, in je ne smemo črtati. Veliko se tu ne bo dalo izboljšati.« Novomeška bolnišnica in druge zdravstvene ustanove na Dolenjskem z zanimanjem spremljajo delo šole za zdravstvene delavce, saj jim ni vseeno, kakšen kader jim bo šola poslala.

Ob srnjakovi glavi v lovčevem domu

Slovenski in hrvaški divji lovci nezakonito iztrebljajo divjad v gorjanskih gozdovih

Ko sem pred dnevi slučajno prišel k orehovskemu lovcu L. S., mi je pogled obstal na srnjakovi glavi v kotu na tleh. Že sem mislil, da bom deležen kosa pečene srnine. L. S. pa je, kot bi mi bral misli z obraza, takoj povedal, kje je srnjakovo glavo dobil.

»Za 10. marca sem bil zmenjen z logarjem K. I. iz Vrhpolja, da mi bo šel odkazat drva v državni gozd. Ko sem se napotil proti dogovorjenemu kraju, se mi je v Cerovem logu pridružil žičničar gozdne uprave B. F. iz Doljnega Suhadola. Počasi sva se pomikala po dolni Pendirjevke. Nenadoma mi je korak zastal. Ob potoku sem zagledal srnjakovo glavo, ki je srepo buljila vame. Ker se ni premaknila, sem stopil proti njej. Takoj sem ugotovil, da leži tam dveletni srnjak

(vilar). Strel ga je zadel v levo sprednjo stran. To je bil spet žrtev divjega lovca! Žival je tam ležala kakšna dva dneva in so jo lisice ter jastrebi že načeli, samo glava je bila še nedotaknjena. Glavo sem odrezal in jo bom dal nagačiti, tako da mi bo za okras.

Divji lovci torej še vedno iztrebljajo divjad, četudi je na primer lov za srnjad ta čas zaprt. Lovski družini Sentjerneje-Orehovica in Brusnice si prizadevata, da bi imeli na tem območju kar naj-

več divjačine. To se jima ne posreči, ker je divji lov na tem območju še precej hud. Cesar ne zmorejo domači divji lovci, naredijo še »raubšiči« s hrvaške strani Gorjancev. Zgodilo se je, da smo v našem revirju že zasačili Hrvate. Po tem dogodku smo na vrhu Gorjancev sklicali lovski zbor. Ko smo hrvaškim lovcem kazali meje našega revirja, so izjavili, da se oni niso borili za meje in da jih tudi upoštevali ne bodo. Lani smo zasačili dva domača divja lovca, ki sta ustrelila srno. S pomočjo organov milice se nam je posrečilo dobiti puško in srno, to pa je bilo pre malo, da bi prekršek dokazali na sodišču. Proti obsodbi omenjenih divjih lovccev je orehoviška lovška družina vložila pritožbo, v kateri so navedene zahteve poštenih lovccev. Če bodo za prekrške lovškega zakona še nadalje tako nizke kazni, s j bodo lovške družine pač zmanj prizadevale, da bi imele v svojih revirjih kaj več divjadi.

Da bi zaščitili že tako razredčeno divjad, bi bilo potrebno vsak prekršek strogo kaznovati. Morali bi namreč vedeti, da divjad ni samo dober prigrizek, temveč tudi turistična privlačnost pokrajine.

POLDE MIKLIČ

60 krvodajalcev v Stopičah

Po decembrskem običnem zboru Rdečega križa v Stopičah se je novelozvoljeni odbor lotil dela z vsjo resnostjo. Najbolj je bila uspešna krvodajalska akcija, saj so se ljudje proti pričakovanju odzvali v velikem številu. Odbor je v dveh dneh dobil več kot 60 priljev. V akciji so sodelovali tudi podmladkanji, ki bodo za to prizadevanje na prvi skupni konferenci dobili knjižne nagrade.

Krajevni odbor RK v Stopičah je priredil tudi 25-urni tečaj prve pomoči, ki ga je redno obiskovalo 23 poslušalcev. Tečaj je vodil zdravnik Lavo Morela iz Novega mesta. Njegova prisrčna in preprosta predavanja so tečajnike res pritegnila in kar prehitro je minilo 25 ur.

Kljub težavam — uspešno delo

Kljub slabi tehnični opremitvi in pomanjkanju denarja za njeno vzdrževanje, je bilo prostovoljno gasilsko društvo iz Šmihela pri Novem mestu v preteklem obdobju delovno, saj je priskočilo na pomoč, kadar je bilo potrebno. Na običnem zboru v nedeljo, 13. marca, so člani sklenili, da bodo prodali stari gasilski dom, denar pa vložili v gradnjo novega doma družbenih organizacij v Šmihelu v nekdanji delavnici IMV, kjer bodo imeli svoje prostore. Gasilci so se v preteklem letu posebno izkazali pri gašenju vojaških skladišč v Pogancih, kjer so bili izredno požrtvovalni, zato pa žal niso dobili niti skromne zahvale. Na zboru so ugotovili, da je potrebno obnoviti delo s pionirji, mladinci in ženami, saj je društvo v neposredni bližini Novega mesta in mora biti v stalni pripravljenosti.

Letos bodo proslavili 90-letnico PGD Novo mesto, kot opazovalci sodelovali na mednarodnem gasilskem tekmovanju v Varaždinu, sodelovali na raznih tekmovanjih in z

Srnjakovo mrtvo oko obtožuje divji lov (Foto: Polde Miklič)

Samostojnost je lahko varljiva spodbuda

Zakaj bi se radi tapetniki osamosvojili prav v času, ko vse teži k združevanju? — Družbeni proizvodni obrat se ne more zadovoljiti zgolj z obrtniškim načinom proizvodnje — Zakaj se razpihujejo nesoglasja, ki jih pravzaprav ni?

OPREMALESOV tapetniški obrat v Novem mestu bi se rad osamosvojil. Leta 1963 se je pripojil OPREMALESU v upanju, da bo združen z večjim podjetjem lažje zgradil nove proizvodne prostore, ker se v dotedanjih ni mogli razvijati.

Novi proizvodni prostori OPREMALESA, v katerih bo našel novi dom tudi tapetniški obrat, bodo vsak čas dograjeni. Zdaj pa se tapetniki ne marajo seliti vanje in bi se raje ocepili. Se nekaj vzrokov navajajo: poslovanje se jim zdi po združitvi preveč komplicirano in zdi se jim, da režija ni pravično porazdeljena med oba obrata. Kot trdijo, jih je OPREMALES zapostavljal pri nakupu opreme, pa tudi pravega obračuna, iz katerega bi lahko razbrali kako poslujejo, ni. Takoj po ocepitvi so namenjeni uvesti serijsko proizvodnjo (zdaj delajo na obrtniški način) in so prepričani, da bodo sami boljše uspevali.

V OPREMALESU povedo malce drugače kot pri tapetnikih. Tapetniki so se 1963 pripojili k njim in na skupnem zasedanju DS pristali na to, da se s svojimi sredstvi pridružijo rekonstrukciji OPREMALESA, s katero bodo tudi oni dobili potrebne

proizvodne prostore. Do prvega spora je prišlo v drugem polletju 1963, ko je OPREMALES skušal uvesti v tapetniškem obratu serijsko proizvodnjo. Poskus ni uspel, ker so mu tapetniki preveč nasprotovali (obrtiška miselnost) in pa, ker so bili prostori neprimerni. Tapetniškemu obratu so sproti kupovali vso opremo, če je le kazalo, da bo zadostno izkoriščena. Glede obračuna priznajo, da so do letos delali samo grobi obračun po obratih, od 1. januarja letos pa delajo podrobnega. Režija je v tapetniškem obratu večja zato, ker imajo 12 proizvodnih delovnih mest in pet čistih režijskih. Takoj po preselitvi obrata v Gotno vas bodo lahko tri režijska delovna mesta ukinjena (kurir-dostavljaj, skla-

»MATIČEK« V ŠENTJERNEJU

V nedeljo, 27. marca, je dramska skupina KUD France Prešeren iz Ljubljane uprizorila v Sentjerneju Linhartovo komedijo »Ta veseli dan ali Matiček se ženja«. Nabito polna dvorana gledalcev je dokaz, da v kraju manjka takih prireditev in da si jih prebivalstvo želi. Kaj pa domača mladina, je nič ne miha tako udeleževanje?

P. M.

Potujoči kino Novo mesto

predvaja ameriški barvni film »Zadnji vlak iz Gun Hilla« v naslednjih krajih:

- 2. aprila na Otočcu ob 19.30;
- 3. aprila v Bell cerkvi ob 15.30;
- 3. aprila na Malem Slatniku ob 19.30;
- 4. aprila na Dvoru ob 19.30;
- 5. aprila v Šmarjeških Toplicah ob 19.30 in
- 6. aprila na Uršnih selih ob 19.30.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Zadnjih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Pavel Golob, član kolektiva Iskra, Novo mesto; Ivan Jakše, član kolektiva KZ Novo mesto; Lojzka Rapuš, članica kolektiva Novoteks, Novo mesto; Janez Gornik in Ivanka Macedoni, člana kolektiva Krka, Novo mesto; Ludvik Markovič in Franc Kastelic, dijaka ESS v Novem mestu; Dušan Rustja, upokojenec iz Novega mesta; Anton Hecl, član kolektiva Iskra, Sentjerne; Jože Smerke, član kolektiva INIS Novo mesto; Zofija Klemenčič, gospodinja iz Ločne; Albert Zupanc, član kolektiva osnovne šole Sentjerne; Ciril Bršan, član kolektiva Kremen Novo mesto; Jože Prihne, posestnik iz Orehovice; Marija Prihne, gospodinja iz Orehovice; Anton Zagore, posestnik iz Cerovega loga; Franc Simončič, delavec iz Vratna; Alojz Lenčič, posestnik iz Loke; Tončka Rangus, gospodinja iz Orehovice; Janez Turk, posestnik iz Doljnega Mokrega polja; Frančiška Bradula, gospodinja iz Gornjega Vrhpolja; Karel Turk, delavec iz Gornje Stare vasi; Angela Lipelj, gospodinja iz Cerovega loga; Anton Radešček, upokojenec iz Hrastulj Fani Zagore, gospodinja iz Vratna; Marija Maznik, natakarija iz Orehovice; Ana Kuhar, gospodinja iz Doljnega Vrhpolja; Viktor Erjavce, delavec iz Cerovega loga; Angela Erjavce, gospodinja iz Cerovega loga; Marija Zupančič, gospodinja iz Cerovega loga; Janez Maznik, upokojenec iz Orehovice; Anton Zagore, delavec iz Vratna; Franc Bradula, delavec iz Cerovega loga; Alojz Skrbec, upokojenec iz Sentjerneja.

Anton Hudoklin in Martin Kosec, člana kolektiva Plonir Novo mesto; Bojan Čeh, Marija Kastelic, Vida Mikec, Slavko Ključar, Pepca Gašič in Marija Slak, člani kolektiva Novoteks Novo mesto; Jože Košmrlj, član kolektiva IMV Novo mesto; Alojz Zupančič, član kolektiva Elektrotehnično podjetje Novo mesto; Mirko Ferbežar, član kolektiva Iskra Novo mesto; Janez Smole, član kolektiva INIS Novo mesto; Elizabeta Zaje, gospodinja iz Gornjih Laz; Jože Kolbe, član kolektiva Krka Novo mesto; Slavka Janežič in Ivan Bobič, člana kolektiva KZ Novo mesto; Branka Gorenc, gospodinja iz Segonj; Vinko Kapler, mlinar iz Savinje; Francka Bohte, gospodinja iz Vinje vasi; Anton Peterlin, član kolektiva pošta Skočjan; Ivan Brule, posestnik iz Hrastulj; Marija Kira, delavka iz Goriske vasi; Ivanka Bregar, delavka iz Goriske vasi; Janez Kira, posestnik iz Goriske vasi; Julka Komljanec, gospodinja iz Orešja; Antonija Povše, gospodinja iz Velikih Poljan; Albina Prijatelj, gospodinja iz Dobruške vasi; Minka Oberč, gospodinja iz Osrečja; Marija Juršič, gospodinja iz Brusnice; Jože Praznik, član kolektiva Industrija oblive Novo mesto; Zane Povše, delavec iz Zagrada; Franc Sinkovec, delavec iz Zaloga; Ivan Mlakar, član kolektiva ObS Novo mesto.

Komisija za sprejemanje in odpoved delovnega razmerja pri podjetju

»KROJAČ« — Novo mesto

razpisuje

3 delovna mesta za

KV krojače in več delovnih mest za polkvalificirane krojače in šivilje

za delo na tekočem traku.

Vsi zainteresirani naj se javijo osebno ali pisмено v upravi podjetja.

Komisija za delovna razmerja pri

SEKCIJI ZA VZDRŽEVANJE PROGE NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto

REFERENTA ZA MEHANIZACIJO v NOvem MESTU

Kandidat mora imeti izobrazbo strojnega tehnika in najmanj 5 let prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Družinsko stanovanje zagotovljeno. Razpis velja do 30. aprila 1966.

Novomeška kronika

■ SVININE IN TELETINE ni dobili zadnje čase v novomeških mesnicah. Le redkokdaj si lahko potrošniki privoščijo ti dve poslastici. Razumljivo je torej, da so ogrorjeni, ker prodajajo svinino in teletino v mesnici na Glavnem trgu »boljšima« strankam pod pultom...

■ O SPEKULACIJI Z ZEMLJIŠČI se govori po ulicah. Nekaj posameznikov je baje počeli kupiti zadnja zemljišča pri naselju Majde Silc, zdaj jih pa po slahih cenah prodajajo interesentom, ki bi radi gradili individualne hišice. Zakon določa za tak prestopke hude kazni, zato spekulantom ne bo prijetno, če jih najde roka pravice!

■ SODOBNO JAVNO RAZSVETLJAVO bo uredil NOVOTEKS na asfaltiranem odcepu ceste do tovarne. Postavili bodo 5 kovinskih stebrov s 7 živosrebrnimi lučmi. Vse skupaj bo stalo 1.800.000 S dinarjev, okoli NOVOTEKSA pa se bo spet polepsalo.

■ ZAGREBSKI ANSAMBEL — »Bele strelce« bo gostoval v nedeljo, 3. aprila, v Domu kulture. Predstavi bosta ob 18. in 20. uri. Vstopnice za obisk si ljubitelji zabavne glasbe lahko kupijo v predprodaji vsak dan od 7. do 14. ure

v pisarni Zavoda za kulturno dejavnost, lahko pa si jih prav tam rezervirajo.

■ NAD 30 TRGOVSKIH DELAVCEV iz Novega mesta in okolice je začelo v ponedeljek, 28. marca, obiskovati 2-letno poslovodsko šolo, ki jo je organiziral Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje produktivnosti dela. Služatelji imajo pouk trikrat na teden v popoldanskih in večernih urah. Prvi semester bo končan 1. julija in je najkrajši. Ob koncu vsakega semestra bodo služatelji opravili kolokvije iz posameznih predmetov, po končanem šolanju pa zaključne izpite za diplomno. Diplomanti bodo tako kvalificirani za poslovodje ali glavne skladiščnike. Študij obsega 900 ur.

■ KAKOR OBICAJNO zadnje čase, je bil tudi v ponedeljek novomeški trg prav dobro založen. Največ je bilo jajc, a so jih težko prodali po 50 din, kolikor so ženske sprva zahtevale. Pojavila se je že berivka po 100 din merica, regrant so prodajali po 60 din kročnik, motovilec po 80 din in radič po 70–80 din merico. Za kilogram fižola so zahtevali 230–300 din, za liter mleka 140 din, za kg krompirja 110 din, za kg solate 400 din.

■ RODILA JE Ana Skodelj s Kandidje 8 — Marka.

Danes zbor tabornikov

Danes ob 18. uri bo v mali dvorani na Rotovžu (pritličje) redni letni občni zbor Odreda gorjanskih tabornikov. Vsi člani, prijatelji narave in organizacije ter starši in drugi vzgojitelji — vljudno vabljeni!

POJASNILO

Polde Miklič iz Sentjerneja nas je obvestil, da je vozil 12. marca letos kombi LJ 417-28 šofer Kunstek in ne šofer Novosel, kakor je bilo v poročilu »Brezobzirnost ne pelje k slavi« v zadnji številki Dolenjskega lista na tej strani. Za pravo ime šoferja je Miklič zvedel šele po objavi svojega pisma v Dolenjskem listu.

